

Հինգերորդ Հանգրուանի այլ խաղերի
մեջ զատարժան տաղանթներն է Թ
խեր Հիմնամո 8 կետով, որուն հը
տեխն՝ «Դեկար» և «Դիմամո» կիև
կան, «Զեֆիր», «Ալպարաուս», «Ժալ
րա», «Դիմամորթի» (Գալան, «Կալա
ն», «Դիմամո» Մինսկ, «Եսախտեր», «
նամո» Մ., «Եֆֆիլի», «Տորպիտեր», «
Ալպարաուս» 4ական, «Տորպիտ» Բ.
և «Մետալիստ» 2 կետովով:

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

ՄԱՐՏԻՆԻ. - Վասպուրականի Հայր - նապոստոս Միսրիմիան Կերթնական Վար - քի թիկնը, Վասպուրականի Հերոսամար - տի անձնակազմության անդամ, Հոգե - նապոստոս Կատարիկ Կուստի Հերոսամար - տի Համաս գեղամարտիկ, ժառանգ - անքան և յաւա մեղծ Հնապոյ Հա - ղնամարտիկու Հոգեմարտիկ իշխանակին։

Կերթի, Ապրիլ 6, առաւօտան, Պոս - տի Ս. Գրիգոր Լուսաւորէլ եկեղեցին մէջ։

Պատարար կը ժառուցանէ և կը թա - րարէ։

ՅԱՆՈՐ ԵՊՈՒԿ. ՎԱՐՄԱՆԵՆ. Կը հրախրոյի Մերան ժողովուրդը յարգելու Համար իշխանար մեր անձա - ներուն։

ՓՈՒՆԱ ԵՆԱԿԱՄԱԿ

ԼԷ ՔԱՆԷ. Տիկնի Հայրիկ Գազանեանի մահուան անդին, Տէր և Տիկնի Ս. Վլէկանի 400 Ժ. կը նուիրէ «Յաւաս - ին», փոխան ծաղիկապին։

ՅՈՒՆԱՆԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ.

ԿԱՊՈՑ ԽԱՅԻ Պոստի ժամանակը, ընդհանուր ժողով կը հրախրէ, բոլոր ընկերութիւնը երթուարի, Ապրիլ 7, Ժամը 14-30-ին տեղւոյն եկեղեցւոյ կէջ արանի մէջ։

ԻՍԻ

ԳԱՐԻ ԴԵՍԵՐ

Կապ. Խաչի Իսի ժամանակը կը ծա - նայցանք պարի կը զարդնի վերադա - տի, Երեւանի թիկնը, Ժամը 17-30-ին 18-30, 6-45 12 տարեկան, և Ժամը 18-30-ին 19-30, 16 տարեկան սիւսի, աշակերտ - աշակերտներու, պարի ուսուցչուհի՝ Օր. Աննա Պոստոյան։

ԵՐԱՆԱԿԱՄԱԿ

ՍԷ. - Ժերմիկ եկեղեցւոյ Քաղաքապե - տիկն ժողովուրդական աստղի Է. - Մարքոս Նապոստոսի մահուան անդին, Տէր և Տիկնի Ժողով Նապոստոս 200 եկեղեցւոյ և 200 Կարգին, Տիկնի Աղա - սաւի Տիրապետին 100 Կարգին, Տէր և Տիկնի Ժող Տիրապետին 200 եկե - ղեցւոյ, Տէր և Տիկնի Քաղաքապետի «Լէւոն 100 եկեղեցւոյ, Անթիպոստոս ըն - տանք 100 Ժ. եկեղեցւոյ, Սարգիս Նիկի - արքայանի մահուան անդին՝ Արքի Տիկնի Խաթունի Կարապետան կը զատկենթով 300 եկեղեցւոյ, Տէր և Տիկնի Ժող Նի - ղապետան, Տէր և Տիկնի Խաթին Տի - ղապետան, Տէր և Տիկնի Պաղես Տիկնի - րան 100-ական Ժ. եկեղեցւոյ, Տէր և Տի - կնի Քաղաքի Բաղապետ, Արքի Տիկնի Շուշանի Նիկապետան 50-ական Ժ., եկեղեցւոյ, Տէր և Տիկնի Պարկին Մա - րապետ 30 Ժ. Արքեմոնիկ Մելգանեանի մահուան անդին՝ Տէր և Տիկնի Համար - անձ Բաղան 100 եկեղեցւոյ, Տէր և Տի - կնի Կարո Սարկան 100 եկեղեցւոյ, Արքի Տիկնի Արքեմոնիկ Տէր - Կարապետան 50 Ժ. եկեղեցւոյ։

ԿԱՊՈՑ ԽԱՅ

ՕՐՈՒՓՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Կապույտ Խաչի Պէթոնիկի Կայանի արձանագրութիւնները սկսած են Ապ - րիլ Մէկէն և կը տեւեն մէկու Մա - յի 31։

Արձանագրութեան Համար դիմել մէր ընտկատան ամէնէն ժամիկ Կա - պույտ Խաչի Վարչութեան։

Յաւելու տեղիկութեան Համար գիմել Կապույտ Խաչի գրասենեակը երեւոյրի, Հինգշաբթի և Ուրբաթ օրերը՝ Ժամը 14-է 18, Հեռամարտիկով 48 - 24 - 46 - 57

CENTRE de VACANCES

de la
CROIX ROUGE ARMÉNIENNE
Sainte - Honorine - des - Pertes

VACANCES SCOLAIRES

Du 3 au 30 Juillet
Pour les enfants de 6 - 13 ans
Baignade surveillée

VACANCES ADULTES

Au mois d'Août Le Centre de Vacan - sera ouvert pour nos compatriotes de tous âges

Renseignements

et

Inscriptions

39 - 85 - 36 - 53

ԱՐԵՎԱ ԶԱՄԱՆԵՆ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԻ ՏՈՒՐ
MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE DECINES
15, rue du 24 Avril 1915 - 69150 Decines

Կիրակի, Ապրիլ 6, Ժամը 15-ին Տէ - րինի

ԱՐԵՎԱ ԶԱՄԱՆԵՆ

Հայ Մշակույթի Տան Քառասնամյակը կը ներկայացնէ՝

Յ. ՊԱՐՄԵՆԻ

«ԱՐԵՎԵՆԵԱՆ ԱՏԱՄԱՐՈՒԹԻՎ»

ընդարձակումը՝ Վառն Զէմանի։

Լինի «Մայ Մուլէն» Քառասնամյա - կին մէջ։

19 - 20, Quai de Bondy - Lyon 5e

Տոմարու Վառնան Տիկնի Մշա - կույթի Տան և Սիւրան Քառիկ։

20, rue Bugeaud - Lyon

ի նկատ

Մ Ի Թ Ա Ր Ե Ն

Մ Ի Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Փ Ա Ր Ի Զ Ի Հ Ա Ն Գ Ա Ն Ա Կ Ի Զ Մ Ա Ր Մ Ն Ի
Ա Ռ Ա Զ Ի Ն Զ Ե Ռ Ն Ա Ր Կ Ի

ՇԱԲԱԹ, ՄԱՅԻՍ 24-ԻՆ

ԲՈՂՈՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՈՒ ԿԱՏԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Կ Ը Խ Ե Ր Ի Ո Ւ Զ Ե Ա Ջ Ա Ջ Ե Ե Ե Լ

ՄԱՐՏԻՆ

Ս. ԹԱԿԵՍՍ ԵԿԵԼԵՍԻՈՑ

ԹԱԿԱՅԻՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ.

ԿԻՐԱԿ, ԱՊՐԻՒ 6, ԺԱՄԸ 15-ԻՆ

ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՀԱՐՑՆԵՐ ՆՆ.

Ա. - Քաղաքականութեան գաղտնալա - րութեան ընդին իրական և արարչա - կան Հաշուառութիւն։

Բ. - Կար Քաղաքականութեան Ընտրողա - կան Յանձնախումբ։

Գ. - Հաշուեմէջ Յանձնախումբ։

Ինչ որ այ ըլլայ ներկայիս թիւը, ժողովը օրինակ կը համարուի և որ - ան օրոշումները ընդարձակ կ'ըզուրկեն։

ՅՈՒՆԱՆԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻ Իսի ժամանակը, ընդհա - նուր ժողով կը հրախրէ բոլոր ընկե - րութիւնը, Շաբաթ, Ապրիլ 5, Ժամը 15-ին, Իսի Մշակույթի Տանը, 45, Բու - տը յը Տէքման։ Կարեւոր օրակարգ - 30-րդ զատանդաւորական ժողովը զեղա - ցում և Կար Վարչութեան ընտրութիւն։

STAGE
DE
HAY DJAMPA

L'ART MARTIAL HAY
A LA M.J.C. CORDERIE - MARSEILLE

En l'honneur de la semaine commémorative du 24 Avril, l'Association «L'Ecole des Descendants de Hayko» organise un stage de formation sur l'art martial arménien les samedi 26 et Dimanche 27 Avril à la M.J.C. Corderie : 33, boulevard de la Corderie - 13007 Marseille.

Ouvert à tous à partir de 16 ans, auto - risation parentale pour les mineurs.

- Le stage regroupe les phases suivantes :
- Assouplissement
 - Musculation
 - Respiration
 - Méditation
 - Objectifs et origine du Hay Djampa
 - Techniques de défense
 - Techniques de combat
 - Philosophie et psychologie hay

Réunions d'information
le Jeudi 10 Avril à la M.J.C. Corderie
Marseille - à 18h 30

○ Bulletin d'inscription à rendre avant le 15 avril à l'adresse :
ERECA - B.P. N° 61 —
92222 Bagneux Cedex

Nom :
Prénom :
Date et lieu de naissance :
Adresse :

Téléphone :

Stage (assurance comprise)
○ Le 26 Avril 130 F par personne
○ Le 26 et 27 Avril 200 F par personne
Règlement à l'ordre de «HAY DJAMPA»
Signature
des parents
(pour les mineurs)

Voyage
en ARMÉNIE

organisé par

UNION DES EGLISES EVANGELIQUES
— ARMÉNIENNES DE FRANCE —

du 14 au 28 août

Départ : PARIS / LYON / MARSEILLE

Responsable et accompagnateur :
Pasteur JEAN AGOPIAN

Renseignements — Programme détaillé
— inscriptions —

Pasteur Jean AGOPIAN
4, rue Paul Diday — 69003 LYON
Tél. : (16) 78 - 53 - 54 - 16

AGENCE ORGANISATRICE
SEVAN Voyages

Lc. : 169011

ԱՂՔԱՍԱՆԱՍ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հրաւեր Արտակարգ Ընդհանուր ժողով
Հայ Կաթողիկոսական Ընդհանուր ժողով
իր տեղակայման կը տեղակայուի Բու - տը
17, Հինգշաբթի երկուշ, Ժա -
20-30-ին, Կերթնի 77 հիւ լապիս
ընտանի մէջ, արտակարգ ընդհանուր
ժողով օր տեղի պիտի ունենայ։

Օրակարգը է. -

1. - Դիմել մէջ Հանգստան տու գիւ - ղումը։

2. - Առաջիկայի Հանգստան տու գիւ - ղումը։

Աղաւանդել կը ինքզին ճշտող
ուսուցչը։

Ս. ԽԱՅԻ ԳՐԻԳՈՐԻԱՆԻ
ԳՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՆԱԿԱՆԱՏԱՆՈՒՆ

ԵՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՐԻՐԱՄԱՆԻ
ՆԱԶԱՍԿԱ ԲԱՆԱՏԵՐՆ

ԻՌՈՒԷՆ ՍԵՆԱԿ

Ապրիլ 6, Կերթնի, Ժամը 15-30-ին
Au Théâtre du Moulin
47, bd. Perrin - 13013 Marseille

Կարգադրութիւն։

Ա. - Բնագործութիւն՝ Ռաբլէ Սե - րայի Վերջին Օրերը, 5 պատկեր։

Հերկանի - Բնագործ՝ Գիւր Կա - րապետան։

Իսի Հայ Մշակույթիկնի Արքի - Քառասնական խումբի կողմէ։

Բ. - Թուրք Սեւակի գործերը վեր - լուծումը։

Գ. - Արտասանութիւն։

Ա. - Յովսէփան։

Ա. - Նազգալան։

Ա. - Վարպետան։

Դ. - Խնդրեցիք. - Գարուն և Կա - րան երգչակցութիւնը։

Խնդրեցիք։

Ֆ. - Երվանդան։

և Երվանդան։

Réservation :

91 - 77 - 84 - 70 91 - 87 - 45 - 71

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐ

Հաշիկան չարագործները զար - րութիւն, Մարտիկ Տան Վասպուրական
Կապույտ Խաչի Պոստի Օտտոյի Հա - նա - ներուն։

ՅԵՐԱՍԱԿԵՐԱՆ
ԱՅՈՒՆԱՆԵՐԸ

Գլխավոր։

Կիրակի, Ապրիլ 6, Ժամը 15-ին

Հայ Մշակույթի Տան Վասպուրական
Հին մէջ։

12 / 14 ռու. Արք. - Պաղի

Տոմարան Համար գիմել ընդհանուր
ընտրութիւն։

Մուտքը՝ 30 Ժ.։

Imprimé sur les Presses du Journal «HAYKO»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55855

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՏՈՐԱԾՆԵՐԸ
ԸՍՏ ԵՐԻՏԹՈՒՐՔԵՐԻ
ՄԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ

Ա. Հ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

1918 թվադարի զինադադարի միջապես ժողով, Դուբովոր-Դեր, Աճաճեթ Բազմաշ ժողովի գլխավորմամբ կայացավ նոր կարգերի միջապառն Սաարակոյան կարգին ճշմարիտ ան զուգուր գալարացի Քուրդուկան Աւարին ձախարհաբան Գուրգուրի մէջ ինքնաբան և Զաւրի սեղանաւիթան և կարծարի ձամար ցատակի գալարացի կառավարական ինքնաբան երեսնաբար կառավարական ինքնաբանները, ինչպէս նաեւ միջոյթին և ստալինիստները կարգաւորական կամակեր սեղանաբաններ Ավուրճան, Սաւադիկի ստալինիստ կառավարական որոշուրի (Յունուր 8, 1919) Զաւրի սեղանաւիթան և կարծարի մեղադարիցիներ զոտմի ինքնաբան ձամար սեղանաւիթան և կարծարի զատակի ձախարհաբան յամաճախարի որոշ Զաւարուտ էր նաեւ մարտաշարի կան կոտորածներին ինքնաբան թաղ մարտարկան ստալինիստ, սալինիստ ձամարի ձախարի, գալարացի կան գլուրիներին, Տրաւաւիստ և Տրաւաւիստ, ինչպէս նաեւ ամախաններին վկայութիւն Բիւրիւնի ժամանակ մաւաւր յան աշխատանք Զաւարից յան կոտորածներին քաղաքայական և գալարացիներու կան յամաճախար ձամար:

Այս միջնացատուներին ընդացրժմ ձևը
բաղադրուեցին երկուուր քառանկ կառավար
ություններն ու չարք նախարարներն ու կու
սակցական զինվորաբաններ, չբնական զա
տահանատու թարուրդարներ, որոշ կու
սակարներ, զինուորականներ եւ այլ պաշ
տածատար անձինք, որոնք ընդհանուր թի
րը հասու հարիւր յուսուէ: Հարկը թի
շէլ, որ հալկական կուտորաններին անմի
ջեղան հաուցացողներն ու կառմախար
պիշները չարքը կին սարկէ փառուսաթ
զինէլ: Կայառանք գտնելով իրենց դաշ
ներինք Վերանախալուսւմ:

1919 թ. Դարբն Տ-ին, ըր քննադատել էին իր արտադրանքի փառաբանը, առիթն Մեհմեդ Ք. Վոհուտյանին (1861 - 1922) հրամանարով երթալու արտադրանքի գործիները լավագույնը Մամուդյի ապրանքի արտադրատեղի փնտնելու։ Այդ պատճառով իրենք արժանապատիվներն արժույթները չափ չէին ապագանով հրատարակելին ինքնարժեքի պաշտօնի մեջ Բաբուլի Վալայի ինքին չէին պետականորեն (արտարտա)։ Ինքնիր արտաձեռները պատճառ չէին հայտնաբերում իրենց արտադրանքի գյուտման արժեքները։ (Փետհ 50, ցուցակ 2, դործ 52)։ Նորին է երախտախառնվում նեղ, որ այդ փաստաթուղթը արդեն ին լավագույն փրճախալի հասարակության գործիչ Ռուսի (Կարսի) Զբարդյանի կողմից։

[illegible]

Ա. Երիտրոստանի կառավարության
դեկլարացիայի եւ «Միութիւն եւ առաքչի-
մութիւն» կուսակցութեան կեդրոնական
կոմիտէի անդամների դատավարութիւնը.

երկր տակ օր քննեմ հարկանք ԶԵՐ- Մա
կը ամսին տեղի առնեցան ճշմարտի թե
թացանք չհամարեանք Հարցանքն ի
նքան հարկաբերկերն Վրդի-ինն է ա
ռազինքն ինքնու զառանքն, բնակ կե
րանքն կոտորել տուրանքն, չեմ զեղ
Մարկը Հաղիք գտանքն ա չեմ քանի շաբա
թանքն: Ինքն հարկն ամսին թափաբե
րը տաղադրեցինք չեման զյոյս գտաբե
րու ինքնն կեմ ինքնաբերական դեման
թափք զառանգաւոր տանքն, այդ յոյս
նքան անա երկրի չեղարք տաղաբեր
(չեկն Եր- կայան) Հաղիք, Մուսա Բեկ
նքն է կառ Վեփուքնընքն, Սափա Սե
րապի ինքն ինքնու զառանգաւոր
Մարկը ինքն ինքնու զառանգաւոր
չեկն Մարկը կեղքն Ապրիլեմ, Յու
կան ամսուսն զառանգան 7 շաբաթն թե
թացանք յառեց Հարկանք ԶԵՐ-ն քնն
Երկրաւորանքն զարդել շաբաթանք ին
քն զեղ զեղ զառանգանքն: Ինք չեմ
Եր- կայան կառ Վեփուքն Չեմանք
նքան զառանգաւոր զառանգանք թե ինքն
նքան ինքն: Այս թարգմ. հարկանք չեմ
յայտն: 1139 թ. Յուլիան 5-ին:

Գառաքնությունը ներկա է ընթացքում հեռակա կարգով մեղադրում հին 11, իսկ զատավարությունը ներկա է եղողներին 21 կուսակցական և պետական բարձրաստիճան գործիչներ:

Ըստ գրառման համաձայն կարգի էր
 նախագրվել արտաքին գրասենյակի փոխ
 նախագր Մուսաբեկյան կողմից փառաբան
 ունել Հեղինիկի հաստատումը և Հեղինիկյան
 իր Բեմին հղումը, ինչպես նաև քննադ
 առական գրառումները արվածին համաձայն
 Տարցք։ Այնուհետև գրառումն արտաքին գրա
 սենյակից պետք էր ընկերվեր և Հեղինիկյան
 կողմից։ Մեմորանդում ամփոփող օրենքադա
 ռայինը 375թ. յոթուներե Հինգուհի Հրա
 տյուն և է պետք էր գրառումային Մուսաբե
 կյան կողմից փառաբան Հաստատվել քաղաք
 կանոնների հետևյալ կարգով գրառվել ու
 արվել։ Մուսաբեկյան կողմից փառաբան
 իր անվանումը նաև իր Բեմի գրառումներն
 և իր ընկերացույցը թույլատրականություն
 ունակող լինելու պետք էր արվեր։ Իր Բեմ
 անվանումը և այլ պետական քաղաք
 անվանումները Հեմ արտաքին գրասենյակ
 Հայերեն անմիջապես ունենալու և իր Բեմ

[illegible]

Մեղադրական ակտում ցոյց տրուած է իրենց անմիջական հեղինակութեամբ կատարուած յանցադրժութիւններէ համար մեղադրում են տղբք. Պահատիր Շաբիրը, Նազարը, Աթթըք, Բիզան, ձեռագը, Աղբը, Էմիշը, ձէջմար և Թալթթը: Այդ յանցադրժութիւններէն անուշ-

դակի մասնակցութիւն ունենալու համար
մեղադրուեալ եւ Միջկուս Շիրաքի, Զամբ
Մեղադրուեալ, Քելիզի Թապաքի, Չիլա
Կէօբ Ալիբի, Բէշմալ պէշքը, Սայիդ Հալիլ
Ժալաշ, Ահմէտ Նէսիբի, Շիրաքի եւ
Թաքաշիքի եւ Խալիլի։ Օսմանեան արգա-
տադատութեան հիման վրայ պատանդու-
մ ետքոյն եւ ինքնակէլ դռնաբաց դատաւորնու-
թեանը։ («Թաքաշիքի վազայի», Թիւ 3540
էջ՝ 8)։

Երբորդ նխաժև սկզբում (պաշտօնախա-
րութեան հարցի վերաբերելով) դատարա-
նը հաաստի փաստարկներով որդում է
վերոյիշեալների դատաքննութիւնը լսել
ոսգմական արտակարգ ատեանում :

Հորի և Կելի, որ առաջին և խոշոր
միջադարձական ախտաբան դերում գտա-
րեցին իրենց համարում։ Հետոգերեր
և Կոմիտեի փոխան Լեւ, որ արեւմտաուս-
կանական տեղաբնակներին արտաքին
կամ կազմագործման փոխգործումն չէ-
րէին, այլ այս տեղի և առնելի քաղաքա-
նական կառուցման կենտրոնական
կոմիտեի ցանկերում և Նախնականու-
թեանում, որ Հայերի ազգայնական կեն-
տրոնական և իրենց օրինակի կամ
հետադիմ ընդունել և կրել, այլ կանխա-
դատում և իրավաբանացուլ և իստակ
կենտրոնի շրջանակներում և զուգորդի
հետադիմություն։ Միջադարձական ախտաբան
և Նախնականական հետաքրքիր ընդգրպում
Հինգամյա շնորհ դրամ և արեւմտա-
ուսկանական կոմիտեի փոխան Լեւը և
Հաստատում առաջին գաղափարական մի-
ջադարձական ախտաբան։

Պարոնի ունեցող փաստերը վկայում են, որ երեսուցի կամենի մեղադրված է իրենապատկան, չարաչափներ են ինքն իր արգելափակումներով, որով չարք կատարածները հաճախ են մէջ, որոնք հաստատում են այդ կամենի վերջինից ազդելով զինվորների գաղափարախառնումները: Իրենք նենդ, զամբարաններին, կրակամեջները, համար երեսու ի վերջ կարողացան իրենք կողմէ համաշխարհային պատերազմի մէջ, առաջին փորձերից երկրորդին իրենց ստեղծ կողմից արդեն ծարւրները կրակամեջները: Համար երեսու կողմից ստեղծում և ճառար կողմէ կողմէ կրակամեջներ մեղադրւածներն զգաւորաւ իր կողմերի մի կողմէ են առաջարկում մի կողմէ կողմերից ծարւրները: Բանտերից դուր ընտան յանցանքների, որն ու առաջինը թողնելով ճշմարտ կամեցողութեան մէջ: Եւ այս կողմերից ծարւրները սերմանում ընտան ճշմարտ կողմերից մեղադրւած մարդկանց համար, որ այդ առաջարկումները իրենք ինքն իրենք են պատկառարկայուն զորքերը: Մի կողմէ վերջինից առաջարկում ու ընտան ճշմարտութիւնը ջոյն են առաջարկում, որ այդ իրաւականները ստեղծում են իրենք ստանում և Հայերի քարամեջները կողմերի ու զինվորների կողմերից: (թղթագր. Թ մերեն Ա. Փ. 1) (Թիւ 3540, էջ 6):

Դասախմբության ջրղ և ջրղ ղեկավարով մանրամասն կհետաքննության ենթարկվելուց արևմտահայության կուսության ծննդի իրականացող «Յատուկ կազմակերպություն», որը, ինչպես նշուել, կանաչի իր կողմից «Վրթիթիան և առաջիններին» կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի անդամների կողմից շատուկ որոշմամբ:

Հարգապարհական քրմացույց, նմախ
նշանակող խելեղ կապույտ յայտարար
ծախիկների ծանրությամբ, մեղադրաբա-
նիքի անդնշան փորձում, զին խառա-
վելու և շեղելու համարժեց զարգացում-
ից Արմենյաներից խառնաձուլ Հայտարար-
ներական քրմացույց և որպիսի մեղադրա-
բանի աստղային քրեական շեղանքների
միջոցների և քաղաքականների խառն
վախճանից քաղաքացույցում և կառա-
նությունից Անի և որ սղանաձուլներից
և կառաքումը ոչ միայն շատուհանի և
արմատական կենդանության կոտորելու
պայքարների կողմից, այլև շատուհան և ծա-
ղանի մեծամասնությունից, քաղաքի շեղ-
անքներից միջոց:

Պաշտօնատար սմբիրը մեղուոր էին ճանաչում Երա ճամբար, որ բրաքակ էին լնելով Կուրտանների եւ աւ րանով խիւներով մասին, ու մէ գործնական միջոցներ չէին ձեռնարկել զրաթ կահուիւնը ւորոքում: Ընդհակառակ, բրնց ձեռնարկութեամբ զգաստել են, որպէս չարտախախտ սեղն ունեցող սպ սղորդ փոքրիկներ: Օրէնքով չէին ու - խորաւ Մուսա Քեաղըր էֆենդին, որ որպէս կրօնական սաւեթը կարող էր մեծ ազդեցութիւն ունենալ զալ զալաթներին իրար խախտելու խնդրում, ու մէ էրկան

իսկ ինչ է դրան: Նաքսոսյանքին ին-
 ղադյալ մա փորձում է արդարապես
 իմրը պատմախոսություն: Էլ հասան-
 ինքն անտառների գործարարն
 ցածր արտադրվել չամար, որ այդ
 ինչ էլ փառար է ներքին գործերի
 լարտվելուն (Քն՝ 3573, Ք՝ 148):
 իսկ մեկ շաբաթ այլ կարծող Նաքսոս-
 նախկինում մամանած, երբ էր կարծող
 Նաքսոսին, նա պատմախոսություն է ժառան-
 ցախինքն արդյուն է ուղի, որնին
 իսկ էլ րեթև լինի» (Քն՝ 3604, Ք՝ 210):
 իսկ մեկ այլ նախ արտադրվել է
 հայր ճիշտը «Գուսանյանքին ին-
 ղադ ճիշտանում է ինչում էր կրթել
 ժառանգ» (Տրդ դասախոսություն,

1919 թ. Զուիգի 5-ին արմատայն
ախճառում, կրկին հանգրվան
նշվող արեմատային թևակ
թևակ, կտրվածներն ունեցող
զավառներ Նաբգի վրայ, ճյուղ
սակցութեան կենտրոնական կողմի
կտրվածքային ղեկավարներին
սամատայնութեան սամատայն
ներքին ճամբար: Կարելի չէ
նշվել թ. ճամբարում նույն տարած
դի արդյունքն առաջին ճամբար
պատկերային մասնակցուն Նաբգի,
պէս նաև առեւտրի ու լայնակայն
ներքին խնդրում առկա գտած շարա
նքն ու արկեր լայնակ:

«Հետաքրքիր թույլ սույն, . . .
ուրեք հատվածում, - որ սահման
առկան օրինները սահմանել են
ընդ զգուրներս, և այդ օրինա-
յալները կատարելի և աշխարհ-
ագուրաբար: Բնորոշ: Այսպիսի
թույլները յանցանքներն արարելի
միջոցներն են: Եղբայրներն են Սխիզմ
պատկանողները: Կատարողները
պատկանում են քրջանորոշ մեծի-
կանության: Այլ թույլ: Գիտարար
զանազան խոսքերի մեծ վերքը
Բաշար, խոսքին առցանց ծախ-
արով գիտարարական խոսքի վա-
րձիկը: Գիտարար, խոսքին ծախ-
արով, խոսքին գիտարարական
չափը վախճանում ծախսը: Գիտարար
կարող է Գիտարար, քրջան առաջին
զանազանները կատարողն են: Այդ
գույրները, քրջաններ: Տառաչ
քրջանները, քրջանները: Գիտարար
կարող են ունենալ նաև: Գիտարար
մարմանները, խոսքին: Գիտարար
զանազան փոփոխությունները: Գիտարար
կարող են պարզ, ինչպես նաև: Գիտարար
ճշգրտագործական խոսքարար խոսքի
Գիտարար: Բացառություններ
որ կատարողն յանցանքները: Գիտարար
կարող են ճշգրտագործական են ունենալ
և ծախսը քրջանները: Գիտարար
ընդ գաղափարները ներկայացող
կարող են լինել: Գիտարար - Գիտարար խոսք
Գիտարարներ: (Թի. 3004, Է. 219)

Այսպիսով, քաղաքացիական բռնությունների 45-րդ յօդուածի առումին տով դատարանը մասնաւոր վճիռ կարգէր Քալայիթին, էմվէրբին, ձէժմարեցիներին, իսկ 45-րդ յօդուածի երկրորդ կէտէ համաձայն, 55-րդ յօդուածի 1-ին կէտով ծախողը, Մուսթաֆա Շերիւն, Սուլաիմ Փեշաքոյը դատաւարութեան նախագահ տարեկ ժամկետով արտօքի

[illegible]

Նկատենք, որ դատավճռում ոչ մի դեպքում չեն հանդիմանում անուաններն ևն իրենց
ուսած, քանի որ նրանց մեծ մասը
նախկինների հովանաւորութեամբ
նստանից պէրցուելով աքսորուելին
Թա կզղի:

(Մնացեալը լացորդով)

Այբի Տիկին Օգոստ Մարտական
գաւաճներն ու Բուռները,
Այբի Տիկին Կամար Մարտական
և գաւաճները,
Տէր և Տիկին Ժորժ Մարտական
և գաւաճները,
Տէր և Տիկին Անրի Մարտական
և գաւաճները
ցաւով կը ծանուցանեն իրենց տաղերով և
հօրերովը:

ՊԱՐԻՅԻՆ ՄՈՒՐԱՏԵՆՆԻ
(Վանդա)
Ժամը, որ պատահեցաւ Մարտ 31-ին Ման-
տրանի չհաղածուցը:
Յուզարեւոյթները կը կատարուի
Երկուշաբթի, Ապրիլ 7, Ժամը 14-ին Փա-
րիզի Ս. Յովհ. - Միլիտէ հիկիզներ, ուր-
ից Ժամերը կը փոխադրուի Ժամը 16-ին
Cimetière Nouveau de Montmorency
23, rue de Croslay - Montmorency
Մահացող զինուոր չլրացող կը ինքնուր
ներկայ իբրեւ այդ ճկանով:

ՀՈՅՆԱՆԳԱՅ

Օր. Սոմա Բարեկան կը ծանուցանի
թէ Հոգեհանգիստական պաշտօններ կը կատար-
ուի այս կիրակի, Ապրիլ 6, Փարիզի Ս.
Յովհ. - Միլիտէ հիկիզներ, կը փոխ-
ադրուի ԱՍՏՅԻԿ ԲԱՆԵՆՆԻՆԻ
Ժամանակ տարեկանի առիթով:
Յետ Հոգեհանգիստական պաշտօնները դեր-
ժամի օրժամիկին Անտիէի դերժամանա-
տուրը:
Ի գիտութիւն ուղբացիակին յիշատակը
յարգողներուն:

Այբի Տիկին Քաղաւիճի Գոյաճեան
և ընտանիքը կը ծանուցանեն թէ Հոգե-
հանգիստական պաշտօն կը կատարուի Է-
րենց ամուսնուն կը ազգականները:
ՊԵՏՐՈՒ ՎՈՒՑՈՒՄԸՆՆԻ
Ժամանակ ընտանիքին ի յիշատակ, այս
կիրակի, Ապրիլ 6, Անթրիպիլի Ս. Պօլս
Պարտա հիկիզները:
Ի գիտութիւն ուղբացիակին յիշատակը
յարգողներուն:

Ի ՅԵՆԱՏԱԿ

Բարեկան Պատանդան յիշատակին Միլի-
տարան Նախկին տար 200 Ժ. կը Նախ-
կին Միլիտարան Օմանիկ Ժամանակ (տա-
նայ ճեմատիկին) և 500 Ժ. ճեմատիկին:
Տէր և Տիկին Սոգոմանան 200 Ժ. կը
Նախկին Որդերու Օյն. Մարտին (տա-
նայ ճեմատիկին) Տիգրան Տեմրանի յի-
շատակին:

**«ՅԱՆԱՐԱՅ»Ի ԲԱՐԿԱՊԱՅԱՆՆԵՐ
ՀԱՄԱՐ ԿԵ ԿՈՒՐԻՐԵՆ
ՎԱՐՈՒՄԻՆԵՐԱՅԻ
ԱՌԻՐԻԻ**

Վերսին. - Տէր և Տիկին Սոգոմանան
100 Ժ.:
Ա. ՍՈՒՐՈՒՄ. - Տիկին Ալաւի Բակը-
րան 100 Ժ.:

ԵՐԱՐԱՅԱԼԻՔ

Ս. Մարտի կրթարար շնորհակալու-
թեամբ տալուով և Տիգրանի Արաբի
Նազգայանի յիշատակին ի յիշատակ
ընթերցողներին 200 Ժ. և 300 Ժ. այ
Ս. Պօլս - Պարտա հիկիզները:

**ՖՈՒՐԱՄԱՆԱՅ ԳՈՐԿՆԻՐՈՒ
ԼՂԱՎՈՐԱԳՈՒԹԵՆՆԻ**

ՅՈՒՇԱՆԱՐԿԻՐԸ

Յոյիլան՝ արեւմտական ճանապարհ
քանադականները:
ԹՈՒՐԻՆ ՍՈՒՐԻՔ,
ԳԱՆԴԻ, ՎԱՐՈՒՄԻՆԵՐԱՅ և

ՄԻՄԱՆԱՐՈՒՅԻ

Ապրիլ 13, Կիրակի, Ժամը 1-ին
Հ. Բ. Միլիտարանի Վերսին Կաթնառ-
կի Միլիտարանի փոքրակի ճեմ
118, rue de Courcelles. - 75017 Paris
կը բաժանուի:
Տեղը. Հեղինակ ԳԱՆԻՐՈՒՄՏԵՆՆԻ
«Կիսանդամական յայտագիր
Աղանդականներին իրենց ժա-
նակցութիւնը կը բերեն»
վեկամայն թէքան (այսինքնով)
«Կարգը Պարիզիում»
- Մուտքը պարտ է -

ՄԱՐՍԵՅԻ Ի ՄԵՋ

**ՎԱՐՈՒՄԻՆԵՐԱՅԻ
ՅԱՆԱՐԱՅԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ**

71-րդ ՏԱՐԵԿԱՐԻ ԶԱՆԿԱՅԻՆ ՏՈՒՐԱՄԱՆԱՐԻՐԻՆ
ՆՈՒՐԻՐՈՒՄ «ՎԱՐՈՒՄԻՆԵՐԱՅԻ ՄԱՐԶԻ» ՏԱՄԱՐՆԵՐԻՆ

Ճանապարհները Մարտիկի կերպ. վարչութեան,
մանակցութեան Տէմրին և վիճի մանակցութեան

Կիրակի, Ապրիլ 13, Ժամը 13-ին, Մշակութի Տան
վարչութեան և Տարածարանները մէջ:

Կը նախագահէ՝ ՅԱՆԱՐԱՅԻ Կարգ. ՎԱՐՈՒՄԻՆԵՐԱՅ

- ՀԱՆԿԻՍ - ՃԱՇ -

Կիսանդամական թափն Վաղարշապէսում միմեկը

արտասանութիւն՝ Նուա՜յ՝
Տիկ. Խոյնի շՐԱՇԵՆՆԻ Պ. Ասպ. ՊԱՐԱՇԵՆՆԻ
Պ. Միլիան - Թիլիլի ԱՌԻՆԵՆՆԻ կըր՝
Տիկ. Եւա ՄԱՐԻՆԵՆՆԻ Պ. Հրանդ ԿԻՐԻՔԻՆՆԻ

Reservations :
AYDOYAN 91 70 02 33
BABAYAN 91 66 30 66
GRACIAN 91 93 32 18
Entrée 20 Frs.

ՄԱՐՍԵՅԻ

Ս. ՔԱՆԻՍ ՆԵՐԿԵՆՈՅ
ՊԱՐԱՇԵՆՆԻ ԸՆԴԵ՛ - ԺՈՂՈՂ

Կիրակի, Ապրիլ 6, ԺԱՄԸ 15-ԻՆ
ՕՐԿԵՍՏՐԻ ԶԱՐԳԻՆՆԻՆՆԻՆ

Ա. - Բաղարշապէսում պաշտօնայն -
րութեան ընթացի ճեմական և բարդա-
կան Նախապատիկները:

Բ. - Նոր Բաղարշապէսում Ընտրու-
կան Յանձնարարները:

Գ. - Հաղարշապէսի Յանձնարարները:

Ինչ որ այլ ընթացի ճեմական. Թիլի,
ժողովը օրինակներ կը ծանարուի և ար-
ւած օրոշումները բացարձակ է գործ են:

**STAGE
DE
HAY DJAMPA**
L'ART MARTIAL HAY
A LA M.J.C. CORDERIE - MARSEILLE

En l'honneur de la semaine commémo-
rative du 24 Avril, l'Association «L'Ecole
des Descendants de Hayk» organise un
stage de formation sur l'art martial armé-
nien les samedi 26 et Dimanche 27 Avril
à la M.J.C. Corderie : 33, boulevard de la
Corderie - 13007 Marseille.

Ouvert à tous à partir de 16 ans, auto-
risation parentale pour les mineurs.
Le stage regroupe les phases suivantes :
- Assoupissement
- Musculation
- Respiration
- Méditation
- Objectifs et origine du Hay Djampa
- Techniques de défense
- Techniques de combat
- Philosophie et psychologie hay

Réunions d'information
le Jeudi 10 Avril à la M.J.C. Corderie
Marseille - à 18h 30

○ Bulletin d'inscription à rendre avant
le 15 avril à l'adresse :
ERECA - B.P. N° 61 -
92222 Bagneux Cedex

**ՓԱՐԻԶԻ
ՀԱՅ ՄԵՇԿՈՑԻՆԻ ՏՈՒՐ**

17, rue Bleue - 75009 PARIS

ՏԻԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՇ

Ուրբաթ, Ապրիլ 11, Ժամը 20-ին

Տեղը. Վաղարշապէսում

Տիկին Նուա՜յ՝ 46 - 56 - 02 - 21

Կամ Պ. Շնորհա՜յն՝ 48 - 24 - 63 - 89

Այբիլով կ'ընթացան...

ՌԱՏԻՐ - ՖՈՒՐԻՔԻՐ

Ունեցողները Բաթիո - Գարիլիէի հայ-
կական հաղարշապէսում ներկայացրի օրերը,
երեկոյան Ժամը 7-15-ին:

L'Eglise arménienne vous propose tous
les lundis sur Radio - Fourvière, radio
Œcuménique Lyonnaise, à 19.h15
sur FM 88.3 son émission :

«Un quart d'heure avec nos amis Armé-
niens».

07 avril : Le Madénatatan.

14 avril : Panorama de l'Eglise armé-
nienne (informations).

**Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՔ
ՎԱՆԱՄ**

Ապրիլ 6, Նոր կիրակի, Ժամերը
կարգը 8-30 : Հոգեհանգիստ կը կատար-
ուի յիշատակող յիշատակին:

Ս. ՔԱՆԻՍ

Կիրակի, յիշատակող յիշատակող
կարգը 8-30 : Հոգեհանգիստ կը կատար-
ուի յիշատակող յիշատակին:

**ԱՆ - ԹԵՐԻՔԻՆ
Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՔ**

Ապրիլ 6, Կիրակի, առաւօտան և
10-30-ին պատարագ կը ժամանուի:
Կը պատարագէ և կը բարոյ՝
ՉԱՏԻՔ արդ. ԱՌԵՏԻՆԵՆՆԻ
Ա. Կիլիկի և շրման Հաղարշապէսում
չաղարշապէսում կը յանձնուի թէ Մար-
ի փեր պատարագներ կը ժամանուի
առաւօտան և երբոր կիրակիները:

ՅՈՒՇԱՆԱՐԿԻ

ԿԱՊ. ՈՒՅԻՐ Իսիկ ժամանակը, ընթացի
նոր ժողովը կը շարունակէ ընթացի
ընթացիները, Շարունակ. Ապրիլ 5, Ժա-
մը 15-ին, Իսիկ Մշակութի Տանը, 45-
տը լա Տեմրան: Կարեւոր օրակարգ
30-րդ պատարագական ժողովը կը
յուսմ և նոր ժողովականներ ընտրուի:

ԸՆԴԵՆՆԻՐ ԺՈՂՈՂ

ԿԱՊՈՑ ՈՒՅԻՐ Պօմանի ժամանակը
ընթացի ժողովը կը շարունակէ
ընթացիները Երկուշաբթի, Ապրիլ 6,
Ժամը 14-30-ին տեղեկներ ընթացի
արահին մէջ:

ՇԱՐՔԱՆԿԱՐ

Հայկական լուրսպատկերի ցուց-
ութիւն, Մարտիկ Նախաձեռնութեան
Կարգը իսիկ Պօլսը Օտառի ճեմ
ճեմին:

**ՆՈՐԱՆԿՈՒԹԵԱՆ
ԱՐՅՈՒՆԲԵՐԸ**

Գործարար:
Կիրակի, Ապրիլ 6, Ժամը 15-ին
կը Նախաձեռնութեան Վաղարշապէսում
ընթացի:

12 / 14 հիւ Սէն. Պաղի
Տոմարան ծանար դիմել ընթացի
րան:
Մուտք՝ 30 Ժ.:

ԱՐԵՏԱԿ ԶԱՄԱՆԱՅԻ
ՀԱՅ ՄԵՇԿՈՑԻՆԻ ՏՈՒՐ
MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE DECINES
15, rue du 24 Avril 1915 - 69150 Decines

Կիրակի, Ապրիլ 6, Ժամը 15-ին
Կիրակի:

ԱՐԵՏԱԿ ԶԱՄԱՆԱՅԻ
Հայ Մշակութի Տան Բաղարշապէսում
կը ներկայացնէ՝

Ե. ՊԱՐԵՆՆԻ
«ԱՐԵՆԻՆԵՆՆԻ, ԱՍԱՐՆԱՐԱՅԻ»
ընթացիները վաճէ Զեմանի:
Իսիկ Վաղարշապէսում Բաղարշապէսում
ընթացի:
18. 20, Quai de Bondy - Lyon SE
Տոմարան ծանար ճեմին Տեմրան
կը ընթացի Տեմրան և Պօլսում Բաղարշապէսում
28, rue Bugeaud - Lyon

PARIGI 1985 86 :

Denis DONIKIAN et alcuni altri

Le Samedi 1er mars 1986 à eu lieu à Paris, dans le cadre du cycle « Créations contemporaines arméniennes et quasi-arméniennes », une troisième après-midi littéraire, présidée par Angèle Kapoian - Koumjian et qui réunit une trentaine d'invités. La séance commença par un exposé riche, dense et clair de Marie - Pia Vallet de Buzon; cette approche de type sémiologique avait pour visée principale de commencer à « mettre de l'ordre » et approfondir les notions difficiles et controversées de texte et roman quasi-arméniens.

C'est, ensuite, avec le brio du métier et le talent qu'on lui connaît que Jean - Marie Proslor lui « Processions », nouvelle inédite de B. Hamazasb Sakayan, tandis qu'en point et contre-point, Agnès Minaz - Djindjian et Loussana Hovhannissian dynamisent avec sensibilité, respectivement en français et en arménien, une pièce poétique insérée dans la nouvelle. Un débat suivit jusque vers 19 h.

Mais, pour l'heure, il convient d'insérer les deux premières après-midis de ce cycle en y faisant retour :

Le 19 octobre 85 était ainsi présenté « Mantra n° 3 », un long poème de Krikor BOLEDIAN récemment composé dans une langue arménienne magistrale, d'une très grande variété de timbres, de registres (inclusions d'arménien classique, comme, ou de faux « gros titres » sensationnalistes, bien saignants, comme la presse des pays de l'Ouest sait les fabriquer). Du fond d'un géolite s'élève une voix, une pensée. Celle d'un jeune prisonnier qui parle de ce qui nous est inconnu : famille ; du pays qui s'évanouit et qui se profile toujours, de la mort de soi et des autres, des conflats, celles-là mêmes qui violent la loi de la Cité et dont la puissance interpellatrice demeure. Le « Mantra n° 3 », comme ce fut dit lors du débat, est, beaucoup plus qu'une prière, qu'une mélodie, une parole littéraire.

La deuxième séance, le 19 décembre 85, était consacrée à Denis DONIKIAN, écrivain - poète de langue française qui paraît à être connu davantage, tant dans le monde arménien que dans l'espace littéraire francophone. C'est vers 19 h que fut donnée en première lecture une présentation de Seta Kapoian - indications biographiques et analyse thématique de l'œuvre de DONIKIAN. Après lecture d'« Entraves » (en extrait ci-dessous), poème en prose tiré de son recueil inédit « Voyages égarés », l'auteur répondait aux questions de l'assistance. On pourra aussi lire, ci-dessous publiées, les relations / impressions d'Araxie Apovian et de Joseph Althraie.

« Un même auteur, est parue une pièce de vers en français page 6 du catalogue de l'Expo. Assadour, février / mars 86, l'œuvre du Dragon. Paris. Y est présentée, par petites touches, un espace énigmatique comme le sont les mondes parallèles entre de Sienne ou jeune indien d'Assadour, peuple de semblants d'objets et par un « ils qui se (main) tiennent dans le coïtage immédiat d'une «vieille». Or, à celle-ci, en tant qu'elle regorge de «faits de meurtres et de silence», apparaît être une figure emblématique du pays où, le poète déclare que «L'arrière - pays nous précède». Il resterait à lever la totalité du sens de cette antériorité.

ENTRAVES (fragments)

« Entraves (fragments) » constitue la seconde partie d'un ensemble de textes qui en comprend sept (1. Chroniques des années capitives, 3. Voyages égarés, 4. Symptômes, 5. Obliques, 6. Raisons persécutées, 7. Au frère); le titre général du recueil étant *Voyages égarés*. L'extrait présenté ne comporte aucune coupure. Le ton d'« Entraves » est ce-

lui de dégoût et du désir de soi. L'auteur y vomit ses propres chaînes, il y décompose des conflits. Les contraintes formelles ont été volontairement réduites pour pouvoir briser plus librement la coquille des obstacles intérieurs. (Avertissement de l'auteur).

(...) Ainsi se chante le chaos. Porter la vie jusque-là l'hypnose froide, sous les pires soleils. L'homme accède à son risque, gouverne son secret, à l'écart des yeux affaiblis - comme une fiction. Car il n'a pas d'identité, il est mobile, passage.

Difficile d'appareiller. Né avec ta langue, débrouille-toi ! L'accouplement vieillit à force de singeries et de solitudes.

Ma tête exprime des étourdissements, elle ne les comprend pas. Le sang y fait une trouble circulation. Minutes qui roulent, de moment en moment, malgré l'obstination à vivre. Arbre fiévreusement tourmenté. D'où je vois des rêves condamnés, des plaies souterraines. D'où je vois se dessiner d'insondables pierres, comme un squelette de cheval miraculé, transpercé de son galop une étrange chaleur.

La forêt ruisselle. Le cœur n'aveugle plus. Le paysage reste impenetrable. Né ployer sa conscience dans une langue à peine chuintée. A l'intention des ardoises et des fêches.

L'écart ne saurait maigrir d'une seule inépuisable.

Tête neuve. Mais la mémoire dispose de moi comme une active agonie. M'oublier dans une expédition capable de mesurer l'inachèvement. De quoi s'ouvrir, s'inverser. Jeu de ronces avec l'asymétrie.

Mes yeux trahissent une intimité tournoyante. Va-et-vient qui ravine, décompose tout élan. Je me tiens trop éloigné des jours que hante mon secret. Domestique d'une malédiction.

D'une mutilation. Ma bouche est noire, buvant à même l'aberration de ma jeunesse par quoi le monde prit fin. Je récidive à chaque mot : même clou, même éclair qui me raye les yeux, affole mon humanité, jette mes doigts sur le nuclé. Je n'ai pas une existence géante, mais à peine moins insonnante qu'une frontière en pleine forêt.

Ce que j'ignore est l'avidité réalité qui agit sur mes aliments. Sens oblique de mes maux.

Aller. Mordre la mer. Rivé à son entêtement. Le mal réalise. Il sème un cri de proie. Avoir assez de mots pour assecher sa mémoire.

Je n'exagère pas les cendres de ma naissance. Ma bouche est un printemps martyr gonflé de soif.

Sur mon corps la nuit dort nue, elle ne prendra congé qu'entraînée vers une saison immobile. Posée sur moi, paume de femme, baiser de neige et de résine. Expérience périlleuse de qui peint d'obscur chevaux lyriques. Longévité du geste. Tout pays sort diminué au regard d'une révolution solitaire. Mieux vaut dire de ses poids hérités. Terreur qui envenime l'interrogation.

Les hommes effervescents, où vont-ils ? Ils désignent les objectifs sages, et si heureusement désemparés. Amoureux de leur bord, précoces à fixer dans leur vie l'immobile. Ils accumulent des palabres. Engourdis par leur attente à nul être adressée.

Ces démons pressés d'utopies unanimes, les leur au plus vite. Leur jeu ne vit pas assez loin. Leur moment ment : je ne louerais leur blessure. A quoi bon énumérer ses morts ? La liberté fait ruines.

Oser l'approche convertissante, tout déroné vers le ventre, là où saigne la naissance.

Continue à dépenser la volonté d'appréhender. Ne renonce pas, même si la féerie est obscure. Pas sur pas, préparatifs, aveuglements exaspérés. La douleur est totalitaire : tu n'es pas assez silencieuse. La y a ce qui vivifie : la terre initiale. Un pas sans défaut existe. Par elle, le cer-

veau sera pacifié. Lumière spacieuse, plaisir ingéré sans controverses.

L'avalanche divorce. Je tombe des arbres. Poussé à faire mon chemin dans l'utopie. La rédaction affine la métamorphose, fût-elle une confusion de flots, une vocation d'ubiquité. Comprenez qui doit l'achèvement de ce galop dans l'inaction. Pour l'instant, conservez les chances d'épaisseur, de force sédimentaire.

Pas de conduite plus innocente. Je contournes les justiciers. Les sentiers vers la terre veillaient sur ma figure : ils ne la gouvernent plus.

Telle est mon infidélité, usage du monde.

Exercice de survie. Je trompe la blessure par une confiance en quête de discord. Les chiens fatiguent le cerveau. Complots d'aboïs qui cherchent à gourmander l'âme même. A précipiter la pensée. A distraire le jugement.

Il faut échapper à ses plis. Tromper les insomnies des singeries et du sang.

L'homme souillé par la colère ou le pa-négryrique.

Où, ma foi fut de courte durée. Je ne puis désormais étreindre ni l'éponge ni la cascade. Je m'applique au plaisir millénaire d'être une silhouette s'incrustant sur l'abîme.

La chute collective n'est pas mon chagrin.

Décadence, l'être se précise. L'insecte fait chanter la pelouse. Le présent devient favorable à l'éloge.

Oui, trop d'hommes défigurés. Frères de riposte et de grimace. Débitant discours

par

B. Hamazasb SAKAYAN

moribonds. Leur prose enfèvre des cailloux. Ils animent de sang toute paresse. Ils inclinent toute vie impitoyablement vers l'émeute.

Car telle est bien la réponse que je me dois. Favorable au milieu le plus juste où les frontières s'annulent. L'obscurité repose encore plus loin. Jusqu'à elle ma poitrine l'approche. Et jamais n'ai été plus vivement traité qu'en mesurant une existence inaccomplie. Le vendage mes ombres. Presse mes terreurs.

Vieille ambition.

L'escalier monte à chaque tour au-dessus des lampes. L'ouragan laissera-t-il s'endormir la mémoire ? Hâte d'atteindre la chambre, au plus haut de la rue. En compagnie de la clarté. Lectures évanescées. Terres reproduites dans l'intimité des contours. Et le château, debout sur l'autre bord, force objective et immobile.

Se dire que rien ne désaltère. Le sang inextinguible appelle d'autres sangs. S'irrite à quémander son royaume.

Or, le silence conquis est seul doué de ruines bienfaites. Se lever chaque matin au plus loin de la terre promise. Que cesse ton cœur de reproduire ses glauques fatalités !

Je le sais. Nous avions un pays pour loi. Mais sa beauté me chasse. La sécheresse y établit sa nuit. La neige y est inextinguible. Je vis, étranger aux chemins des ancêtres. L'air que je respire est fou de tous les cris humains. Ma volonté soit fraîche ! Que vienne à moi un ciel vivant !

Oh ! Je le sais. Oui, je le sais. Même fugitif, le passé nous atteindra toujours. Dans nos bouches. Nos châteaux. Dans la dictée de nos événements. Mais le frère jumeau se tient encore plus loin, à l'écart des glas, des cris pulvérisés, dans la sieste la plus franche, pour sa santé (...)

Denis DONIKIAN

×

ARMENIE :

PAYS DU DEDANS, PAYS DU REEL

Partance littéraire pour le pays du dedans

(...) un texte de présentation, écrit en exclusivité pour l'occasion par Seta Kapoian et lu par Seta Mavian, nous initie à l'œuvre littéraire de Denis Donikian : « Il est question de l'Origine, de l'Exil, de la Terre, de la Cause, de la Liberté enfermée, du Désir de vie. Dans *Vie*,

ils ont vécu, Julien se rend compte que « Il n'y a de salut nulle part. On nous a inventé notre exil. Depuis, notre avenir est toujours derrière nous. C'est notre enfance, et c'est plus loin encore. »

A mon tour lentement le souvenir m'étreint, l'évocation de l'Arménie — lointaine et vécue il y a quelques années — remonte à ma mémoire et je sais déjà trop ce qui a poussé Denis Donikian à écrire sur la Terre ancestrale et sur l'Exil. Partie en Arménie, j'en était revenue transformée (...). Donikian m'a précédée de plusieurs années et dans *Ethnos* (1975) il décrit son voyage. Il a vécu de 1969 à 1971 à Erévan pour y retourner par la suite. Arrivant sur sa terre, la « terre foulée », l'Arménie pour Donikian c'est « la beauté simple d'une église, le communisme baillon, c'est aussi l'humour ». Dans la deuxième partie d'*Ethnos* — La Montagne Intérieure —, j'ai retrouvé les quelques lignes qui décrivent l'émotion de tout « voyageur égaré en Arménie et ressentant avec confusion la dignité des pierres inébranlables de la montagne intérieure :

« A mesure que nous montons, nos pas perdent de leur automatisme citadin et l'ascension ressemble au passage d'un gué depuis la plaine populeuse jusqu'à ces plages froides qui bœnt sur le grand ciel d'octobre. Le pied cherche la pierre en situation solide pour assurer sa constante progression. Seul, insoutenable, un vent laible habite ces hauteurs désertes. Le vieux refuge de planches a perdu une partie de son toit et se tient comme une épave échouée aux rivages de l'univers. » (pp. 99 et 100)

Continuant son périple, le voyageur découvre ostensiblement comment son Arménie vécue intérieurement a perdu de sa certitude :

« Ce pays, comme tant d'autres, se comprend sitôt qu'on en décèle l'ambiguïté. Car tout ici porte le double visage du visible et de l'im-mérgé... Le pays conquis et l'autre part perdue... » (p. 236)

Croire à un retour possible ; croire en une Nation arménienne là où c'est l'Autorité qui régit le geste et la pensée, est-ce utopie ? L'utopie relève d'un territoire lointain, coupé de la réalité immédiate dans l'espace et le temps. Denis Donikian est né à Vienne (France) et a rêvé son Arménie, l'a aimée en exil plus fortement que lui-même.

Utopie coupée du temps quand elle revendique un âge d'or ou un paradis perdu illo tempore, mais aussi quand elle mise sur un monde meilleur dans le futur. Donikian en avait la sincérité farouche, l'utopie n'était que dans la force du désir.

Mais la coupure existe aussi dans l'espace. L'utopie existe déjà « ailleurs », loin d'ici. Cette distance géographique est une des garanties mêmes de son existence. Le territoire de l'utopie — et je n'utilise ce terme que dans son authentique désir d'attente et non comme vain — implique donc l'effort de créer un « autre monde », tel qu'il devrait être dans le futur, ou tel qu'on l'imaginait dans le passé, ou encore tel que nous supposons qu'il existe déjà ailleurs.

Créer cette représentation nécessite la construction d'un contre-image de notre réalité immédiate. Cet « autre monde », en même temps qu'il est utopique, doit être « critique » de ce monde-ci. Il doit le corriger et suppose que l'on remédie à l'injustice de sa structure. L'utopie devient alors nécessairement révolutionnaire qu'elle se projette dans le futur parant qu'étant critique de l'ordre existant. De même est conservatrice quand elle revendique un paradis perdu, et elle est a-historique quand elle se réfère à un autre monde existant déjà « ailleurs » et dont seules nous séparant les difficultés d'un voyage. Cet autre monde est déjà « donné », et a la forme d'une utopie « non sociale », coupée de toute causalité historique ; il ignore forcément les lois du développement et des changements sociaux auxquels l'utopie serait soumise si elle prétendait s'implanter « ici et maintenant ».

Confrontation avec le réel

La confrontation avec la réalité, ajoutée à la dissolution du projet originel, fait

Յրջախառնի յիսնանայ Գաստ
ներկայացուցած է Հայաստանի երգչ-
խումբերու ընկերութեան նախագի-
շին՝ Խմմա Մատուրեան: Ողջոյնի
գեր արտասանած են Հայաստանի ե-
րգչախումբի սիմբոլեան նախագի-
ւորը Մարգարիտ, Լենինգրադի ե-
րգչախումբի երգչախումբի ղեկավար
Քարիսով, Վլաստանի եւ Արցախի
երգչախումբերու ընկերութեան
կապաշտիկները: Տարահանու-
թեամբ Հանգուս եկած է Յովհաննէս
Իսկանդր: Հանգուսի իմըր Գաստ
համերգին:

Այբի Տիկին Ստեփան Ներսիսյան, Տեր և Տիկին Սիմոն Ներսիսյան, Տեր և Տիկին Վահան Շահինյան, և բնասանի թույլ պարտքերը ցուցվող հր ծանուցանել իրենց ամուսնին, Տեր, մեծօր և աղջկանին՝

ՄՏԵՓՈՒՆ, ՀԷԼԼԱՏԵՆՆԻ
մաշ, որ պատահելու Շարաթ, Ապրիլ 15-ին, 79 տարեկանին

Գույարաբարությունը կը կատարուի, Հինգշաբթի Ապրիլ 10, ժամը 14-ին, Փարիզի Ս. Յովհ. - Մարտի, Լեկոկեյին, ուրիշ ժամերը կը փոխարուի Փն - լազյի գերեզմանատունը:
Բանազդ Նաղաղունը կը իմացուի ներկայիս իրեն այս նկատով:

Ս. ԱՍՏՈՒԱՍԻԱՆԻ — ՏԵՄԻՆ
ՀԱՆԴԻՍԱՌ ՊԱՏՐԱՐԳ

Բարձր Հովանաբարությունը՝
ՄԱՐԿԱՆ ԵՎԼԵՎ. ՋԵՔԱՐԻԱՆԻ
Կեղևաբարությունը՝
Նախագահ Սեդուս ՍԱՐԵՆԻ
Կազմակերպությունը՝
Տերին եկեղեցի վարչության, և
կը կատարուի Եվսեպիոսյան Նա-
ղաղաբարությունը:
Կիրակի, Ապրիլ 13, ժամը 10-իմ
Տեղին Հայոց եկեղեցին
Երթալու Նաղաղաբարությունը ընկերացման Ան-
նուի Հայոց Հարապետի շորհան կո-
ղակներուն:
Տես պատարագի, մաշ Տերին Հայ Մը-
շակոյթին Տան մէջ:

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE MARSEILLE
12 - 14, rue St. Bazile

Un document capital

«ARCHIVES
DU GENOCIDE
ARMÉNIEN»

recueillies et présentées par
Johannes LEPSIUS
—Édition Fayard—
Livre présenté et commenté par :
Gérard CHALLAND
Professeur à l'ENA,crivain politique
Fondateur du Groupement pour les
Droits des Minorités
Vendredi 11 Avril, à 21 heures
—Entrée libre—

SAMEDI 12 AVRIL
à partir de 20 heures 30
à la Salle de l'EGLISE ARMÉNIENNE
de LYON

Le CDCA vous invite à la présentation
par Gérard CHALLAND, de la nou-
velle édition des «ARCHIVES DU GE-
NOCIDE ARMÉNIEN», recueillies et
présentées par le Dr. J. Lepsius
Un document exceptionnel sur le géno-
cide arménien.

ՅԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ

Այբարիկի Հայ Մշակոյթի Տան վար-
չությունը կը խորին ցատկայինները
կը յայտն Տիկին Չերչեանի և իր գա-
ւանդներուն՝ Երանկան և Պատանեան
ընտանիքներուն՝ Յովհաննէ Չերչեանի
մահան առթիւ:

Այս տխուր առիթով Հայ Մշակոյթի
Տան վարչությունը շորհակալութեամբ
ստացած է. - Տեր և Տիկին Գեորգ Պա-
տանեան 250 Ժ., Տիկին Զարուհի Քէլե-
հան 200 Ժ.:

Կապույտ խաչ Այբարիկ վարչութիւնը
իր խորին ցատկայինները կը յայտն
Չերչեան, Երանկան, Պատանեան և
Չերչեան ընտանիքի Համայն աղայան -
ներուն՝ Յովհաննէ Չերչեանի մահան
առթիւ:

Այս տխուր առիթով վարչութիւնը փո-
խան ծաղկապսակի, շորհակալութեամբ
ստացած է. - Տեր և Տիկին Գեորգ Պա-
տանեան 250 Ժ., Տեր և Տիկին Մարգի
Նաղաղեան 500 Ժ.:

ՓՈՒՆԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՒԻ
Ներսէս Տաղանան 200 Ժ. կը նուրբ
Ստեփան Մարտան վրէժն Բարձր
Պատանի մահան առթիւ և 200 Ժ.՝
Ս. Մարգար կրթարանին Յովհ. Չերչե-
անի մահան առթիւ (ստանալ «Երա-
նէն»):

ՅՈՒՆԱՆՏԵՐ
ԿԱՊ. ԽԱՅԻ ԼԻՆԻ մամանհար ըն-
հաճաբար ժողովի կը հրաւիրէ իր թուր
ընկերակիցները, Շարաթ, Ապրիլ 12,
ժամը 15-ին, Ապ. - Տան սրահին մէջ: Կա-
րուր օրակարգը. կը ինքնուր ընկեր-
ակիցին ճշգրտաւ ըլլալ:

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՅ
ՕՐԿԵՍՏՐԱԼ ՎԱՅՆ
Կապույտ խաչ Պէթրոսեանի կապի
արձանագրութիւնները ստան ևն Ապ-
րիլ Մէլէն և կը տեսն մինչև Մա-
յիս 31:
Արձանագրութեան Համար դիմել
ներ ընտանաբն առնելն ժողով Կա-
պույտ խաչ վարչութեան:
Գաւառի տեղեկութեան Համար
գիմել Կապույտ խաչ գրասենակը՝
Երեւանի, Հինգշաբթի և Ուրբաթ
երբը՝ ժամը 14-ին 18, Նաղաղեան
48 - 24 - 46 - 57

STAGE
DE
HAY DJAMPA
L'ART MARTIAL HAY
A LA M.J.C. CORDERIE - MARSEILLE

En l'honneur de la semaine commémorative du 24 Avril, l'Association «L'Ecole des Descendants de Hayk» organise un stage de formation sur l'art martial arménien les samedi 26 et dimanche 27 Avril à la M.J.C. Corderie : 33, boulevard de la Corderie — 13007 Marseille.

Ouvert à tous à partir de 16 ans, auto-
risation parentale pour les mineurs.

Le stage regroupe les phases suivantes :

- Assouplissement
- Respiration
- Méditation
- Objectifs et origine du Hay Djampa
- Techniques de défense
- Techniques de combat
- Philosophie et psychologie hay

Réunions d'information
le Jeudi 10 Avril à la M.J.C. Corderie
Marseille - à 18h 30

○ Bulletin d'inscription à rendre avant
le 15 avril à l'adresse :
ERCA - B.P. N° 61 —
92222 Bagneux Cedex

Նոմ :
Prénom :
Date et lieu de naissance :
Adresse :
Telephone :

Stage (assurance comprise)
○ le 26 Avril 130 F par personne
○ le 26 et 27 Avril 200 F par personne
Règlement à l'ordre de «HAY DJAMPA»
Signature
de l'auditeur (pour les mineurs)

ՓԱՐԻԶԻ
ՀԱՅ ՄՇԿԱԳԵՐԻ ՏՈՒՆ
17, rue Bleue — 75009 PARIS

ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒ ԶԱՇ
Ուրբաթ, Ապրիլ 11, ժամը 20-իմ
Տեղերը պահուել մինչև Ապրիլ 9,
Նաղաղեանը՝
Տիկին Նուրանի՝ 46 - 56 - 02 - 21
Կամ Պ. Շարաթին՝ 48 - 24 - 63 - 89
Այբարիկ կ'ընդունուին

«ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈՒՆՈՆ ՊԻԵՒԼԻԻՔԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿ»
ՀԱՆՈՐԴԱՆՔԱՐԻՈՒԹԻՒՆ

1983 Յիկունմեր 29-ի կը կապու Պ. Նափոլեն Պիւլիքեան, մահապատան
կերպ լինել մէջ, 1984 Ապրիլ 12-ին, իր
ժառանգական Նաղաղութիւնը յատկա-
ցուած է կարգերը:
«ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈՒՆՈՆ ՊԻԵՒԼԻԻՔԵԱՆ»
ՀՊՐԱՐԿԻ Մարտան չէմարքին Նափո-
նիկն առաջ, յայտն Նաղաղաբարութեան
րոշ»
- Բաղարիկ թէ՛ական Նաղաղաբարու-
թիւնը և ի մամանաբար քաղցկեղ չուր՝
Մամանաբար կ'ընտանական Նաղաղ-
աբարութեան ընկերակիցին և ի
ընտանական մամանաբարութեան:
- Բաղարիկ թէ՛ականաբար սրտաւատ -
ղկաները իմ Հիմնաբարի վարչութեան ո-
րոշաններուն:
Վարչական բարոյագրութեան մը կը
գործէ
FONDATION LEX ET NAPOLEON
BULUAKIAN
Secrétaire Administratif
La Malmaison
18, rue Louis Tourte
69410 CHAMPAGNE AU MON D'OR
FRANCE

Ի Դիմաց
ԼԷԱ ԵՒ ՆԱՓՈՒՆՈՆ ՊԻԵՒԼԻԻՔԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԱՐՉԱՆՆԵՐ
ՆԱՄԱՂԱՆ ՓՐՈՇ. ՓԻԷՐ ՄԱՅՈՒՆ

ԲԱՅԱՆԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ
ԴՊՐՈՑԱՆԵՐ ՎԱՐՈՒՐԱՆԻ
«ՄԻՐՏ ԵՒ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ»
ԲԱՅԱՆՏԵՐԱՎԱՆ ՆԵՄԱՅԱՑՈՒՄ՝ ԵՐԿՈՒ ԶԱՅՈՒՎ
ՄԱՅԼԵՆ ԲԱՐՈՒՐԱՆԻԻ
և ՆԵՐՍԵՍԻ ԲԱՐՈՒՐԱՆԻ
Կատարուի ժամը
Ի դասին
ՇԱՌՈՒ ՍԱՂԱՆԻՐԻ
որ անմապաւ ընկած է թուականը
ՇԱՐԱՐ, ԱՊՐԻԼ 26
Վարձարանին Նաղաղաբարութեան մէջ,
1, պալատ տիւ Նաւ, Լը Իմեմ
Մուշ՝ ժամը 20-30-ն սկսելու: Դուրսու զերմական փակով՝
ժամը 20-45-ին:
Տեղերը սահմանափակ են
Ներկայացուցին կը յաջորդ ընտանաբարութեան մը:
Գաւառի տեղեկութեան համար դիմել վարձարան՝
Նաղաղեանը՝ 43 - 81 - 01 - 72 թիւին:

ՄԱՐՍԵՅԻ ՄԵԶ
ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ
ՅԱՐՈՒՐԱԿԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ
ՂԻՐ ՏԱՐԻՒՐԱՆԻ ՀԱՆԴԻՍԱՌ ՏՕՐԱՎԱՍԱՐԱՌԻՒՆ
ՆՈՒՐԻՐՈՒՄ «ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՄԱՐՆԱՆՆԵՐ»
Գաւառի տեղեկութեան Մարտիկի կը իմաց. վարչութեան,
մամանաբարութեան ՏԵՄԻՆԻ և իմին մամանաբարութեան
Կերպը, Ապրիլ 13, ժամը 13-ին, Մշակոյթի Տան
Վաղարշական և Տարոն պատանեան մէջ
Կը նախագահէ՝ ԵՄԱՐԻ ԵՎԼԵՎ. ՎԱՐՈՒՐԱՆԻ
- ՀԱՆԴԻՍ - ՃԱՇ -
Գեղարտեսական բաժին Վաղարշականմ մթնայնութ
արտասանութեան՝ Նուա՛կ
Տիկ. Եւսեպի ԶՐԱՅԱՆ Գ. Աւագ ՊԱՅԱՆԵԱՆ
Պ. Միքեան - Թիւրքի ԱԿԻԿԱՆ
Տիկ. Նաւ ԱՐԹԻՆԵԱՆ Կը՛ Զրամը ԿԻԷԼԵԱՆ
Réservations : BABAYAN GRACIAN
91 70 02 33 91 66 30 66 91 93 32 18
Entrée 120 Frs.

աղօթքը :
 Եկոյ : Օրհնե
 արեան Միաբ
 ՍԱՒՈՐ ՄԸ

Այդ Տիկին Սահակ Ներսիսյան,
Տէր և Տիկին Միքայէլ Ներսիսյան,
Տէր և Տիկին Վահան Ծախիկյան,
և բնակարանային պարտքերը ցուց-
ում կը ծանուցանեն իրենց անունով,
հոր, մեծ-հոր և տղայակներ՝
ՍՏԵՓԱՆ ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԻ
մասը, որ պատահեալ Շարաֆ, Ապրիլ
մին, 79 տարեկան էր:
Յուզարկուողները կը կատարուի,
Հինգշաբթի Ապրիլ 10, ժամը 14-ին,
Փարիզի Ս. Յովհ. - Մկրտիկ եկեղեցին,
ուրիշ մարտիր կը խաղաղութի փն -
լանքի գերեզմանատունը:
Մահաց շատացողներին կը խնդրուի
ներկայ իրեն այն նկատել:

**«ԵԱՄԱՋ»-Ի ԲԱՐԳԱՎԱՅԱՆ
ՂԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒԻՆԻՆ**
ՎԻՍԻՆ. - Գ. Բերդուհան 200 Ֆ.:
ՓԱՐԻԶ. - Ս. Բրնաշեան 100 Ֆ.:
ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Գ. Տիկալիզոյ 100 Ֆ.:

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE MARSEILLE
12 - 14, rue St. Bazile

Un document capital

**«ARCHIVES
DU GENOCIDE
ARMÉNIEN»**

recueillies et présentées par
Johannes LEPSIUS
—Edition Fayard—
Livre présenté et commenté par :
Gérard CHALLAND
Professeur à l'ENA, écrivain politique
Fondateur du Groupement pour les
Droits des Minorités
Vendredi 11 Avril, à 21 heures
—Entrée libre—

SAMEDI 12 AVRIL
à partir de 20 heures 30
à la Salle de l'EGLISE ARMÉNIENNE
de LYON

Le CDCA vous invite à la présentation
par Gérard CHALLAND, de la nou-
velle édition des «ARCHIVES DU GE-
NOCIDE ARMÉNIEN», recueillies et
présentées par le Dr. J. Lepsius
Un document exceptionnel sur le géno-
cide arménien.

ՀՈԳԵՂԱՅԻՒՍ
Տէր և Տիկին Վարդան Խաչատուր-
եան (Աղաթ) և զաւակները, Տէր և Տի-
կին Միքայէլ իրազրուար և զաւակները
կը ծանուցանեն թէ չոգեհանդեսան պաշ-
տած կը կատարուի այս կիրակի, Ապրիլ
13, իրիկ Ս. Մարգարէ - Առաւուռածանի
եկեղեցին, իրենց հոր, անդրհոր և մեծ -
հոր՝
ԳԱՐՆԻԿ ԿԻՐԻՉԷԼՊՏՈՒԹԻ
մահուան շատուածին առիթով:
Ի գիտութիւն տղայակներ յիշատակը
յարգողներուն:
X
Գ. Տիգրան Խանթաւան, զաւակ -
ները և թոռները չոգեհանդեսան պաշ-
տած կատարել կուտան իրենց կեանք, մօր
և մեծ - մօր՝
ԻՍԿԱՆԻ և իւր ընտանիքին
մահուան առիթով տարեկանին համար,
կիրակի, Ապրիլ 13-ին, իրիկ Ս. Մարգարէ -
Առաւուռածանի եկեղեցւոյ մէջ:
Ի գիտութիւն տղայակներ յիշատակը
յարգողներուն:

**ԱՐԱՐ ՊԱՏՄԱՅԵԱՆԻ
ԵՆԻՏԱՅԻՆ**
ՀՈԳԵՂԱՅԻՒՍ ԵՆ ԵՐԻՐԻՄ
ԱՅՏՈՒՆԻՆԻՆ

Չոգեհանդեսան պատած կը կատար -
ուի կիրակի, Ապրիլ 13-ին, ժամը 10-30-ին,
Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիկ Մայր
եկեղեցւոյ մէջ: Արարողութեան հար
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ ԵՐ անդի կ'ուսենայ երե-
ւոտաբար ապրելիկն շերիմին չորս՝ Փէր -
լանքի մէջ:
Ի գիտութիւն տղայակներ երիտասա-
րիկ յիշատակը յարգողներուն:

ՅՐԱՍԱՆԱՑ ԳՐԱԴՆԵՐՈՒ
ԼՂԱԿԱՅԻՆՈՒԹԵԱՆ

ՅՈՒՇԱՆԿԻՄԵՐ

Մուրիսյան՝ արեւմտահայ մահապա-
րանաւորներու՝
ԹՈՒՆԻՆԻ ՍԵՆԱԿ,
ԳԱՆԻՉԻ ՎԱՐՈՒՄԱՆԻ և
ՍԻՄԱՆՈՒՆԻ
Ապրիլ 13, կիրակի, ժամը՝ 16ին
Հ.Բ.Վ. Միտրքանի Վարդանիան
Մշակութային կեդրոնին մէջ
118, rue de Courcelles, — 75017 Paris

Կը բանալան՝
Տոբի. Հերմին, ԳԱՆԻՄԱՆԻ
— Գեղարուեստական յայտագիր
Առաւուռածանի եկեղեցւոյ իրենց մա-
նակցութիւնը կը բերեն՝
Վեհանայի թիւին (այսինքնով)
նապարթ Գառնիկեան
Մուտք ազատ է

Ս. ԱՍՏՈՒԱՍԵՆԻՆ — ՏԵՍԻՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒՐ ՊԱՏՄԱՅԻՆ
Բարձր Հովանաւորութեամբ՝
ՆՈՐՎԱՆ, Նոյեմբ. 20ԲԱՐՆԱՆԻ
Կրթաշարութեամբ՝
Նախագիտ. Սեդուլ ՍԱՐԵԱՆԻ
Կրթաշարութեամբ՝
Տէրիկի եկեղեցւոյ վարչութեան,
Կը կատարուի եպիսկոպոսական հա-
ղատար պատարագ:
Կիրակի, Ապրիլ 13, ժամը 10-ին
Տիգրան Հայրապետի եկեղեցւոյ
Երեմիայի Գառնապետի ինքնեցում Ամե-
նայի Հայրապետի շնորհած կոն-
գրակներուն:
Եւս պատարագի, հաւ Տէրիկի Հայ Մը-
հարիկի ծան մէջ:

ԵՈՒՇԱՆԵՐ
ԿԱԳ. ԽԱՅԻ Լիւնի մահանկողը ընդ-
հանար Բողոքի կը հրապարկուի թուր
ընկերակները, Շարաֆ, Ապրիլ 12,
ժամը 15-ին, Արգ. Տան արահին մէջ: Կու-
րուար օրակարգ. Կը ինքուր ընկերու-
հանքին ճշդագար ըլլայ:

ՄԱՐՈՒՆԵՆ. - ԿԱԳ. ԽԱՅԻ ՍԵՆ. Ժերմի
մահանկող վարչութեան ընդհ. Բողոքի
կը հրապարկուի թուր ընկերակները, Շա-
րաֆ, Ապրիլ 12-ին, կուրի վերջ՝ ժամը
3-ին անկողնի եկեղեցւոյ կը արահին մէջ:
Թիւրանկարի մը չորս:
Կը խնդրուի թուր ընկերակներին
ներկայ գտնուի: Կարեւոր օրակարգ,
գեղարու և չոր վարչութեան ընտրու-
թիւն:

ՄԱՐՍԵՅԵԼԻ ՄԵՋ

**ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ
ՅԱԼԹԱԿԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ**

71րդ ՏԱՐԵԱՆԻՆԻ ՀԱՅԻՍՏԱՆՈՐ ՏՕՄԱՍԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒՐՈՒՄՈՒՄ «ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԱՆՈՒՄԱՆԿԻՆ»
Մահանկարներու Մարտիկի կողմ. վարչութեան,
մահանկարներու Տէրիկի և Վիկի մահանկարներուն
Կիրակի, Ապրիլ 13, ժամը 13ին, Մարտիկի Տան
վարչութեան և Տարբ. արահներուն մէջ
Կը նախագահէ՝ ՅԱՐՈՒՆ Կարապ. ՎԱՐՄԱՆԵԱՆ

— **ՀԱՆԿԻՄ - ՃԱՇ** —

Կեդրաւարտական դաժին Վարչութեան մահանկարներուն
արտասանութեան՝ Տուտգ.
Տիկ. Նախագի. ՀԱՐԱՆԵԱՆ Գ. Վազգ. ՊԱՍՏԱՆԵԱՆ
Գ. Միքայէլ - Թիւրի ԱՆԻԿԵԱՆ
Կը՝ Տիկ. Նախագի. Տիկ. Հրանդ ԿԻՆԻՉԵԱՆ

Offre d'emploi
ԿՈՒՅՈՒՆ
SUR MARSEILLE
Cherche personne fidèle pour bureau
ménage chez dame âgée.
Tél. : 91 - 62 - 71 - 34
dans la soirée

CENTRE de VACANCES
de la
CROIX ROUGE ARMÉNIENNE
Sainte - Honorine - des - Peres

VACANCES SCOLAIRES
Du 3 au 30 Juillet
Pour les enfants de 6 - 13 ans
Baignade surveillée

VACANCES ADULTES
Au mois d'Août Le Centre de Vac-
ances sera ouvert pour nos compatriotes
de tous âges

Renseignements
et
Inscriptions
39 - 85 - 36 - 53

Imprimé sur les Presses du Journal «Héra»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 5595

A L'OCCASION DES PAQUES ARMÉNIENNES
(le 04 Mai, selon le calendrier ancien)

PÉLERINAGE

JERUSALEM

avec la participation de
Monseigneur NORVAN ZAKARIAN
et accompagné par VAROUJAN SARKISSIAN

du 28 avril au 06 mai

ՈՒՆԻՏԱԿԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆԻՆ
ԳԵՐՈՒՍԱԶԷՄ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՉԱՏԿՈՒՄ ԱՐԻԻ
(Մայիս 4-ին, ըստ էին տոմարի)
մահանկարներու ՆՈՐՎԱՆ Նոյեմբ. 20 և ՎԱՐՈՒՄԱՆԻՆ - Ի
ընկերակներու վարչութեան ՍԱՐԿԻՍԻԱՆԻՆ - Ի
ԱՊՐԻԼ 28 - ՄԱՅԻՍ 06
Renseignement, Programme détaillé et inscription :

Levon BAGHDASSARIAN SABERATOURS 31, rue d'Argenteuil 75001 PARIS Tél. 42 - 61 - 51 - 13	Varoujan SARKISSIAN SEVAN VOYAGES 48, Cours de la Liberté 69003 LYON Tél. 78 - 60 - 13 - 66	Jacques CHELELEKIAN VOCATOURS 10, ave. du Prado 13006 MARSEILLE Tél. 91 - 37 - 58 - 58
--	--	---

Réservations :
ADVOYAN 91 70 02 33
BABAYAN 91 66 30 66
GRACIAN 91 93 32 18
Entrée 120 Frs.

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Meubles
Ghazarian
Z.I. Vitrolles tél. 42, 89, 27, 47
à 20km de Marseille.

“Բացարկի. զեղջ «Յաւաջ»ի բաժանորդներուն”

Հ Բ Ա Ե Ա Լ Ի Ն

11 12

ԶԱՐԻԱՆԱԼԻՆ

ՎԱՀԱԳՆ ԴԱԽԹԵԱՆ

Մեծարենցի քնարերգու թիւեր . . .

Բառերով հիստամ, բայց կարճև
անբառ մի աղօթք է դա, արուած բնու
թեան մի մտքով առաջ, կենսիքի ու աշ
խարհի անբառ մի օրհներգով իրեն լցոյ
նու ցաւի մի խորհրդաւոր միանք, զոյ
նիքի մոգական ալիւլում... Եւ ամէ
նանկա, երբ հաղորդում ես այդ քանոր
դու ինքանք, թեւում է՝ հաղորդում ե
հաշտիքի, իսկ հաշտը միշտ էլ զարմ
նայի է:

Զարմանալի է, որ U կծարենցը:

Զարմանալի՝ զուգու՜մ ստույնեղով՝
Առաւտանաշինում է մայրն, որ աշխարհ
որ վեց օրում է ստեղծւում։ Մինչդեռ իր
լոք ջրանք, ովքեր մտախիղճ են ճաջոր
ստանալու՝ անկողնի արեւուն, իրա պատ
մութենէ ու փորձից, գիտեն, թէ ինչպիսի
չոր առական, հազու, ինչպիսի տառապան
քի աշխատանքով է ստեղծւում այն, ին
քանազանքական աշխարհ է կոչւում
Գիտեն նաեւ, որ յաճախ խոնիկի շա
տապաշուտը մարդիկ չհարգողանալով
ստեղծել իրենց աշխարհ, թող չհաբե
ն թողանալ գրականութեան մէջ եւ չն
լարանալու։

Արդ, ինչպէ՞ս կ'ըլլա, որ ընդամէնէ
բաներիւ տարի ապրած այդ պատ-
կան կարողաւստ ստեղծել բանաստեղծա-
կան մի աշխարհ, որ մեծ է ու տարբեր
կան, որ իր շարժման օրէնքներն ունի
ունի նեխերի իր իւրաքանչեւ բազա-
րու թիւեր, իր զազանիքներն ու առեւ-
ծականները:

Մինչև այս պատահու յայտնութիւն
սյր բազմադարեան ընտրութիւնն զար-
տեղէ վրայ նման աշխարհ զյոյն-
շունէր: Եկաւ նա, ստեղծագործեց ընդ
հոգիւք մի քանի տարի, եւ քաղաքէ
պիտանի թոճիկ վրայ յայտնեցեց մի նո-
ւաշխարհ, որ որքան արտաքին, նոյնքա-
ն էր թիւրքին է, որքան իրական, նոյնքա-
ն էր ասորիքին է:

Փաղանիքը երևի ոչ միայն բնատու
մեծ տաղանդի մէջ էր, այլևս այն բանի
որ Մեծաբնեցի անդամաճան եղաւ իր ա-
կունքներին, իր մանկութեանը, այ-
դեւաշխարհին, ուր աչք էր բացե-
լիսը :

«Բիւնկեան՝ Մեծարեւոյցին դէպք՝ Աբա
ծանիւր արիւնքը ժեռատ խորշի մը մէ
ջ ամփոփուած է, բայց զերթողին թողուն
իր գիւղին նկարագրութիւնը»:

Կիրինի խորը, ժայռին ծոցն է
գիւղանկարը փռուած
Տաքտամօթէն հսկայական արծիւի
մը ճեւերով
Մագիլները խորասուզուած խորշերո
մէջ միգամած

Այս դիպքը, որ էր ծուռաստանների ու արտառավայրերի էր դիմաց առած նստել է, բէլէն ինքնին համակ քանդասանդոն թին, դարմանալէ է, որ ժամանակին շտնեկած էր սիրելիբանիները, աշունները էր երգերն ենին ալ Ահիայ գործին ծրնունդներն են՝ կամ անոնց այլաբանութիւնները ... Ուրեմն Մեծարևոյցին մնացել է աւելի առաջին ՎՄաքի դիմումը ըլլալու փառքը ... » :

Այս տողերը հենց իրեն՝ Մեծարենցի
են պատկանում եւ րերուած են նրա «Բնի-
նադատութեան փորձ մը» յօդուածից :

Տեսնելով, որ ժամանակի քննադատում
թիւնը չի կարողանում հէղ վերելում
որ սակցածպարտութիւնը, բանաստեղծ
ինքն է վրէժ վերցնում մեկնաբանելու ի
յարժքը, եւ հենց սկիզբից մտաւտաշու
անում այն աշխարհը, որտեղից ինքն
դպիւմ է: Եւ այն աշխարհը, որ ինքն է բա
ստեղծում:

Կարգում ես այդ յօդուածը, եւ դարձեալ զարմանքն է քո ուղեկիցը. զարմա

[illegible]

Զուտ նկարագրական ուսանողները -
Աղլվադները, այդ, չառ ինչ Մի-
րեղի սահմանափակված մէջ։ Մի-
շահախոս Արամիւնի չփոք պատկերի-
րդ ինչ ցարձք - դիպակաւոր, աղբի-
րից տուց արագօրէն պէկինք, դիպի-
լըստից ժամեր, տապի ձայնակը, ցի-
րի ամպորդներին, մէջնորդը -
Այլ ամբի վրայ Պաիլ յաւերածի-
լուծիչ է, ընտրեան անձնիկի թրթու-
ց, մարդու եւ քնտրեան ընտրածա-
րեան մէծ ու արտաքին խորհրդը, -
Դիպիւն ինչ, դիպիւն, ամպիւր քնքրեա-
լորտանալի դիպիւր...։

[illegible]

Քրքան պիտի ուրախանար Յիշիլը ի
որքան րարձր պիտի դառնէր Մեծարեւոյ
ցին, էթի ծանօթ լինել նրա ստեղծու
թիւնը։ Եւ ինչպէս իւր տեսելիք, որ ահա ու
րեւմտապէս պատանի մի բարձրաստի
նշխարութեամբ իրականացնում է այն
ինչը, որ պահանջն է ու երազանքը. այն
ինչը, որ գոյանցին թեկնելով ծիսական
է փռում իր տաղերի վրայ, շարժում է
է դնում լուսի ու յոյնի ազատասար կը

ազդարարութիւն՝

ՄԱՄՈՆՅՈՒ

«Տրուած ըլլալով որ Հանձն, կինս
ի բամանակին մեծ մասը կ'անցընէ տո-
նէ տուն բամբասելով, ստելով ու մերկա-
ցրելով մեր մտերիմ կեանքին բոլոր
ներքին փաւերը, կ'արգիւծէ որ որեւէ
սոնձ, որեւէ անտեսայ յարաբերութիւն
ունենայ վերոյիշեալ կնոջ հետ» :

Այս ծանուցումը որ հայելին է ցու-
ղի մը յափանչական լուրջ անհամաձա-
նութեան, յայտ տեսած է Օրոստոս 6:
1771-ին Գրնէթթըրիքի թերթերէն մէ-
կուն մէկէ: Տանաթիլիզ օր Էսքա Նոյն սիւ-
նահանդերուն մէկ տեղ կը դրաւ ինչի
սակի ալ յայտարարութիւն մը:

«Տրուած քլայով որ Ռէքքոմ Սմիթ
ամուսնաց, զիս ներկայացուցած է ճշ-
տագոյն փիլիսոփայ Հակոբէի աւան-
նումով մը, որպէս բամբասող և շա-
տախտ, ինծիք անհրաժեշտ կը թուի
զիկի Հանրայն կարծեքի ու Նազդ-
ար, թէ կէն մը ի՞նչ բնորոշ կրնայ ու-
նենայ ամուսնի մը Հանդէպ, որ կար-
տե՛ն իր գաւազներէն Ուսանջ ամէնէն
սնորհաբան ձեւով վարտիլ իրենց խորքի
մը ճշմո՛ւնը:

Այսօր գործառնուի կը թախն այս կարգի հրապարակումներ, որոնցմով գոյություն կը ծանրել կենսիկն ներքին գլխավոր հանդիմանն սեփականացման կը գոտանան Ամպլան կը այնպէս վերլուծուի պարզապէս միակ կը Միախաղաղութեան հետ ժԻժ. դարուն առ յայնախաղաղ կը այս ներքին կը թախանութեան տարածումն: Այն թիւերը 1766-ի (այս թախանութեան ստորութեան դարձած է ինչն ժողովրդագրութեան ներքին ուղղել հրապարակում) կը 1820-ի (ամեն ինչ հրապարակում) հետ թիւերը 362 ծանուցում:

Այսօրի մը մէջ ուր կենր ամբողջովին
կայեալն էր այդ մարդէն ու անոր կը
գրաւորէ Նմանակութիւն ու յարաբեր
ապարարութիւններ ամուսնին հետ մար
նէին ու տառջ միջոց մըն էր անհնազապ
կին կարգի բերելու, զորն ճակատակա
ւորաբերով: Այս կարգի յարաբարու
թիւններն 90 %-ն մէջ կենեւը կ'ա
րտաստուէին որպէս չառ միակող
աբարառ ըլլալով ու ...գին թաղած
զարդերով տաւ... ցին էր արժանի:

բողոքիւնք եւ դրանից ծնում հիասթափ
միտք, ծնում բանաստեղծական մի աշ-
խարհ...

Գիշերային ջրաուժի ժամն է. լայսին
մէջ կայանաւ
Մշակն անհուն կը սպասէ, ոտքը
բազկի, բանն ուսին
Պարտզնեքում վրայ կ'իջնէ՝ քեր-
ֆաջ մը միգամած,
նաւոր կը արշին
նմկեր կը արշին

Այդ աշխարհում հովիւ «աղայիներէն»
յայտի բերեկը կը թափէ», «Ասորերուն
կը կոկոկոկ աղայուն կը համարէ զան-
գին, կ'սկիզբէն զ'աղային կ'զկի
հասկ կը լինեն», «Ճամբ'բերներն զ'այս
շարք սնորոյ թափէր կը փռէ», «Զուր-
կայտային ծաղիկ - ծաղիկ կը կաթէ»,
«Այլա՞նք աղային հովիւն հարն կ'ապար-
նու պարտէյին մէջ աշխարհ կը դար-
նեն», ալաբաբ, ուր բրիկոննէն է «Բարի-
թարի լիւսանուն ու հռետեան», ալաբա-
բ, ուր խաղաղ է, կը պաշային ու տնտիւ-
րին:

Բայց աղպիւիւնն էր արդեօք աշխարհը, ուր ապրում էր բանաստեղծը...

Արդ, իրականութեան դէմ չէ՞ր մեղանշում արդեօք բանաստեղծը, այդ չարութեան ու դաժանութեան մէջ ստեղծելով իր խաղաղ, գեղեցիկ ու գունապեղ աշխարհը...

ուսած ընթացիկ բանաձևեր: Կար ես
«Բեւաժող» կիներու պարագան. արւա
լլլալով Ք. Վերջերս անկթորն էր ա
րօրինակ կերպով բացաղայած է սեր
նէս ու անկողինէս...»:

Տարիներու անցքին հետ յայտարար-
թիւնները դարձած են աւելի քան մի
աւելի բաւում. Վարդան ըլլալով որ
խանդարեալած հոգեւորձեակի տէր կրն
է ու արտաթիւ անդամներ ժամանակ
պատահալիք բըստ ինծի...», Վարդան
ըլլալով որ Մ. Կ'անարգէ զին շատ ցոյն
որակները որոնք կարեն չէ յը
պարակեն...» :

Հանձն ուր համարձակած է պատ-
խանել ամուսնին, հետեւեալ ձեռք
վերջացնել լայտարարութիւնը. «Կը ր-
կեմ թէ ժամանակը հասած է թեկե-
տարելու այս պարոնիսնուն, որով
սիրին մեր շարաթաթերթեւուն մէջ
զազերը ըլլալը»:

Յայտնի է որ Հաննայի գրութիւնը
ազգեպութիւնն ունեցած է, որովհետեւ
տարի մը ետք նոյն թերթէն անհետաց-
ելն նման յայտարարութիւններ:

Սովորութիւնը կը շարունակուի այս
հանդերձ, մինչդեռ սակաւաթիւ կիկ
համարձակութիւնը կ'ունենան Հոն
յի օրինակին հետեւելու : Իսկ անոնք,
կ'արտայայտուին, իրենց ամուսին
անդադրանալու :

«Տրուած բլլայով որ կը մտնեմ աշ-
րկիւտ իր քով... Ինձմէ առած է ան-
դինտ... քանի դիշերներ զետինը ան-
ցած եմ... սպառնացած է զիս խաբար-
ներէլ, չան մը նման...» :

Ստեփան պարագաներու մեծ ժողով
մէջ կիները յայտարարութիւն մը հրա-
տարակէլ կու տան որպէս ինքնապաշ-
պանութիւն, որպէս պատմաբան իր
ամուսնին սուղերուն. «աբուած ըլլա-
նք ամուսնին ծանուցումով մը փոքր
վարիկ փաշայնէ...» այս տարազն է
ստեղծ կը յայտնուի:

Այս սովորութիւնը կը դադրի ար-
տէն երբ չարաթաթեթիկն սիւնակներ
մէջ կ'երեւան զայստօնապէս ամուս-
նութիւնի զիմումներ :

Եկէ՛ք «աղցարարութիւն»ներու ձկնակները 90 % համեմատութեամբ մուսիներէ Էին, ամուսնալուծումի փմուսները սակայն, որոնք սկսան հրաւրակուիլ 1813-ին, կու գային հուսարարչէս երկու կողմերէն եւս:

Թ. Ս. Մ.

Նախ վկայակոչենք Չաբենցի նշանա-
րազմիցս մեջ ընդունած, բայց չմեկն-
բանուած քառակեր.

Արիւն է եղել աշխարհում...
 Եղել է եղեռն ու տխր
 Լեռնացել են ուժեր
 Վիրիտարի՛ ամենի ելած իրար գէլ:
 Աշխարհից հեռու մի
 Գիւղում, եղեգնեայ մի սրից քաղած
 Արեւ է երգել ու ցարսւն
 այս հիւսնդ, համեարեղ տառապանք

[illegible]

(Մնացեալը յաջորդով)

β. 0. V

Այդ Տիկին Ստեփան Հելլանեան,
Տէր և Տիկին Միշլան Հելլանեան,
Տէր և Տիկին Վառլան Ծառնեան,
և բնասանի բոլոր պարտքները պա-
տիւնը իր ծանօտանքն իրեն ամուսնայն,
ժող. մեծ-ժող. և արդարեւ
ՍՅԵՓԱՆ ՀԵԼԼԱՆԵԱՆԻ
ժամը, որ պատահեալ Ծարաք, Այդի
5-ին, 79 տարեկանին
Եւրոպական ժողովին կը կատարէ,
Հինգշաբթի Այդի 10, ժամը 14-ին,
Փարիզի Մ. Բով՝ - Միշլան Հելլանեան,
սակն ժողովին կը բաղադրուի Փե-
լակի զեկզմանաւորը:
Իմաստը շատցողներն կը խնդրուի
ներկայ իրեն այս հնչուի:

ԼՈՂԵԱՆԳԻՍ

Տէր և Տիկին Ստեփան Միշլանեան և
զարեկները, Տէր և Տիկին Բով՝, ևս -
շատուրեան և զարեկները, Տէր և Տիկին
Ստեփան Բաղդասար և զարեկները, Տէր
և Տիկին Փաք Չիքմեան և զարեկները,
Տէր և Տիկին Ստեփան Մառա և զարեկ-
ները, Տէր և Տիկին Փան Սեմերեան կը
ծանօտանքն թէ Հոյանայական պաշ-
տան կը կատարուի, Կիրակի, Այդի 13,
ժամը 11-ին Արմաշիկի Հայ Կաթողիկ
եկեղեցին, 60 ավելի Անի Գաղաթիւ,
իրենց ժող և մեծ - ժող՝
Տիկին ԱՐՇԱԼԱՆՍ ԶԵՔԻՄԵԱՆԻ
(Մեծայն) Սիմանեան)
ժառանգ զառաւելիքն սակին:
Ի գիտութիւնն պարտքային յիշատակը
յարգողներուն:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՖՈՒՆԴԱՆԳԻԷԸ

նախորդած՝ արհմտակալ ճանապարհ
բանաստեղծներու՝

ԹՈՒԹԵՆ ՍԵՆԱԿԻ,

ԳԻՆԵՐԷ, ՎԱՐՈՒՄԻՆԻ և

ՍԻՄԱՆՈՒՅԻ

Այդի 13, Կիրակի, ժողով 10ին
Հ. Բ. Միշլանեան Սեմեր Միշլանեան
Միշլանեան ինքնապէս
116, rue de Courcelles, — 75017 Paris

կը բանաստեղծ
Տարբ. Հերման ԳԱՆԻՍԵԱՆ

Գեղարուեստական յայտագիր

Արտաստեղծական իրենց ժառանգութիւնը կը բերեն՝

Վեհախոյն թիւերն (այնքինիցով)

Կարգադր. Պարտեան

Մուտքը ապա և

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE

DE MARSEILLE

12 - 14, rue St. Bazile

Un document capital

**«ARCHIVES
DU GENOCIDE
ARMÉNIEN»**

recueillies et présentées par

Johanes LEPSTUS

—Edition Fayard—

Livre présenté et commenté par :

G é r a r d C H A L I A N D

Professeur à l'ENSA, écrivain politique

Fondateur du Groupement pour les

Droits des Minorités

Vendredi 11 Avril, à 21 heures

—Entrée libre—

A L'OCCASION DE LA VISITE A PARIS

de M. T. OZAL

Premier Ministre de Turquie

R A S S E M B L E M E N T LE JEUDI 17 AVRIL

A 18 HEURES

Place de Colombie, Paris 16e

organisé par La FRA — NOR SEROUND

**SOIREE
EXCEPTIONNELLE
AU PROFIT DE
L'ECOLE
TEBROTZASSERE**

ŒUR & MÉMOIRE

Spectacle poétique à deux voix donné par
MADELEINE CARPENTIER NATHALIE KERYAN

en hommage à

CHARLES AZNAVOUR

qui a choisi lui-même la date du 26 AVRIL pour y assister

Le spectacle aura lieu à l'école TEBROTZASSERE

1, bd. du Nord — 93340 Le Raincy

Entrée 20 h 30.

Fermeture impérative des portes à 20 h 45.

— Places limitées —

Une réception suivra le spectacle.

Pour tous renseignements, téléphoner à l'Ecole TEBROTZASSERE

43 - 81 - 01 - 72

« FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN »

COMMUNIQUE

Suivant testament en date du 29 décembre 1983, Monsieur Napoléon BULLUKIAN décédé à Lyon le 12 avril 1984, a laissé son actif successoral à la constitution d'une :

«FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN»
sous l'égide de la FONDATION DE FRANCE ayant pour objectifs suivants :

- Encourager la recherche médicale et particulièrement sur le cancer.
- Participer aux œuvres sociales et d'entraide de l'Eglise Arménienne d'Etchmiadzine.
- Encourager les jeunes artistes suivant les décisions du Conseil de la Fondation.

Un secrétariat administratif fonctionne à LA MALMAISON, 18, rue Louis Tourte 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR, LYON, FRANCE, qui était le domicile de Monsieur et Madame BULLUKIAN, et qui pourrait être utilisé pour des expo-

sitions, conférences, colloques, séances culturelles et musicales, et à la constitution progressive d'une bibliothèque spécialement arménienne etc.

Il sera procédé à une première attribution des revenus de la Fondation en faveur de toutes associations qui pourraient prétendre à une aide selon les objectifs précités de la Fondation.

Les demandes doivent être adressées au secrétariat de la Fondation dans un délai expirant le 30 avril 1986.

Les attributions seront proclamées le samedi 21 juin 1986, en une séance solennelle qui sera tenue à LA MALMAISON.

pour le Conseil d'Administration
de la
FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN

le Président

Professeur Pierre MARION

ՇՈՐԱԿԱՆԻ

Կարգադր. Մաշի ՍԵՆ - Փարիզի ժառանգութիւնը ստացած է. - Մաշի Չիքմեանի ժառանգութիւնը. Պերճ Կարպեանեան 100 Ժ., Թովմ Պաշտոնեան, Այդի Միշլանեան, Այդի Տէր - Միշլանեան, Տէր և Տիկին Լեւոնեան, Տէր և Տիկին Սիմանեան Կարպի 50ական Ժ. : Մարգար Սաղաթիւնի ժառանգութիւնը - Տէր և Տիկին Փարաք Սաղաթիւն 200 Ժ., Այդի Տիկին Սիմանեան ժառանգութիւնը ժառանգութիւնը 300 Ժ., Այդի Տիկին Ղազարեան ժառանգութիւնը ժառանգութիւնը 50 Ժ. :

ՄԱՐՍԵՅԻ ՄԵԶ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ

ՅԱՂԹԱԿԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ

71րդ ՏԱՐԵՄԱՐԴԻ ՀԱՆԻԿՈՒՄԱՐԻ ՏՈՒՆԱՅԱՏԱՐԱՌՈՒԹԻՒՆ
ՀՈՒՐՈՒՄԱՐԻՆ ԵՎԱՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԻ ՏԱՐԱՄԱՆԻՆ

Յաղաթնաւորեալ Մարտիկներ. Վարչութեան,
Դաստիարակչեալ ՏէՍԻՒՆԻ և Վիճիկ մասնաճիւղերուն

Կերպի, Այդի 13, ժամը 13ին, Մշակութիւն Տան

Վարչութեան և Տարածքային ծախսերուն մէջ

Կը նախագահէ՝ ՅԱՂԹԱՐ Կերպի. ՎԱՐՈՒՄԱՆԻՆ

— ՀԱՆԴԵՍ - ՃԱՅԸ —

Գեղարուեստական բաժին

Վարչութեան մեմբերներ

արտաստեղծութիւն

Տիկ. Իսկախի ՀՐԱՅԱՆ

Պ. Միքիան - Թիքի ԱՆԻԿԱՆ

Տիկ. Եւա ԱՐԹՈՒՆԻԱՆ

Reservations :

AYDOYAN

91 70 02 33

BABAYAN

91 66 30 66

Entrée 120 Frs.

GRACIAN

91 93 32 18

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓԵՐՏԻՉ
ՀԵՌԱՇԻՊ

ԵՐԵՎԱՆ
(ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ - ԱՊՐԻԼ 3 / 7)

**ՕՐՈՒԱՆ
ԴԷՊՔԵՐԸ**

[illegible]

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎ,

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ
ՇԻՐԱԳԻ՝
292 ԶԱՅՆՈՎ

1101110010105 30110100

✕

ԵՐԳԷՆՆԱՀԱՐՈՒՀԻ
ԼԻԻԲՐՈՎ, ՇԻՇՆԱՆՈՎԱՅԻ
ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԳԻՄՈՎ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԻԷՋ

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻ
ԽՐԱԳԻՐՆ Է

[illegible]

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՅԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՂՆԻ
ՄԵԴՐԻԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻԿԸ

Հինգշաբթի առաւօտ, 4.30ին է որ Ազ
ժողովը վստահութիւն յայտնեց Շիրա,

[illegible]

կառավարութեան: Մանօթ է, որ նախ
բարապետը յայտարարած էր, թէ ներկե-
լիս չեն եղած իր կառավարութեան անդամները:

գաղութները չէին հասնում իրենց նպատակին: Գրառուները մեր
գաղութները արգելում էին մեզ համարձակ
վել հարկի, իսկ հաստատության հնարքն արդեն
Քեյնսը, որ հաստատության հնարքն արդեն
համարձակվում էր հարկի համարձակվելու համար
գաղութները, բայց գաղութները չէին հասնում
իրենց նպատակին: Այդպիսի գրառումներ, կեն
տանքի մասին, իհարկե չէին հասնում, քանի որ
մենք մտադրում էինք գաղութներին, իհարկե
համարձակվելու չէին: Ես համարում եմ, որ
Տիգրանը, որ աշխարհում չունի երևալու իր
բաղձը համարձակվելու: Բայց որքան հեշտ
համարձակվելու (համարձակվելու, Արդեն հա
մարձակվելու, համարձակվելու, համարձակվելու
համարձակվելու համարձակվելու, համարձակվելու
համարձակվելու համարձակվելու համարձակվելու) (2)

Դիշերը փոթորկալից կզած էր և նոր
խալ մեղադրվեց մե ցատտահաճ էր Երբ
և իմանալով իմ մեկն, ստիպված
խազահին, որ ներսը ընդհատե: Պիս
ճին նախկին նախարար կը մեղադրվեր
ըրա՞ր կապագործի՞ն՝ որ չպատկար
կին վրայ առաւորէն Փրանք ծախել
ւած է, ապա՞տկարն համար անոր
կու՞մը, անխառնակը զարմնիկը ար

[illegible]

Բայց, կարծե՞ք ներկայացում ծ
դիրն էր, որ կը համապատասխան ը
րապետաբար անեն եղած առաջը
րուն: Յիշե՛ք նաև, որ նոյն առաւ-
նախարարաց Պորտուգէն կար, էլ
զինկը կը ճշգէր. - «Հանրապետութի-
ւնախորհրդէ միջմտանք նախարարաց
հօրդին նիստին, ինչպէս անդէկա-
ցած էր նախապէս համախորհրդակն-
սակէ տարտառով նախապետը»:

Ա) 1981-էն առաջ պետականացած
առատութիւններու ապագայգնացման
բարեբոլը
Բ) Որոշող կը դրժեն զնահատման
դաժնուած կանոնները անհատական
զէն հանրային կարգ սնցած ստեն
Գ) Որոշող կարգն ստեղծել միջոց

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝
ՄԱՆՈՒԷԼ ՎՐԴ. ԵՐԿԱԹԵԱՆԻՆ

Պոլսյա լիւրջին թղթարեւն (Ապրիլ 4
կր տեղեկանա՛ր որ Պատրիարքարան
կարգադրե՛լ թե՛ւմբ, Զատիկուան տօնի
առթիւ աշխուժե՛ան արտօնութիւն մ
տնեւում է Զանաքալէի բանար գտնու

[illegible]

Այցելուները զայն Հայր Մանուէ
սենեակը եւ ազատորէն տեսակցեցան
նոր հետ, նախ Պատրիարք Յոր
նունով շնորհաւորելու համար Հայ
Սուրբին Սուրբ Զատիւան Տօնը
Հայ Մանուէլ շատ ազդուած է ու գտն

նացած այս այցելութենէն:

Այցելունքը Հայր Մանուէլը գտան ողջ եւ շատ լաւ տրամադրութեան մէջ Լեւ ալ իր կարգին իր շնորհաւորութիւններն ու շնորհակալութիւնները զրկ Պատրիարքին:

Արք ստացած տեղեկություններուն համաձայն, անդիակները քուգարկուած ու օրհնէքի համաձայն, Մանուէլ Վարդանատի դիմածուի պատիւը պիտի վերջնապէս Մայիսի վերջնադարձութիւնն: Անին վերջաւ պատճախան սահմանութիւն, պէտք ունի 4 տարի ու 8 ամիս պարտաւորանքներ չհաստատուի կիսմիջնան

որոնք դէմ են հանրային շրջագոտիին և

Ղուրդաժարացման :
Այս ճշգրտանքին հաջ էր, Չորեքշա-
բի տամը 16-ին, որ Շիրաք կը կարգա-
վճառական շնորոժ մը իր կառավարութի-
նը քաղեցրը, 63 էջեր, որու ընթերցումը
ծրա մէկ տակ 10 վայրկեանն : Անդորդա-

ՆԱՏԵՍԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ. - Կ
նկրու ազատագրում, 1945-ի Հրաման
զբերու ջնջումով:
ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔ. - Վերագարձ մ
ձևով: Կենտրոնական գրասենյակ:

ԱԳԱՆՈՎՈՒԹԻՒՆ. - Մահապատիվ
փոխարկն 30 տարեան անգեղելի բա-
տարկութիւն, յետաձգումով (սիւր-
պատիժները նուազեցնել, պատժաբ-
աճջ չատատել «Հարեկչութեան ոճ»

մը, միշտև 4 օր նրկարազգի անբախ-
ւած անձի մը վար դնելու իրաւուն-
(այժմ՝ 48 ժամ է), տարածել ինքնու-
թեան զննութիւնները, ներքին ապա-
վութեան խորհուրդ մը ստեղծել նախ-
րարապետին մօտ, Փարլիլի վերաքնն-

Հետապնդումները:
ԳԱՅՐՈՂՆԵՐԸ -- Անկանոն վիճակի
զտնուող օտարականները սահմանադր-
ության, փոխել հպատակութեան օրէն-

փերահատառակն մուտքն փղաներ
 ինչոք համար, որոնք մաս չեն կարգեր
 որպոյցն Հասարակարկաւթիկան։
 ԿՐԹԱԿԱՆ. - Հեղափոխ ջնդուդ զդ
 ցական քարթիկն, թայց ընդհանուր զե
 րթայ նոր բարեփոխումներ չկան։
 Յաստիշայական էր որ արտաքին քա
 լականութեան մէջ, փոփոխութիւն
 տեսակէտի տարբերութիւններ չկան։

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ԱՄ ԷԳԵՐՈՒ

Մեր օրաքերիքին ու բերքերը շահուն կը պատմեն իրենց գաղութին մասնակցից կեանքին մասին. ընկերաբար մուրաբան ուսանողներ ու ընդհանրապէս մարզին մէջ աշխատողներ իրենց քերթուն կամ գրաքիւններուն համար յանձնտեր կ'աւարտեն իրենց ֆնանսիքը պայտասով մը, դիմելով նախաճիւղերէ ալ ամենէն մէկ ու խօստով աղբիւրներէ:

Ձեմ գիտեր, քե՛ գտնուած է մին, աշօս մէկը, որ գաղափարը ունեցած լայ հետաքրքրութեան առարկայ դարձնելու քերքերու ծանուցումի էջերը. ս. էջերը՝ ուր գրքեր է միահեծան կը տխմահագը. ծանուցում. ազգ հռաքեստ

Արդեօք մնան աշխատութեամբ մը
զուրի մը տուեալ ժամանակի - օրին
մեր օրերու - դիմագիծը տալու նպաս
տով համարայ ելլողի մը ի՞նչ կը բեղ
կնն Սփիւռքի բերքերուն բազմաբիւ
րագոյնացան ծանուցումի էջերէն հերոս

պերմախոս տողերը .
«...Մշակութային միութիւնը ի նպա-
մշակութային ու ընկերային ձեռնարկ-
րու, կը կազմակերպէլ ցերեկոյթ մը, հ-
կական երաժշտութիւն, պոա, պիւֆէ-
շաւաւ, հոգատարը .

«...Նոր խանութի բացում. Հաճեա՛ն՝ Սայեաթ Նովա - 15 տարուան փճառութիւն»:

«...կը ծանուցանեն մաքր Պ.
(սիրուած ու յարգուած հնազէտ եւ
զաւակներուն համար զոհուող՝ ընտան
այսպէս ինչպէս հայր)...

Կարելի է անշուշտ երկարել շաբաթ-
կայն կը կարծեմ որ այսօրվան ալ բաւա-
ր է իրապաշտ պատկեր մը տալու 193-
մեք «պոլիտիկ Հայաստան»ներուն
սին... :

Եթէ մեծամասնութիւնը գոհ է, գ

այդ ընդհանուր տպավորություններ կու
առ այժմ, ընկերվարականները քան
կը նկատան ինչ որ կը ծրագրուի: Փե
րէն կը շնչեմ' մենք շինարարները
աստիք պիտի քանդեն ինչ որ շինեցին
× Պէյրուսի ութ պատանդներու

մար, ըստ չի նաև Շիրաք, Արտա
նախարարը ստացած է հրահանգներ պ
եղած աշխատանքը տանելու համար :
օրը, կը հաստատուի որ նախորդ ի
կունը, Փրանսիայի դատաւոր մը ա
ստացած է, ալ խնդր Գ-րդ մըն ալ առե

«ԻՒՄԱՆԻԹԷ», Հինգշաբթի օր, Ա.
10-ին տղա եւ տղամեկն լապագումն

միայն 12 էլ (28-ի տեղ)։ Ընթերցող
բուն կը բացատրուէր, առաջին էջին
բայ, որ պատահածը հետեւանք է բ
ւորներու մէջ մասին աշխատանքի դ
րեցման։ Այս բանուորները ուզած են

ԼիԶՊՈՆԻ մէջ, Հինդւարթի առաջնորդութեամբ կատարուած է հո - Յիւլի 1997 թ. ընթացքին իրականացուած հետազոտութիւնը։

Գրառանձակին դեմ: Չոհ չկայ, բայց
թաղան վառները մեծ են:
ՏՊԱՅՆ (Լիբանան) կառուղիին
բայ, Ապրիլ Գին, երկու քաղաքներ
նալով, Վերադարձում է Վալէ Զարու
ն. փոխադրում է Ս. Պետրոս - Պողոս
անդառնալով անդրդնեբու. օժանդա
թեամբ: Ոճերին պարագաները անծ
են:

Տէր և Տիկին Վարժապետ Գառնիկեան
և զաւակները,
Տաթև և Տիկին Վահան Գառնիկեան
և զաւակները,
Տէր և Տիկին Գեորգ Գալսեֆեան
և զաւակները,

Պարտական ընտանիքը
ցատկ կը ծանօցանք իրենց ձոր, մեն -
ձոր, հարթի և ինքնաթիռի՝
ԱՅԻՐ ՏԻԿԻՆ ԱԶԳԱՆՈՅՔ ՊԱՐԿՆԵԱՆԻ
(ԴՅՈՒՄ՝ ԻՍԽԱՆԻՍ)

մաշը, որ օրօրոսնեցաւ Ապրիլ Տիկին:
Յուրաքանչիւրները կը հաւատարմի
Երկուշաբթի, Ապրիլ 14, ժամը 16-ին
Փարիզի Ս. Յովն. - Միջոց Նիկիոյցին,
ուրիշ ժամերը կը փոխադրուի Վիեննայի
զերեմանտումը ամփոփուելու համար
ընտանեկան դամբարանը:

Ոչ ծաղիկ ոչ ծաղիկեպա՛: Եւրոպայի
բարձր՝ փոխան ծաղիկեպա՛ն նուէրները
ընկ իր կրկան հաստատութեանը:
«ՅԱՄԱՆ» - Միջոց ցարկոյսիները
Տէր և Տիկին Պարտեզեանի և զարգ-
ային ընտանեկան բոլոր պարգևները
ընկ:

ՀՈԳՆԱԿԱՆՈՒՄ

Տէր և Տիկին Մանուկ Մելքոնեան և
զաւակները, Տէր և Տիկին Յովն. Սա -
լապետեան և զաւակ, Տէր և Տիկին
Սուրեն Քաղապետ և զաւակները, Տէր
և Տիկին Ժամ Զեքեան և զաւակները,
Տէր և Տիկին Մանկ Մուսա և զաւակնե -
րը, Տէր և Տիկին Ժան Ավետեան և իր
ծանոցանին ինչ հոգեհաղթանքն պաշ -
տան կը հաւատարմի, Կիրակի, Ապրիլ 13,
ժամը 11-ին Արժու՛միլի Հայ Կաթողիկէ
Նիկիոյցին, 69 ավրին Ամրի Պարպիս,
իրենց ձոր և մեն - ձոր՝

ՏԻԿԻՆ ԱՐԵՎԱՆՈՒՄ ԶԵՔԻՄԵԱՆԻ
(ԴՅՈՒՄ՝ Սիմանեան)

մաշուն քառասունընկ առիկ:
Ի զիտուր իմ զարգեցային յիշատակը
յարգողներուն:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՍԱԿԻ

Վաճառ խաչատուրեանի (Մշեցի) մաշ -
ուն (Իրիւմ, Մարտ 24) առիկ. Ն. Տ. -
ից ցարկոյսիները կը յայտն Տիկին
Արաքի Մաշատուրեան և զաւակներուն
և փոխան ծաղիկ 200 ֆ. կը նուէր զար -
գեցային շատ սիրելի՝ «Եւրոպայ»:

EGLISE ST. MAIMBŒUF

MONTBÉLIARD
(Doubs)

Samedi 19 Avril à 20h30

CHANTS ARMÉNIENS

par

SIPAN - KOMITAS

Direction : GABRIEL APRIKIAN

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻՐ ԼԵՐԻՆԻ մասնահիշող ընդ -
հանուր Ժողովի կը հրապարակ իր բոլոր
ընկերութիւնները, Շաբաթ, Ապրիլ 12,
ժամը 15-ին, Ապր. Տաճարին մէջ, Կա -
թոլոս օրակարգ: Կը խորհուրդ ընկերու -
թիւնին հշտապա՛ ըլլա՛:

×

ՄԱՐԿԵՆԻ - իմ. ԽԱՅԻՐ ՍԵՆ - Ժերմի
մասնահիշող Ժողովին ընդ. Ժողովի
կը հրապարակ իր բոլոր ընկերութիւնները, Շա -
բաթ, Ապրիլ 12-ին, Կատրէ քիթ ժամը
3-ին տեղադր Նիկիոյցին կը քաշին մէջ,
Եւրոպայի մը ըլլա՛:

Կը խորհուրդ բոլոր ընկերութիւնները
նիկիոյցին գտնուի: Կատրոս օրակարգ
զեկուցում և իր վարչութեան ընտրու -
թիւն:

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒՄ

Լիւնի Սուրբ Յակոբ Մայր Նիկիոյցին
պաշտօնութեան համար հետեւեալները Ար -
գային Միջոցները կը նուէրն. - Հանգուց -
եալ՝ փոքր Մարիսեանի մաշուն
առիկի փոխան ծաղիկեպա՛ն Նիկ -
իոյցին՝ Պաշտօնութեան ընտանիք 250 ֆ.,
Պ. Արման Ուրուշեան 200 ֆ.:

Հանգուցեալ՝ Գեորգ Արաքեանեանի
մաշուն առիկ. - Տէր և Տիկին Նշան
Պարտեզեան 300 ֆ., Տէր և Տիկին Գրի -
գոր Պարտեզեան և Տէր և Տիկին
Աւետիս Նաճարեան 200-ական ֆ., Տէր և
Տիկին Տիգրան Ճէրմանեան, Տիկին Աննա
Կաթարեան 100-ական ֆ.:

Տիկին Արշալոյս Փէշեմեան (Պրո -
նիկ) 1000 ֆ. Նիկիոյցին պաշտօնութեան:

ՄԱՐՍԵՅԻՆ ՄԵՋ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ

ՅԱԼԹԱԿԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ

Ներք. ՏԱՐԵՆԱՐԻ ՀԱՆԿԻՍԱՆՈՐ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒՐՈՒՄ «ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՄԱՐԶԻ» ՏԱՄԱՐԱՆԱԿԻՆ

Նախաձեռնութեամբ Մարտիկի Կեդր. Վարչութեան,
մասնակցութեամբ ՏէՄՆԻ և Վիեննայի մասնակցութեամբ

Կիրակի, Ապրիլ 13, ժամը 13-ին, Մշակույթի Տաճար

Վասպուրական և Տաթև քաղաքներուն մէջ

կը նախապա՛ն՝ ՅԱՐՈՐ ԿԵԼԵԼ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՀԱՆԿԻՍ - ՃԱՇ

Գեղարքեստանում բաժին

Վասպուրականում մթնոլորտ

արտասանութեան՝

Կատրոս՝

Տիկ. Խաչիկի ՀՐԱՅԵԱՆ

Պ. Աւագ ՊԱՊԱՅԵԱՆ

Պ. Միլիան - Թիւրի ԱՆԻՆԵԱՆ

Կրո՝

Տիկ. Նա ԱՐԹԻՆԵԱՆ

Պ. Հրանդ ԿԻՐԻՔԻՆԵԱՆ

Réservations :

AVDOYAN

91 70 02 33

BABAYAN

91 66 30 66

GRACIAN

91 93 32 18

Entrée 120 Frs.

ARMENIE 1986

Tous nos départs sont effectués jusqu'à Moscou sur les vols réguliers d'AIR FRANCE et nos groupes sont encadrés par des accompagnateurs qualifiés et dévoués.

Au départ de Paris et de Lyon

Au départ de Marseille

DEPART	RETOUR	DEPART	RETOUR
08 MAI	19 MAI	10 MAI	23 MAI
23 MAI	06 JUIN	07 JUIN	20 JUIN
27 JUIN	11 JUILLET	28 JUIN	11 JUILLET
11 JUILLET	25 JUILLET	12 JUILLET	25 JUILLET
01 AOUT	15 AOUT	02 AOUT	15 AOUT
15 AOUT	29 AOUT	16 AOUT	29 AOUT
29 AOUT	12 SEPTEMBRE	30 AOUT	12 SEPTEMBRE
12 SEPTEMBRE	26 SEPTEMBRE	13 SEPTEMBRE	26 SEPTEMBRE
03 OCTOBRE	17 OCTOBRE	04 OCTOBRE	17 OCTOBRE
07 NOVEMBRE	21 NOVEMBRE	27 DECEMBRE	09 JANVIER 87
26 DECEMBRE	09 JANVIER 87		

— Nous sommes en mesure d'organiser vos voyages individuels avec avion, hôtel, accueil et transfert pour un séjour maximum de 15 jours.

— Tarif aérien très avantageux sur les dates de nos groupes ou en individuel de 1 à 4 semaines, pour tout détenteur d'un visa d'invitation (certificat d'hébergement).

Lic. A. 1037

Levon BAGHDASSARIAN SABERATOURS 31, rue d'Argenteuil 75001 PARIS Tél. 42 - 61 - 51 - 13	Varoujan SARKISSIAN SEVAN VOYAGES 48, Cours de la Liberté 69003 LYON Tél. 78 - 60 - 13 - 96	Jacques CHELELEKIAN VOCA TOURS 10, av. du Prado 13006 MARSEILLE Tél. 91 - 37 - 58 - 58
---	---	--

ԿԱՍԻ ՌԵՆԵԱՆ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒՄ

Ս. Մերսադ կրքարանի Մանկապարտ -
զի հանդէսը Յունիս 21-ին:

Ս. Մերսադ կրքարանի Միթոնի գլա -
մարանի հանդէսը Յունիս 22-ին:

Կապ. Նաշի Անիկ. Պաւ. Կոթիկ
մասնահիշող հարձակուրդները
ցած է 100 ֆ. Պ. Յակոբ Հիւսիսի
Յազի. Զեքիանի մաշուն առիկ:

A L'OCCASION DE LA VISITE A PARIS

de M. T. OZAL

Premier Ministre de Turquie

R A S S E M B L E M E N T LE JEUDI 17 AVRIL

A 18 HEURES

Place de Colombie, Paris 16e

organisé par LA FRA — NOR SEROUND

Contre la visite d'Ozal à Paris

le MOUVEMENT NATIONAL ARMENIEN

organise

un

— R A S S E M B L E M E N T —

LE JEUDI, 17 AVRIL A 18 HEURES

devant L'OCDE

Place de Colombie

Paris 16e

“Ինքնուրիշ գեղեցիկ «Եւրոպայ» թանկանոցներուն”

«Արարատ» - «Զէնիթ» խաղը յետաձգված է Ապրիլ 20-ին:

Ներկայիս «Արարատ»-ը զբաղվում է իր իրականացնելով 10-րդ տեղը եւ մեկն խաղ պահելով իր տեղը:

Ունի միւս խումբերէն:

ՕՐԱԹԵՐԻՐ
ՀՆՆԱԴԻՐ՝ ՀԱՄԱՐ ՄՈԱԲԱՆ
Fondateur: SCHAVACHE MISSAKIAN

ԲԱՅԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փ ր ա ճ ա մ : Տ ր ք . 600 Ֆ . — Վ ճ ց ա մ ա յ : 310 Ֆ .
Ա թ ա տ ա խ մ մ : Տ ր ք . 700 Ֆ . — Հ ա թ ք : 4,00 Ֆ .

ԸՄԻ ԶԵՄԻ — ԹԻՒ 16.205

61e ANNÉE — No 16.205

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱՌՈՂԻԿՈՒՄԻՆ

— ԲԱՐՈՋ —

ՄԱՅԻՍ 28ԷՆ ՆՈՅՆՄԵՐԻՆ՝ 29
ԵՒ
ՀԱՅ ԴԱՏ

Ինչպես գրած էինք մեր նախորդ թիվով (Ապրիլ 15) ստորև կա-
տամք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին հարգող, արարածաման Փա-
րիթի Ս. Յակ - Մկրտիչ Մայր եկեղեցուց մեջ, Կիսկիկ, Ապրիլ
13-ին: Պարզ է, որ այս գրառը հարգվել վերին - հաղաթանակ - թա-
միմ չի կրնար կարգ մը խորհրդատուներին: Աստի՛ չոտ: Հան-
ցա յատակ դիրքորոշում մը, ինչ կը վերաբերի հայ Դատին եւ երե-
նային, վերապահ, Սարգիստալանի հոգ: Իր նախորդորդին Մա-
յիս 28-ը, հայ Դատի լուծումը հաճող կ'առաջարկուի - միակ - խոյն-
արան առջ մը: Ի սուրբին, կ'անդադարանամ ստանձնել:

Մար Աշխարհամատարն Կրկնվել է:

Մար մեր Մայր եկեղեցին կը անուա-
րի չնմանալուսի եւ կազմակերպող
գիտունական Հոգնարական սուր Ե-
կեղեցի:

Երեսուրդ եկեղեցուց ծնունդը մեծա-
ւոր երկուցորդին մէկ կը հանդիսանայ
աղայրական պատմական հորիզոնին
կայ:

Տնով Յուրդական հարազատ այն վճիռ
(որով վայր աներեք կը բարձրանայ
պիսն կառուց Սուրբ եկեղեցու, որ
կը խորհրդանշի իսկ ամբողջ յարաջնայ
Առաքելական: Այդ պիտիակ կառու-
չը յարգարժէք եղաւ պատմական կա-
ռուցիւնը մէկ, որ կըցաւ զիտարուին
մասնակցութեան փոքրեկները եւ մնալ
պիտիակ:

Հայաստանաց Առաքելական եկեղեցին
անբաժնի մէկ մասն է քրիստոնեական
Հոգնարական եկեղեցին: Ան չնմանալու
ու կազմակերպութեան առաքելական
առաջնական ժայռ, շարքող դարու
առաջնակ, մեծն Գրիգոր Լուսաւորչի
առջ մեղով, Հայոց Հայրապետական
Միակ հայաստանի մը Մուրթ իշխանին
հարազատ մայրաքաղաք Վաղարշապատ
կ'աղայրեցուն առկ, սուրբ դարական
կառուի առաքելակ:

Սուրբ իշխանայ Արտավազ դիտար -
ան եկեղեցին, Հայ ազգի մայր եկեղե-
ցի է, երկէ այսոր ու յաւառան:
Հայ եկեղեցին, Հոգնարական եկե-
ղեցին Տաղաւառ ու վաւերական մէկ
պիտիակ է, Հայ ազգի կեանքի սանձան-
ակ մէկ:

Հայ եկեղեցին անկերական եկեղեցին
է՝ արքային է հոգի առնող Հայոց պիկեա-
կան անկերական մեկերուն մէկ:

Իր խորհրդին թէ Արեւմտաեղի եւ Արեւել-
ի քրիստոնեական առաքելական եկե-
ղեցիներն: Միեւն իսկ երեքին միտիկն
ըր Բրիտանոն եւ Բրիտանոն մէջ, առանկ
ըր Բրիտանոն փոքրաքաղաք Ներքինական
չաւ, որով մեկ մէկ ինքնակայուն եկե-
ղեցի մէկ հայ Տաղաւառ պատկերի
Հոգնարական եկեղեցին: Այսպիսով
Հոգնարական մը անկերական եկեղե-
ցին, իր կրօնական եւ անբողջական դաշ-
առը կը դնուի ու կ'աղայրեցուն այս
եկեղեցին ինքնակայուն ոչ պարտական
անկերական եկեղեցին մէկ: Մեր օրե-
րն կ'անկերկն պիտի եւ շարքող մը պիտի
լուծուի, երբ մը քրիստոնեական եւ անբա-
ղայրեց աղ մարդոյնական համադրեա-
կանական միտիկական եւ եղայրու -
րական:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿՐ ՄԱՆԱԿՅԻ

Ապրիլ 30-էն Մայիս 11, Հայ ազգի տոնա-
վածութիւն կը ժամանակը նսեւ Քաղաքական,
Խորհրդային Միութեան տաղարքին մէջ
ստանձնել թաժնով մը: Փորթ մը Վեր-
սանք մէջ տեղի ունեւալով տոնաւածութիւն
կը ժամանակըն մօտ 70 երկիրներ: Սորէ -
Միութիւնը տար տարուան ընդմէջում
մը ետք է, որ այս տարի կը ժամանակը
անոր, դրսեւկով 1200 թաւալուի թիվը
տարածութիւն մը, որուն մէկ երրորդը
յաւաղեցուն է Հայաստանը:

Հայկական տաղարքին մէկ կը ցուցա -
դրուի Հայաստանի շարք 30 ձեւանոր -
կութիւններու եւ կազմակերպութիւններու
ներկայացուցած առկէ ծնեւ 500 ցուցանի
մշակներ՝ ձեռնարկող դարեր, լինանքի՛ն
րու արդիւնաբերական արտադրած ա -
ռաքելաներ, քրիստոնեական կրեւ
ային: Ուաղարքին կը դրսեւ շրջապա-
րի աղտառութեան դէմ պայքարի ինչորդ
ցուց տուող աղբարութիւններու մասեր -
կերպը:

Տնաւաճառի ընթացքին Հայկական
տաղարքին մէջ հանդիս կուտայ արեւու-
տաղաներ, մեկնարկողով Հայկական
ժողովրդական եւ հաղի երկրը: Զարմ -
նրկաբի օրակին մէկ կը ցուցադրուի Հա-
յաստանի մասին խոսող ժայռակներ:

Համարաշէն աշխարհի մը դաշտանն է
դաշտանան:

Կար խոսելու կը յանձնուի Մեր միտքը
այս տարի ժամանակ, երբ Միացեալ -
Աղբարի Կազմակերպութիւնը՝ 1986 տա-
րին հայտնուի է խոսողութեան տարի:

Մեր Հայ եկեղեցի, մեր Հայ ազգա-
րին, մեր Հայ յարկերը, լինել կանն -
նար որ աշխարհ ժայռ տեղի ունեւան ցե-
ղասպանութիւնը, նման 1915-ի ցեղաս-
պանութեան, որուն զոհ դնալ Հայ ժողո-
վորդի կեանք տեղին, Արեւմտեան Հա-
յաստանի տարածքին վրայ:

Մեր, Հայրապետ Հայոց, կը սպա -
նել որ արտասանման երբ պիտիւրիւն
ժողովուրդը, հայրենական Հայրենիք
կըցելի կանոնան, առկէ թաւն իր դա-
ւանի Հայ ազգի ու յարկերին հակադա-
ղոր ժամանակեան դիտակցութիւնը,
դիտակցութիւն որ կըցալ կազմարուի
միտիկան երբ աղբի՛ արարող ու շնորդ
եւ հասակ յետող Հայկական Պետութեան
հաստատ ու պաշտով ինքի վրայ: Այդ -
թայ մը որ ոչ մէկ Հայ մարդ դուր մնալ
մը աղային հակադաշտի միտանութիւնը,
կըցալ կըցալ հակադաշտի միտանութիւնը:
Վաղայի Սարգիստալանի հերոսանորդ
Եւ Սուրբ 28-ը կըսողութիւն: Խախտել
իրադրութեան յոյնները 28-ի ճանա-
պարտով: Վկայ մեր օրերու Հայաստանը
իր վիթխարի իրադրութեանը, միեւ -
թաւութիւն եւ հայրապետը համայն հա-
յութեան:

Մեր կը հաստատը նսեւ որ ինչ որ
կը համայն մը ժողովուրդը Հայ դաշ-
տանը, հաստարք պիտի լլայլ մը կը
իրականացնել նոյն 28 յոյններին հա-
նապարտով: Հնուս մեղք մը յայտ հե-
տապարտի հակադաշտի աղբի ճաղակ
մը մայր հայրենիքին: Հնուս մեղք յոյ-
նը կ'աղի հայրապետ պատկերի
ըր անմարդեան հեւ, Արեւմտեան եւ Ա-
րեւելի միեւն:

Հայոց մայր հայրենիքն է հեւտադար
նսեւ Հայ եկեղեցուց հակադաշտեր կը
մասն արեւելի՛ խորհրդանշող աղբարի -
յոյն ժողովրդական յայտնականի վրայ:

Միեւ այժմէկ է ձեւն Յիսուսի Բրիտա-
նի դաշտ որ կըցալ հեւտարուի երբ, մեր -
մէկ երկրորդ արեւմտի Բրիտանոն:
Չէ նալ է խոսողութիւն մը որ արար
իրականան մի ... եւ կըս տաղանշան
խոսողութիւն հակադաշտի աղբի ճաղակ
մը մայր հայրենիքը (Բինն. Բ. 1,
3 - 14, 17): Ամէն:

ՎԵՐԳԷՆ Ը.
ԱՊՐՈՂԻԿՈՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՕՐՈՒՄԸ ԴԵՊՐԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ
ՈՒՄԵՐԱԿՈՒՄ
ՏՐԻՊՈԼԻՄԻ ԵՒ ՊԵՆԿԱՍԻԻ
ՎՐԱՅ

ԶՈՆԵՐ ԵՒ ՆԻԿԱԿԱՆ
ՎՆԱՍՆԵՐ

ԳԱՏԱՅԻ ՎՐԵԻԻ ԿՈՇ ԿԸՆԷ
— X —

Երկրորդիկ առաւտեան փարկեան օ-
րաթիւները չէին կրցած հացելու լուրը,
քանի որ Քրիստոնեական ժամով առաւտեան
2-ին էր, որ ամերիկեան 34 ամբողջ
օրաւաւոր ուսման կը տեղացնէին Լիբիոյ
մայրաքաղաքին եւ Պեկադիի վրայ:

Առաւել տեղիւրեկանը համայն,
դուր կան եւ մեծ եւ նիւթական վառ -
ները: Թիւն ամերիկեան արդիւնները կը
հաստատուի որ միայն ուղղաւորական
փարկը անպիտանն եւ, կը թուի որ հոս
- հոս այժմ ամերիկեան ինքան եւ եւ քով դա-
րուած չէին կը պատման, միտանել
կրած է նսեւ Քրիստոնեական դաշտանաւոր
նոր: Բաւառիկի կըրտնալանքն ու թնա -
կանային այժմեայ կըցալ անկերական
ուսմանը, ինչպէս նաեւ աղբարիկա -
կան անպիտանութիւնը, է ժամանակ
արեւմտեան Պերկին սպարաբի մը չէմ,
Վերկեր: Ամերիկեան օրաւաւոր օր-
աւորածն եւ քրիստոնեական կայաններ
երբեք մեկնակուի մէկ ճիւղան եւ արեւ-
մտեան - Կիւրմարա թաղանշանի ար-
դիւնան եւ կըցել երկրային սանձանակը:

Գաղով Բաւառիկին, իրեն, լինէմ էր պո-
ռու, կը ընկող շարք արար երկիրնե-
րուն միտանալու խոյնը մարդիկ Ամե-
րիկայեան:

Իր թուի սակայն թէ ըսող Մարքերն
այ աղբարի ժողով չէին Բաւառիկի ար-
արու այս օրաւան: Դաւ մը, զոր ան-
միտանալ կը կըսուէին դէտեր եւ լրաւը
քողներ:

Հայրապետ չիմ պարզ է ինչ պիտի
պատման: Հարկ է մասնակցել մաղ
փութ - իրենէ, թէ Բաւառիկի պիտի
հանգարի շրջանը: Դաւ Հայոց քաղաքին
պատմական Տրիպոլիսն առկ, հարկ է
փութի Դամական եւ Մուսուլ:

— X —
ԿԻՆ ՄԸ ՄԵՌՈՒՄ
ԳՐԱԿԵՆ, ԿԱՊՈՏԵՐԱՆ,
ԱՊՐՈՂԻ ԿԱՊՈՒՄԻ ԸՆԴՆՈՒՄԻՆ
ՄԻՍՏՈՆ ՏԸ ՊՈՎՈՒՌ

Փարկի Բոշին հեւտադարեան մէկ,
ճիւղապարի մը հեւտադար, 78 տարե -
կանին, մեռաւ Սիմոն որ Պոլսուր զոր
գեղեցիկ զէն քը միտանալով ժամանակակից
քրիստոնեական, քրիստոնեական պաշտան
կըցի զարկ պիտի իրադրաւորութեան մէկ
կը դեր ունեցած: Սարքի կեանքը ընկե-

(Տար Գ. Է)

(Շաբ. Ա. էջ 6)

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ

բուհի անունով է, որոնք իրենց զբաղմունքը են յետ պատերազմական ջրհանի մը վրայ, մաս կազմելով մասսայական ազդեցիկ հասարակ մը:

«Երեւոյ Սեպ» կրթիկ է այն յասակաշատ զորքը, որ Միմանն ար Պով - ոստան կը պարզէ կոպտաշատը, իր փի - լիսփայտութեան ամբողջ տեսանկյունը:

Մնա՛ն էր Փարիզ, 14-րդ Բաղամար, 1908 Յունուար 9-ին: 1929-ին է, երբ 21 տարեկանին փիլիսոփայութեան ակնթիւն է, որ պիտի հանգիստի Մարթիկ, որոն հետ անարժան զոյգ մը պիտի կազմեն 50 տարեկան Մարթիկը 6 տարեկանը, 24 տարեկանը:

Մարթիկի մկեր կը հրատարակէ 1943-ին՝ Հէրը (Երազան), որ այդ սեւ տարինն - բուն ժնն լալոյութեան կ'արձանագրէ:

Միմանն ար Պովուտ կ'աւելնէ ի նաեւ մեծ ճամբորդող մը եւ դրան, այդ տարեկանը, յորդանանի եւ արաբական երկրներ: 1981-ին, Մարթիկի մահէն ետք, կը զրկէր՝ «Զրաւեղի հանդիսութիւն» եւ «Երազան» թերթը:

Մարթիկի մկերը միտած էր՝ կուրք (բաւթոր), որոն պատմաբանութեան մասին բազմապէս բացատրութիւններ կը տրուէին:

ՔԱՆԻ ՄԵ ՏՈՒՆԿ

ՓԱՐԹԻԲ ՏԻԼԻՃԵՆԱՆ հարցազոյց մը տուած է «Մարթիկ», որ կը ընդէն որ պէտք չէ ամէն յան փոխել Պատերազմի երկարած փոփոխութեան մէջ, ինչպէս որքանի պատերազմը, զորքաւորութեան հրատարակէ մը անկեղծորէ կամ Պատերազմի արտադրութեան անտեսելի բնութիւնը: Յիշե՛ք որ Փարթիկը ՏիլՃեան, Միմանի շարքապետ եւ էմ - Փե - ին - փառապետ, ինքնախօս ընտրուեցաւ: Մարտ 16-ին:

ԱՆ - ԹԵՐԵՆՆ
Ս. ԳԻԳԻՐԼԻՆԻԱՆՈՐԻՑ

Ապրիլ 20, կիրակի, առաւօտան ժամը 10-30-ին Ս. Գրիգոր Լուսաւորչէ Հայ Ս. առաքելական եկեղեցւոյ մէջ, Պատարազ կը մատուցուի:

Կը պատարազէ եւ կը բարոյճ՝ ՉԱՏԻՆ ԱՐԵՆԱՆ ԱՆԵՏԻՐԵՆԱՆ
Կը ընդէն Ս. Երեմիայի եւ ընթանի հայրութեան, ինչ Մարտ անտեսելի է վեր, պատարազներ կը մատուցուին անտեսելի անտեսելի եւ Երբոր կիրակի օրերը:

ԱՅՈՒՄԻՆԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ
MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE
9, rue de Madrid — tél. : 43 - 76 - 55 - 89

présente
HAROUTH BEZDJIAN
ՅԱՐՈՒԹ ՊԵՏԵՐՆԵՆ
à l'occasion de la sortie de son disque

« REFLETS »
« Ե Ս Ո Ւ Գ Ե Ր »

adaptation de chants recueillis par le
le R. P. KOMITAS

Rencontre avec et audition
suivies d'une signature

le VENDREDI 18 AVRIL, à 20h45

A L'OCCASION DE LA VISITE A PARIS

de M. T. OZAL

Premier Ministre de Turquie

R A S S E M B L E M E N T LE JEUDI 17 AVRIL

A 18 HEURES

Place de Colombie, Paris 16e

organisé par La FRA — NOR SEROUND

ԱՅՈՒՄԻՆԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ
և Հոփիթի Պատերազմի եւ զատակները
իրենց հոփ՝ Արմենի Պատերազմի մահու
անտեսելի ի յիշատակ 2000 Կ.
կը նուիրեն Միմաննի Պատերազմի Օսմանի
Մարթիկի (ստանալ «Երազան»):

×

Միմաննի եւ Պատերազմի ընտանիք -
ները նորոգ հաղորդակ ՏիլՃեան՝ Մարտի
Ներքինի մահու անտեսելի զատակներ
արթիկ 500 Կ. կը նուիրեն Միմաննի
անտեսելի Օսմանի (ստանալ «Երազան»),
200 Կ. «Երազան», նաեւ 300-
ական Գ. յանձնուած է Իսիկ Կապ. Խաչի
զորքին:

×

ԽՍ - ՏիլՃեան Մանուշակ Զատան 200
Փարթիկը կը նուիրէ «Երազան» ՏիլՃեան Գ.
Խաչապետին - Ամմանի յիշատակին:

ՓՈՒՆԱՆ ԴԱՆԿԱՅԱԿԻ

Այլ ՏիլՃեան Ազգայնացի Պարթիկի
մահու անտեսելի, փառանքալիկ
Փարթիկի Պարթիկի կը նուիրէ:

2000 Կ. Կարգաւոր ՏիլՃեան Վարդա-
րանի, 2000 Կ. Մամուլ - Մարտական
վարդարանի, 1000 Կ. «Երազան»,
1000 Կ. «Երազան» (ստանալ «Երազան» -
նախկին) եւ 1000 Կ. «Երազան»:
Երբ որքան արթիկ ՏիլՃեան ՏիլՃեան Երա-
զանի Գրաւորման 500 Կ. կը նուիրեն
«Երազան»:

ՅՈՒՇԱՆԵՐ

ՄԱՐԹԻԿԻ
ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՇԻՄԱՆԱՅԻՆԻ ԺՈՂՈՂ
Կիրակի, Ապրիլ 20, կէս օրէ յետոյ
ժամը 14-ին Մարթիկի Մշակութի Տան
մէջ:

12 - 14, rue St. Bazile

Այս Ժողովի ներքին կ'ըլլայ Շիման-
այն Վարդարանը:
Կը խնդրուի ընդամենը ժողովի կը հրաւիրէ
ընդամենը խնդրուի խնդրուի խնդրուի
եւ հաղորդակ ըլլալ:

×

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ Մարթիկի զաւոր վար-
դարանը ընդամենը ժողովի կը հրաւիրէ
իր ընդամենը խնդրուի խնդրուի խնդրուի
Խնդրուի, Ապրիլ 17, ժամը 15-ին Մար-
թիկի Հայ Մշակութի Տան մէջ, 12 - 14
րդ Սե - Պաղի:

Կարծիք օրակարգ եւ պատմաբան -
կան Ժողովի ղեկավար:

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ

ՕՒՄՓՈՒՆԻՆԻՆԱՆ ԿԱՅԱՆ

Կարգաւոր Պատերազմի կայանի
արձանագրութիւնները սկսած են Ապ-
րիլ 17-ին եւ կը տեսնէ ժննէ Մա-
րտ 31:

Արձանագրութեան համար գրեկի
մէջ ընդամենը ամէնէն ժողովի Կա-
րգաւոր Պատերազմի:

Յանկայ տեղեկութեան համար
գրեկի հաղորդ Պատերազմի զատակներ
երեւոյթի, 2-ին շաբթիկի եւ Ուրբաթի
օրերը՝ ժամը 14-էն 18, «Երազան»:

48 - 24 - 46 - 57

Ի Կարգու
Մ Ի Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն
Մ Ի Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Ի Թ Ե Ա Ն
ՓԱՐԹԻ ԶԱՆԳԱՆԱԿԻՉ ՄԱՐԹԻԿ
Ա Ս Ո Ւ Ա Ն Զ Ե Թ Ե Ա Ր Ե
ՇԱԲԱԹ, ՄԱՐԹԻՍ 24, ԺԱՄԱՐ 20-ԻՆ
ՃԱՇ
PAVILLON DAUPHINE
Place du Mal. De Latre de Tassigny
Porte Dauphine
Բարձր հովանաւորութեամբ՝
ԵՐԲ ԵՄԱՐՆՈՒՆԱՌՈՒՆԻՆՆ ԳԵՏԵՐՈՒՆ
Ե Նախագահութեամբ՝
ԱՆՐԻ ՎԷՐՆԵՐՈՅԻ
մասնակցութիւն անձ ղուրի 1.000 Ժր.
Réservations :
GALERIE MATIGNON : 18, ave. Matignon — 75008 Paris
Tél. : 42 - 66 - 60 - 32
ORIENT - CONTEMPORAIN : 24, rue des Petits-Champs
75002 Paris — Tél. : 42 - 96 - 54 - 29
UGAB : 11, square Alboni — 75016 Paris — Tél. : 45 - 20 - 03 - 18
CREDIT SUISSE : 92, Champs-Élysées — 75008 Paris
Tél. : 45 - 62 - 29 - 56
COLLEGE SAMUEL - MOORAT : 26, rue Troyon — Sèvres
Tél. : 45 - 34 - 68 - 28
CCO : 10, quai de Bercy — 92200 Charenton — Tél. : 43 - 68 - 26 - 32
E T
HARATCH

ԳՐԹ ԿԵ ՓՆՏԻԿ
Աշխատանքի իրաւունք ունեցող Հայ
կին մը արժանի է տնական զորքերով
զբաղելու:
Հեռաձայնի. -
42 - 46 - 03 - 65
EGLISE ST. MAMBŒUF
MONTBÉLIARD
(Doubs)
Samedi 19 Avril à 20h30
CHANTS ARMÉNIENS
par
La Chorale
SIPAN - KOMITAS
Direction : GABRIEL PRIKIAN
ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԿ
ՃԱՇ
ՄԱՐԹԻԿԻ - ՊՈՒՄՈՒՆ
Կարգաւոր Պատերազմի զատակներ
համար ընտանիքում է՝ Կիրակի, Մայիս
4-ին, ժամը 13-ին տեղեկութիւններ
կը օրակարգէ մէջ, (Փոխանակ Մարտ
23-ի):
×

Ե Մարտի Կարգաւոր Մամուլագրութեան
զի համար ընդամենը 21-ին:
Ս. Մարտի Կարգաւոր Մարտի Կար-
դարանի համար ընդամենը 22-ին:

Centre de VACANCES
de la
CROIX ROUGE ARMÉNIENNE
Sainte - Honorine - des - Pertes
VACANCES SCOLAIRES
Du 3 au 30 Juillet
Pour les enfants de 6 - 13 ans
Baignade surveillée
VACANCES ADULTES
Au mois d'août Le Centre de Vacances
sera ouvert pour nos compatriotes
de tous âges
Renseignements
et
Inscriptions
39 - 85 - 36 - 53

Contre la visite d'Ozal à Paris
le MOUVEMENT NATIONAL ARMÉNIEN
organise
un
— RASSEMBLEMENT —
LE JEUDI, 17 AVRIL A 18 HEURES
devant L'OCDE
Place de Colombie
Paris 16e

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ
ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ՌԵԿԼԱՄ

ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԴՊՐՈՅԸ

ՄԵԾ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄ ՄԸ՝
ՈՉ,

ԱՆԻԾԵԱԼ ԳՐԱԳԷՏ, ԳՈՂ,
ԹԻԱՊԱՐՏ, ՄԻԱՍԵՌԱԿԱՆ,
ԴԱՍԱԼԻՔ,
ՆՈՐ ՕՐԵՐՈՒ ՎԼԻՈՆԸ՝
ԺԱՆ ԺԸՆԷ ՄՆԻԱԻ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՖՈՒԹԳՈՒԼ

ՎԱԼԱՆՍ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՅԱՂԹԵՆ

[illegible]

ԱՅՈՒ

✕

Լուսաւորութեան նոր նախարար՝
Թերէ Մոնթրոյ, իր առաջին և պաշտօն
այն ժամ ի տառիկէ մէջ տաւու իր քա-
ղաքականութեան ընդհանուր գիծերն ու
ուղղութիւններն և ճշգիւ նպատակա-
կէներն։

Մէծ բարեկեցութեան պէտք չէ այս-
մէ, այլ գործածական է Բիշոփը, պատ-
շաճեցողութեան որոշք յաղորդական հղում
ներով պիտի տառարէն առաջնման եկա-
նակի բարեկամս։

Նախարար, որ արաջ կ'ընէ շաբ-
աթ և Դաւանակի, խառնաճաշ
եղիւ, տաճիկ յայտնի, իր քաղաք-
Մակաթ ի ինչ աշխատասիրէն յաղաթ-
ընք արդեն որչափ մը և քանի մը միտ-
քեր։

Միմանք ար Գովդառան էր հոգև, զորիկ
տարբերի, բայց բոլորովորդ տարբեր
հոգերի զմեզ Ժամ զմեզ մնաու, Էն տա-
րբերանի կողմերի խելերի:

Միմանք, Հասարակար ծնած օրն
(1910), անմահիկ զօրն, և Ժամի մը
ար կ'առաջարկեմ նորմանի Հանրային Օր-
դինան (սախման փիլիպիլ) յանձնի: Ուժ
տարբերանի զիջեր կ'աւանձնի զի-
յոց զմեզ: Հոն ար ծնալ երկու, տարբեր,
բայց օր մը, զար զապիւն Եր կայ, ի զի-
մանար և զոյր կը գաւառն: Երկու զմե-
ր և, զոյր զմե ևս, ար կ'որոշ զոյր ըլլաւ,
կ'ընդէս ուրեմնի կը ծարարի թիւիկ ըս-
լաւ զմե ատուցի: Եր կը սփռ իսկապէս
կ'ենալ օր, զստատառանման քանոն, և ծար-
արի նաւն, թխարան: Եր կը թուիւմ տարբեր
անոնի վառլայն ար գաւառն: Համար,
Համար: Մեծ ռճարարներն փայլ, ար
նմանու շարքործութեան մը, ար -
պա փրկութի: Լիկնալ ար կըր կը

իր թիվը, փոխարինելով իր խաղացողները
 միմյանում: Կարող էինք անտուրմով
 վարչերից փոխել կայ:

Կայանա, յաթիկով Մոնթելիմար
 (1 - 0), կը շնորհ արդյունքն զրոյանա
 իր յաւախակները: Յաւախակը չուտա
 րար արդիւնք իր միայն պիտի թաւ ի
 Կայանի չայ Մարգարեան Սեպուհե
 բն թաւ ունենայ Փրփրանիկ արդիւնք
 իր թաւ իր թաւանակով:

Որեւ արդիւնքներն Սեպուհի յաթիկ
 կան, չի Կայ իր թաւանակով:

Մի իր Սեպուհե (պարսկերէ) շնորհ
 պիտի Շարփուտեթի ոչնէ, (2 - 1) եւ չու
 տարժեքիւն Կիւնի (1 - 1) Միջոցէրի
 ոչնէ:

×

ԱՅՈՒՆԱՌՈՂ ԱՐԴԻՒՒՂՆԵՐԸ

Սկս. Թրփիկի մէջ, 2 - Մ. Ը. Մ. շն
 իր մարտիկը պարտանա (1 - 0): չ
 ւտարար յաղթանակով իր վերջ ուր չ

[illegible][illegible]

Հին քառասունամյակը դարձել է 1940-1945, քառանգ ձեռք է, որ հի սկիզբը էր 1943-ին, Ռոբերտ Լապալա իրեն էր հիշել է և զարե դը ներկայացել էր Կուսակցության դպրոցը գործու: Իրեն Կուսակցության Մարթե, Փիլաուս և Բորիսի Մարթե Մանուկ, որպեսզի հաջորդաբար Ստեփան Մարթե 1952-ին էր որ Կալիֆորնիա հի ձեռնակի մարդկանց ղարժուհի հաջորդաբար: Իրեն ներկայացվել էր ձեռք Մուրք ժպե, գերաան է մարդկանց, Մարթե դը ներկայացվել մարդե:

Իրեն Բաւերապրե է, առուկապրե, որ Կալիֆորնիայի պիտե դուռ է համար լինել է, Դ Պուկ, Դ Փարալլակ, Կալիֆորնիայի Կալիֆորնիայի կապուրե, դը ներկայացվել էր դը առնակի մարդե: Փարալլակ Սերու ներկայացվում էր Կալիֆորնիայի դուռ էր քառայ Ստեփան, Միքիլ ձեռք հի Կալիֆորնիայի Սերու Պրեմի: Բորիս Մարթե ձեռք (1968): Կե Միքիլ պատերազմը ըլլալու ձեռք ձեռք իրեն էր, առնակ ներկայում է Ստեփան Պրեմի: Կալիֆորնիայի ըստ ըստ Կալիֆորնիայի ըստ ըստ է որդի առնակները: Կամ Կուսակցության էր, որ Կալիֆորնիայի էր գործու: Խաղաղութան, դիմորապանակ էր գործու:

[illegible]

խոսքերից և բնիկ նվաճողների
 խոսքերում: Տաղանդավոր և դրսևորակ
 լի զորավոր՝ Ռեբեկա՝
 լիցիմի զառաքանիկ: Բայց ինչ ու
 անվերջապես հարգանքներ ի նրա հե-
 լա՝ առաջ, Տրիպոլի խառնիկ հեռակա
 խաղերի նախընտրյալը՝ ինչպե՞ս
 էր և՛ կեանք անվախճողներին մամ մե-
 լալու: Ան իտալից, սկսելով չէ ու
 լիցիմի՝ Մոսկովյան կարգի հեռու
 մարտերում լիցիմի և ի՞նչ Ռեբեկա՝
 անվախճողի արքան լիցիմի զորավորի
 ի վերջո՝ ինչպե՞ս էր և՛ վեր, աշխարհ
 խաղերի խաղ երկու ժամերում...

[illegible]

որ և ի վերջոյ արգելեց, թէ՛նք վրայս
 որոնք քանակիկ հարստութիւն կը նկատ-
 տենք մամուլին համբարակեմունց կողմէ
 լռելիք վիճարէն խի. թէւ Մայրոջ ար-
 անանման իմաստասիրութեամբ, արտաբեր-
 էր, զէր Սեփական ճամբան որ մարդիկ
 բնորոշէն, բայց կը խորհէ որ որոնք կը
 զիմաստայ:

Ինչո՞ղ՝ արտեսաստղագիտական ուռուցում-
 նեղը և արգելումը հարստական չիւրերը
 Սասի. ճարկ և պակաս արեւ դրոշ-
 ցական տարեւորներէ վերջնադարեան
 ժողովրդական և ճշգրիտ օդադաշտային

Նախապես տառնված է երկերթնեթ եկ
մարդիկը: Որոշորոշին Մխոթի
դրված էր բազմաթիվ խորհրդ էր որ
մէջ երկու շաբաթ: Խ. Խորհրդ էր
Կաղարանն: Երկուրդ աշակերտներ
բաշարին զատկապարտ առաջադրել
Աղբիւր է, փետուր, առաջին յաթիւն
տարաբանակցի Պաշկալիւր էր, առաջ
միջնին իսկ երկրորդը Ժրմաւան
Միջնին, Կէտուր տառնուրեկան
Խորհրդ ԹԳԿԼիւր է, Կաղարանն է
մարդկանցի:

×

ՍԵՂՆԵՐ ԹԷՆԻՍ

Տասն ժնչ պատժումստար Ժանրորէ
վերադրած է:

Մտալը աղբիւրներու Համաձայն
Քրիստի փրկուի է շատ Ժանր ոճը
ձէ զոր Ժրարուած է եղբր, այն բաւ
ժանկան ղէ՛մ, որ ամէն առաւ. պոչ բաւ
ձան է ամբիկեան Հիպատոստարի
Ժաւ (Բոնորի) Ժուաքի միջաւ առնել
Համար:

ձախողութեան զգժ, ինչպէս նաեւ, զոր
րոյական Հաստատութիւններն ներս ա
պահովութեան եւ պաշտպանութեան, քան
իւր լուծութիւնը, թմբոցցիւր, սպառնա
լիքը, ւղղութիւնը մաս իւր կարեն լիւծ
ներու առօրեայ միջավայրին, մանաւան
մանապէս յայտնական եւ արհեստագիտական
լիւծներուն մէջ: Նաեւ, մասնաւոր ու
ւղղութեան առարկայ գարձել ընդհան
րօր ստացական ստապրող նիւթեր

Համար: Սակայն տարերքյուն մեր, վերահ-
ճամար մեր պատրաստուել տարի մեր ա-
ռաջ եւ Ժամանակը հաշուած է նախա-
րարին համար: Արեւ Մոնոսի դեմ եւ
անոր համար շուգոր տարածուել, այլ բը-
լալ դործնական եւ ազդու կարգ մը հը-
ցերու եւ ուղղութիւններու մէջ, ու առա-
ջին հերթին՝ ազատ քաղաքը:

ԿԼԱՐՈ ՅՈՎԱԿԷԱՆ

ԱՆԻԹԱ ԶԱՆԱՐԵԱՆ ԱՆՑԱԶՈՂ

Խորհրդային Միության այս տարածախոյունում ձևավորվել է Մեծ Զարթուր (Երևան) ժամանակակից Փրակային մշխույթի առաջնությունը: Պարտույթ 1/16-րդ առաջնությունն իրականացվել է (2 - 1-ով):

Վ. Մ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

**ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ
ԻՏԱՆԻ ՈՅՎՄԻՉ**

ԳԻՈՐԳ, ԱՐԳԱՐԵԱՆ,

B

1840-ի զգալի հայապահպան հայաբնակչությունը հասնում էր մոտավոր 200 հազարի։ Դրանից հետո հայաբնակչությունը անկում ապրեց։ 1850-1860-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 150 հազար։ 1870-1880-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 100 հազար։ 1890-1900-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 70 հազար։ 1910-1920-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 50 հազար։ 1930-1940-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 30 հազար։ 1950-1960-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 20 հազար։ 1970-1980-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 10 հազար։ 1990-2000-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 5 հազար։ 2010-2020-ական թվականներին հայաբնակչությունը նվազեցավ մինչև 2 հազար։

[illegible]

Երբ 1810-ին Նախիջևանի Պոստաթըխի լա-
տիկ գրամեղդ փակեց հիստորիկ Ռ-
տալիյա շանքերը, իսկի շատառուժեղի-
նորհեց Միխիթարյան միաբանության,
որ նկատույնն արդէլ զգտալան հա-
տառուժեղին եւ ասացան «Հալիկուն ար-
շախ» անունը: Հու գրածն են ծանօթ
գիտականներ, ինչպէ՛ս միաբանութեան
հիմադրը Միխիթար Սերաստացին, Չա-
ւանը, Ազգերանը, Ալիւանը, Ե. Քա-
փիկերնիսը, Ե. Նոյմանը, Վ. Լանդաւան,
Ե. Ներսիս եւ ուրիշներ:

[illegible]

1843-ը փառա ճիշդին ապրը Վնտնոկի
պը քը տեսնե՝ չալեթն տանին չն չը
տարան չալեթը՝ Բաղմաթն քաղաքը, քը էր
Վրդը արտավազե՝ և և և քաղաքն
ընկնլու չալ, ալիսի և քաղաքի չիտ
նախկնմանը։ չալեթին չիտնլու
չալեթն ժողովարդի Բոմճանին Կրկ-
նալեթին առաջ կարգը։ Գրքերն և Կար-
գանքն, քը անթեր կերպը և Կար-
գանքը քալի ճը լիցանմուն և Կրկնե՝
Կալեթին Բաղմաթնը քը Կալեթին
և Կրկնե՝ Կալեթը։ Բաղմաթը
քաղաքապետական, Կալեթը՝ քաղա-
քապետական և քաղաքապետական
քաղաքապետական քաղաքապետական։ Չ-
հրեմա քալ քաղաքապետական քաղա-
քապետական, և Կալեթին չալեթին
Բաղմաթնը և Ս. Պապին, Յ. Գրքը,
և Բալին և Կրկնե՝ քաղաքապետ
պետական քաղաքապետական։

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Հայկական ձևապերբու. նկարապերբու.
(վեամբ), իսկ վեներիկեան հրատարակո
վեան հեղինակը Մ. Ապերեանն էր, ո
րը կատարած լատինիկն թարգմանո
վեան գրույնից տպագրած է նաև
Հայկական քննություն:

[illegible]

Երկրորդ հարցը կապված է հետևյալ հարցի հետ՝
 Երբ ժամանակվան չափաբանության
 փոփոխությունը կհանգեցնի զրոյի գլուխ
 փոխանի և կուսարանի վրան աղաղակ
 անգամների, ու յարժանի և բազմաթիվ գեղար-
 արված անգամներով փնտրվող
 ինչպես նաև բազմաանգամ յարարող
 զրոյի: Ան չափերն արժանա և Միկեյան
 անգամներու մոտ: Գարբի Այվազյանի
 և Այվազյանի և Մուսեյան Կորնու
 խոսքի երկրորդ, որոնց հետ և յուրաքանչե-
 րիս իրենք ընթերցանողները կ'առնան
 զրոյի ժամանակահատված յուրաքանչե-
 րիս և զրոյի անցքի ամեն քայլի և ուսումնա-
 յարարի: անգամներ թիվը:

[illegible]

Հայկերի անդրադարձած խաղաղցրին
 էին յիշատակութեան արժանի են նաեւ
 Մ. Ա. Սաքոյին, Մ. Ա. Գրանին, Գ. Մ.
 Սաթրիքին, Կենչիկին, Ա. Պակիկոյին
 և Ա. Լաւրին, Գ. Պերճաքքին եւ ուրիշ
 անուններ։ Փետր Պիանցին երաժշտութիւն
 օրինում է Ալիշանի ժոյն անդր յաւաքին
 իմի ծաղցրին։ Միշտէ Ղեշեկաշչանս
 իմեաց եւս միւր եւս զմեզնիս։

Հայրիկ մեծ հայրերի ընտանիքից։
1919 թվաթ. Նախապետական իրա-
նի մեջ կապիտալիստիկ է. Բջջյան
Հայրական խնայողական շարժումը, պ-
տավարական է կենտրոնի աշխարհի
մոտաբանի պարբերականից մեջ, 1900
թ. Նախորդ դարից էր պետ. Ա. Եզրյան
կապիտալի 1903 - 1913 թվականներին զանա-
կան ծառայություններ էր մարզագետ
մոտաբանական խնայողական շարժում
պարբերականից էր Հայ - Հոգեկան շարժ-
ման խնայողական շարժումը, հայր-
կանական, Տեղական, Գաղափար, Տրա-
նսպորտ, Գաղափար էր այլ հայրերի
մեջ։ 1905-ին հայրականական էր Ա. Սահ-
յանի Հայրականական էր Բուրժուական
1906-ին՝ Ա. Օլիվերի Հայրական շարժ-
ման

Թ. Ա. Լ. Ե. Բ. Ը. Ն.
 Ե. Ի. Ի. Բ. Դ. Զ. Ե. Կ.

Լուստր դրանները նշանաբան են լինել
վանաձորի և զինվորների, բնակիչ
պետերի մեջ ծաղիկ մեծ որ պեղել
մը իր համարաբար սեփական
հասարակ - Վորսիս քաղաքի Փեկերի
հողումը մը մեջ լուստրը Ուրիշ
դրել թէ այս տանը ստեղծումը մը
է ոչ թողի 1789 - 1835-ի տանները
և իր ժամէն մէկուհիս դար ետք
չարունակումը իր մասին թիման
յուսում, ի՞նչ արդեօք խնայող չարունակ
մըն էր, թէ դառապիւր մը և կամ երկու
մասունի:

Դղեակ իր այցելութեան ատեն, իր
ուսածպէրը կը զգէ թէ այն ցանազն է
իշխանը զորս տեսաւ, իբրեւ Ղզնի
իշխան, կամ իբրեւ արքային սենիկոս
կամ իբրեւ արտաքին նախարար
լինէր ալ կը տեսնէ ժիւնդոյն անկողն
արտապաշտօնէի: Թաւրեանի կապը
աշխարհուն խորը կը զգացուի մարտի
լանիւրդի կամ ասպարէզ կոնշորի
նախ տեսնելով:

Յիշխանաց Թեաքաւան քաղաքի
յուսգած է զիսի քր ամառը՝ հետքի
Յիշխանաց Թեաքաւան քաղաքի
յուսգած է զիսի քր ամառը՝ հետքի
Յիշխանաց Թեաքաւան քաղաքի
յուսգած է զիսի քր ամառը՝ հետքի

Թուրքերան շատաւելոյն էր շատ ճիշտ
նուական քննասիրել մը, որ ինկերական
էր ինններորդ դար, եւ իրրեւ տակ
անընդհանր զուական պէտք էր որ ընդ
էկէր զինուորական ասպարէզ, սակայն
մարտնական թիւութեան պատճառ
նախընտրեալ եկեղեցիներ, շուրջ
հանդերձ կոչուող որ այդ ասպարէզին թիւ
տրման տապալ, ուրիշ ինն տարի ետ
եպիպիպոստոս եղաւ Օթմէնի մէջ, ինչ
միայն մէկ ամիս աստուծոյ։

Մասնակցելով իրրեւ. կզերական եղել
կոպոս հանրաժողովին, քաղաքական վե
րական, և եւ. հասարակ :

1789-ին մասնակցեցաւ մարդու և ք
ղաքացիի իրաւունքներու յայտարար
թեան խմբագրութեան և յաջորդ ասի
կերբ ատենցին Յուլիս 14-ը, Թաւրսմ
տոյց Շան տը Մարսի նշանաւոր երգեա
կայցի Շան տը Մարսի :

1792-ին ղեկավարողական պատերազմում
Լուսնան պնդե։ Թեոֆոնի (1793 - 1794)
ձեռք Ֆրանսան եւ վերադարձաւ միայն
1796-ին երկու տարի Միացեալ - Նիւ
Ֆանդեիւրը անցնելէ ետք, եւ վարչական
ժողովին կողմէ ընտրուեցաւ Արեւելի
Յարաւերտի թեման շախարհաւոր։

Թայլանդ Ժամանակեցեալ Պետ
կան Հարուածին որ կը հրաժարի
Պատառը, որուն կը պարտէր իր նախ
ընթացի պաշտօնը և իշխանութեան
ընդէր զօրավար Փոնախարթը, որոշ
ներքին գաղտնիք իր նախորդի պաշտ
օնին պարտութեան մէջ մինչև 1807 :

Կարբը պատիւներով ոգորդի զան
վապաքելով որ Թալեքան ունեկա ի
կարան մը, ուր կարենայ շքեղութեամբ
ընտանիլ Եւրոպայի քաղաքական
անձնատարութիւններ, կ'օգնէ որ 180-
տեղանոց 180 սենեակով Վարանայի
տակին :

Յախարեան մեծ չքեղութեամբ իր գրեթէ զոգնուած, դանդաղ, դանդաղ զանգու հարմար լինելու հետեւեալ մէջ: Սակայն մէկ լեւորեալ արտաքին տեսքով, քանակապէս շատ փոքր, ինչպէս ինքն իր ժամանակէն առաջ ինքն ինքի հարմարեցնելու զորոքներ, անկէ իր անոցաւ շինել կուտայ տղոցն իր զարկաւորած թատարն մը, որ ինքեան զուարթութեամբ հարմարեցնելու կուտայ:

Ու. Ֆելյաուրիկի հրապարակեց Գ. Նաթ.
կայրի նստիւած յօդուած քր. թարգ.
տարիկ ան հայերէնէ իտալերէնի թարգ.
մանեց իրենէսոյ քաղաքէն 1827 թ.
անկլիկացի հայապէս Յ. Գոնզալէսէ
սովի մէջ տպագրեց վատիկանի հայտն.
կան ձեռագրերու ցուցակը: (Դար. 2)

[illegible]

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆ

Mesroby Jacob SETH
ARMENIANS IN INDIA (*)

Գրեց՝ Ա. ՊԵՅԼԷՐ ԵԱՆ
(Պատմ. Գիտ. Տնփեօր)

Մտա երեք տարի առաջ կալիպախալ
Առաքելական Եկեղեցւոյ թիմական
Հոգեղի նախաձեռնութեամբ փերահը
բարուեցաւ: Հայերը Հնդկաստանի
խորհուրդով 1937-ին լոյս տեսած, չի
հայ մտաւորական եւ հանրային
ծէ՛ն Մեսրոպ Սէթի ստորագրած ա
տորը:

[illegible]

Մեթուդը Սէթը նախ նիւթին չարժ
բաժաւայ աշխատութիւն մը հրաւ
կած էր 1895-ին: Բայց առկի յետո
աւելի քան քառասուն տարեկան տար
րեց, Հնդկաստանը հիւսիսէն հար
արեւմուտքէն արևելքը շրջեցաւ
աէր ու լքուած կոթողներն ու
մանանքը փառելով եւ այցելելով:

Ի. Համարաշարային պատերազմի ժամանակ, 1937-ին, չհասարակելի լինել Զորգատանի մէջ՝ խորացրել էր շատ աւելի քննարարական։ Այս գիրքը վերաշարարկական էր և կրէի մէջ գնել երեսուցորդ տարեկան հեղինակի հոնդէն։ Նախ և առաջ՝ ու հեղինակը կորուստ էր գործի՝ մեր վերաբերելը այս շարժապատկերի մեր պատարանի լուծում, ու մեր ժողովրդի դարձող քիմիական տարրերի լուսային քերտւած անհատաբարբառական էր, երկրորդ՝ Զորգատորիքի է նաեւ, ինչի հայ հեղինակը քիմիական տարրի եւ տարրաբարբառական քերտւած, ու գալի վերաշարարկական

[illegible]

Ընթերցողը զրգին Ա. Կուրխին մասաթրությունից պիտի ծանոթանա՝ կու աբաջա Արարայի ու չափ վաճառներու յարաբերության որ կը զուգընթացէր խիտուն կրը Արեւմտեան տանը Նպիւրի թէ Օսմանեան կայսրութեան Լեւնթարման ձեռքէն (1515 թուին)։ Աբաջար քաջմասնով բլլալէ մտերին որդան իրենց կոծակնաւ պատշաճօրէն փարձել էին, 1562- թուին։

տօնէր արդէն որ անոնք Ակրայի մէջ
դեցի մը կանդնեն :

Ըստ կարգի մը աղբյուրներու, որոնք
Լեռակահունիքի մէջ Մկարդ Սէջի չի
բակտիւրու, Ագալար որ ինչ մասնակ
է, իր թաղանիւններէ մին՝ Պիկուս
բլամ ծաղումով հայուհի մըն էր
էջ 2): Ըստ այսպիսի պատմական
բիւրերու, Ագալար կը շուրջը բալ
կի. Հայեր ունէր որոնք իր մասն
թիւնը կը վայելէին եւ նոյնիսկ ար
պաւաններ թիշիկ պաշտօնն ալ հայ
եր մասնակուած էր:

[illegible][illegible]

Սակայն Հայկին Չոկոսյանստանի երազը Կրեկին չէջ գործածելու կարգերը՝ շնորհիվ իր պիեթեթը արեւելեան տեղեր, քիմիկներ իջեց իրաւի միջոցով Չոկոսյանին Կրեկին հաշտութեամբ ձեռք խլել կործակով, չափազանց շարունակ ապր կեանքները։ Չոկոսյանին քժ. չորսուր կերպերու տան աշխատեց իրանակ կերակով իր արեւուն - Չոկոսյանստանի Չժ. ճառատակէն ար ժեմ թիւթակներէն չափազանց արեւուն ծովակները ԲՈՒՐՈՒՄԻԿԻՆ՝ ծովջ կ'անուանուին։ Փայթիւթակներէն չափազանց շարունակները, Սժ. չորսուր եւ Չոկոսյանները, շորտը ար թէ՛ քիմիկներական կապակներով, չեղով եւ թէ՛ տակտոսական շեղերով չեղով։

[illegible]

Հապորժեց մինչև Բ. Համաշխարհային
պատերազմին մերժ:

Չգիտակցող գաղթելի Հայաստանի և Հայաստանաբնակների սկզբնական շրջափուլում զանազան գաղթական մեջ բնութագրիկ հիվանդություն կանգնելը, որը կողքից այլ լավագույն հիմքի, բայց գաղթ-ւոր առանձիններն, վարձատրվելով մի Մուսուլման տաճար շուրջը սերունդներին փոխանցելու համար ՍՍՏԲ այլ ուղևորներ հարկվում էին լավագույն փաստացիորեն որոշ սովորական հիվանդությունները այդ ներկայիս շրջին: Մասնագիտացված բուժ-միջոցները 1793-ին Մուսուլման մեջ լայն տարածվել են Հայ Մուսուլմանի «Աղապար»-ը գրող խախտաբար հիվանդան սովորող գաղթանները պատճառան հաղթող երկրներում գաղթական հիվանդ մի ունեցու: Ե 1797-ին

Ս. Լյ՛ւիսաճիկ Մայր Աթոռի բարձրու-
թեան համար եւս Հնդկահայերու Հոտա-
տարմութիւնը անսասան մնաց: Մերոպ
Լյ՛ւթ այս գրքին մէջ քանիցս կ'անդրա-
դաժնայ անոնց կատարած նիւթական օ-
ժանդակութիւններուն:

Չպիտանի բերք էին համապատասխանաբար հսկող զորամասերի քիմիկները, ի՞նչ հաճախեցին քիմիկներ լաճացուցիչ ու իրենց մոտ գտնվող բնակիչների ոչնչելու համար, որպեսզի նրանք չեն կր հր (սակս հրեր՝ AS4 - AS7), քայլեր չեն ձեռնարկ անում իրենց զորամասերում քիմիկներ կրող զորավորների հետ։ Չափազանց արժանազան էր իրենց քիմիկները հառաքելու համար, որպեսզի իրենց զորավորները հառաքելու համար չեն անել որոշակի քայլեր։ Իրականում, իրենք երբեք չէին հրկիսվում քիմիկներով։ Մոտ 80 քայլահարկ զորավորներ, Հայկերը հնչեցնում էին պարկեզների օդերեքները՝ Կապույտի գետին, ակադակս քիմիկները, մոտ լաճացուցիչ իրենց խուսափում էին իրենց ստացած ստանդարտներին համարձակվել։

Արտեսեան Հնդկահայոց ապագան
վստեղեցեալ եւ իրենց վերելքը շին-
սկեալ։ Արեւմտահայաստանի ապառա-
դարկան պայքարի տարեկներուն (1878 -
1896) Հնդկահայերը ջերմօրէն հայկական
դատան պաշտպան կանգնեցան։ ՍԵՔ եւս
կը յիշէ անոնց մէծ Գեորգիեաններու մօտ
կատարած ձեռնարկները։

Արդարև այդ արդարացի ամանան-
կալին դառումներն առանց աշակա-
րի կրկնելու պետական եւ անձնակա-
նական մէջ իր կատարող պատմակա
պրոպանդիստ ընթացքին առիթը ունե-
ցած ենք հաստատելու հարգանքով դա-
ռալին առաջնորդներուն կողմէ ուղար-
կուած խնդրագրերու լուծաբանը: Ամեն-
քար օրինակ 1895 - 1896-ին Արեւմտա-
սլաւոնական օրհանգստի առթիւնքին Ս. Փե-
րնորդուրի խոր ներգալ: Բ. Է. Գեւ-
նաթիւր կայտեր Ալիւրէ-Բ. Բ. դիւղիւղ-
ման տնօրէններուն միջամտութիւնը
իր խնդրին խնայողութեամբ յայտնեցի-
ններուն: Թիւթանէ գիտենք թէ այսպէս
մտաւորն զրական մեծ դեր մը չեն ու-
նենցած:

Մէլէի գրեցն ետք Հնաաւարքբարկան է
Հաստատել թէ 1855 - 1893 տարեկան
լիւնէ կալիքթալի իրաւագէտներն միու-
թիւնը արձանաւորած էին ծաղումով
հայ 25 փառաւորները: Բնականաւ սպա-
րէզը եւս արգմտթիւն անդամներ ունեցած
է: Միայն ԺԻ. դարը. իջըջին տասնեւ-
եակին, ըստ Տեղեկական, կալիքթալի
մէջ վիշ հայ թեղեկներ կային որոնք Հին-
քը զինուորական էին (տե՛ս էջ 537):

X

Անցյալից լեզուի տեղեակ մեր հայ-
րենակիցներուն որոնք հակական դա-
մաթխելու պատմութիւնով կը հետաքրք-
րուին յերմօրէն կը յանձնարարենք այս
հատորը: Մէկ անպահանջութիւն կամ աւել-

Ինչպե՞ս գրավում են Իր հրազենը չկեն
առ զքեզ մաքն, այն է, Իր քաղաքա-
նոր Հեղինակը, Հակոբյանը իր ցանկե-
րեան, յառաջացած տարբերն եւ ծանո-
սածու առջնահայրն պատճառներով, չե-
լա՞յցած տեղանուններն Լ. անձնա-
նուններն անտեսանցն իր պարտա-
նալ որոյ չտրուր ինքն իր եւ հայն-
հայր իր յառաջորդին չէ՞ր արեւել
Հայաստանի մեծ շարժաններն Եւ
ստանձնող յաճախներն ապա պոպուլա-
րացիայի կարգիւնիցը շունչը
հրազենի ընթերցանիքն սեփ զիրար իր
ընծայած ըլլալը։ Թե՛ւ, փաստեմ
հայտնի թէ Մկրտչը ՍՏԲ իր ուսումնա-
սիրութիւնն ստով քաղուց ապա քաղ-
կերպով իր մտաւոր հարցմած է ապա գիտ-
նաբանութիւնը։

Ամէն պարագայի մէջ, արժէքաւոր դիրք մը որ կ'արժէ ունենալ, եւ որու առաջին հրատարակութիւնը արդէն շատոնց սպասած էր:

(*) New Delhi, Oxford and IBH Publishing Co., reprint 1983, prix: 150 roupées (90 francs).

ԱԶՆԻԻ ՈՒ ԲԱՐԻ
ՄԵՐ ԸՆԿԵՐԸ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԳԱՆՈՒՍՏԵԱՆ
ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Երկու տասնամակեր ժամկապերու
և զբաղեց զգործունէիք եւ շնոր-
հեղ Քալուստեան 1905-ին Պոլսի
զապէնի Հայաստան: Մին ալ եւ զս-
տարակալ եւ զհրապարակաբան
ուսաններ, Քաբէլիկ լաճերը, և զԵ-
րեւ ճամբորդ վայր խորագրեալ
նախադասիքիներն: Հաւանաբար
տոնը լայն արձակագի դասն էր
սէ, և Հայկական այլ զատուի մե-
ծուիքն մէջ: Իր գրչեւոր՝ Վաչագի
Վաչագի ձանձնեղանի հետ Հայր-
Պապական սկզբնաւորութիւնը
Կալուստեան գրչականութեան
չարժ ման:

[illegible][illegible]

- Ես պատրաստ եմ միջնակարգի աս-
տական քննութիւններուն...

Քննեցին, և Գալուստեան իր բնիկ
ներէն տարի մը առաջ միջնակարգ դ.
ընցին վկայականը մայրիկին տարաւ:
Տարիները անցան և օր մըն ալ հասարակ
սարանին վկայականը բերաւ առաւ:
մօրը:

Դուք յաղթեցիք, գահակա՛ն
մայրը՝ տամիկացած աչքերով։
Տարիները բերին Հասունութիւնը, Եւ
տաւոր, ստեղծագործական, բաղադրա-
կան Հասունութիւնը, եւ օր մըն ալ աշ-
խարհուն Գալուստեան վճռեց մեկնել Հա-
րկիւր։

[illegible]

որ մը լսի Գալուստեանի: - Ըսի՛, որ Գալուստեանի:

- Եկուր լսել Գառնի, Ազատ գետի վրէժը տանիմ: Դուն կը տեսնես, թի՛ր Գալուստեանի ունիք:

Ի նշան Համաձայնության, ես ձեռքովս համաձայնեցի Գալուստեանի:

Այդ Տիկն Անարն Տերվեհան
և զաւակները,
Տէր և Տիկն Բոնչ,
Գ. Ասատուր Տերվեհան,
Օր. Մարգրիտ Տերվեհան,
Արեւանդան և Սամուէլեան
ընտանիքները
ցաւով կը ծանուցանեն իրենց անուստն,
հօր և աղայական,
ԱՀԱՐՈՒ ՏԵՐՎԵՀԱՆԻ
(հարբերի Քաղաքի գիւղէն)
մահը, որ պատահեաւ Ապրիլ 21-ին, 83
տարեկանին:
Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի,
Զորեզաբքի, Ապրիլ 23, Ժամը 10-30-ին
Փոս Բիւլեթի (Իգլէ) Եկեղեցին:
Մահաց շատապէս իր խնդրով
ներկայ իրեն այդ նկատել:

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Կապ. Սաշի Պաշի. Պատու. Բոնչով
Արեւանդանի մասնակցող կը ցաւեցու
թիւները կը յայտն Տէր և Տիկն Պա
պիկեան և ընտանիքի պարգանքներուն
իրենց հօր Սաիմա Պապիկեանի մահուան
առիւթ և Փ. Մի 300 մ. նստիւմէ
Կարգաւոր Տիկնեցի Վարդանին: Եւն
տեսու առիւթ չորստարութեամբ տա
ցանք 100 մ. Տէր և Տիկն Յարիկ Ես
րովիկեանէ:

Վարդա Սաշի Պաշի. Պատուի մա.
նահաւոր կը խոր ցաւեցու թիւները կը
յայտն Տէր և Տիկն Սարգիս Պաշի.
Տեսու իրենց կարգով կը ներդ Տիկն
Արեւանդանի Վալյանեանի մահուան առ
թիւ (Պաշի):

Ի ՏԵՐԱՎԱ
Տէր և Տիկն Սարգիս Պաշի. մահուան
իրենց հարին Տիկն Արեւանդանի Վալյան.
եանի յիշատակին 500 մ. կը նստիւմէ
Միկեանեաններու Օմարիկ Ժնարին
(տանակ Վալյան):

« FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN »

Suivant testament en date du 29 décembre 1983, Monsieur Napoléon BULLUKIAN décédé à Lyon le 12 avril 1984, a laissé son actif successoral à la constitution d'une :

« FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN »
sous l'égide de la FONDATION DE FRANCE ayant pour objectifs suivants :

- Encourager la recherche médicale et particulièrement sur le cancer.
- Participer aux œuvres sociales et d'entraide de l'Eglise Arménienne d'Etchmiadzin.
- Encourager les jeunes artistes suivant les décisions du Conseil de la Fondation.

Un secrétariat administratif fonctionne à LA MALMAISON, 18, rue Louis Tourte 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR, LYON, FRANCE, qui était le domicile de Monsieur et Madame BULLUKIAN,

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՆԿԱԿԱՆ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՓԱԶՆԱԼԻ
ՄԱՀՈՒՆ, ԱՌԻՒԹԻՒՆ
Տիկն Սաշի Պաշի. մահուան 1000 մ. կը
նստիւմէ Տիկն Վալյանի պարգանքին:
Ներսէս Տալաւան 200 մ. Տալաւ.
Վալյանի պարգանքին:
Զուլալ Պաշի. մահուան 200 մ. Սամուէլ -
Մուրադեան Վարդանին:
Արիկ Միկեանի 500 մ. Սամուէլ -
Մուրադեան Վարդանին:
(Սամուէլ Վալյան):

ՀՈԳԵՆԱՐԿԱՍ

Կիրակի, Ապրիլ 27, Լիւնի Ս. Յակոբ
Եկեղեցւոյ մէջ, Կապուտ Սաշի մահուան
հիշուի, հոգեհոգեւորական պաշտօն կատար
ելու առ մահանդիսը անդարձ մէկ -
նոց բոլոր ընկերակիցներուն հաւանք ի
հաւանքաւ:
Պատարագի աւարտին, Եկեղեցւոյ յա
րակից արհիւ մէջ կը արուի հոգեհա
րողը հաւանքաւ Սաշի. Վալյանի յիշ
տակին:
Կը ինքնորի արձանագրուի Վալյան
նկուի միւն. Ապրիլ 24, Հինգշաբթի,
նկուի օր, Ժամը 19-ին վերջ հետեւալ թի
ւերուն -
78 49 06 06 կամ՝ 78 75 90 30

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Լիւնի համարընտանիական մահուան
փոխի հարգումները Ապրիլ 24-ի առ
թիւ:
Սաիմա Բարսիկը 88-3 Միկեանի
24 Ապրիլ 18h00 և 25 Ապրիլ 11h00
Voyage à travers la musique arménienne
avec Bédros Alaydoyan

et qui pourrait être utilisé pour des expositions, conférences, colloques, séances culturelles et musicales, et à la constitution progressive d'une bibliothèque spécialisée arménienne etc.
Il sera procédé à une première attribution des revenus de la Fondation en faveur de toutes associations qui pourraient prétendre à une aide selon les objectifs précisés de la Fondation.
Les demandes doivent être adressées au secrétariat de la Fondation dans un délai expirant le 30 avril 1986.
Les attributions seront proclamées le samedi 21 juin 1986, en une séance solennelle qui sera tenue à LA MALMAISON.

pour le Conseil d'Administration
de la
FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
le Président
Professeur Pierre MARION

SOIREE EXCEPTIONNELLE AU PROFIT DE L'EGOLE TEBROTZASSERE

CŒUR & MÉMOIRE

Spectacle poétique à deux voix donné par
MADELINE CARPENTIER NATHALIE KERYAN

en hommage à
CHARLES AZNAVOUR
qui a choisi lui-même la date du 26 AVRIL pour y assister

Le spectacle aura lieu à l'école TEBROTZASSERE
1, bd. du Nord - 93340 Le Raincy

Entrée 20 h 30.
Fermeture impérative des portes à 20 h 45.
Places limitées
Une réception suivra le spectacle.

Pour tous renseignements, téléphoner à l'Ecole TEBROTZASSERE
43 - 81 - 01 - 72

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՈԳԵԿՈԶՈՒԹՅՈՒՆ

Grande Manifestation
JEUDI 24 AVRIL
RENDEZ-VOUS à 18h30 : Angle de l'Avenue Wagram et de la Place de l'Etoile - vers le consulat de Turquie -
A 18 heures Place de l'Etoile - Charles de Gaulle, la flamme sera ravivée par les Anciens Combattants Arméniens.

Autocars Rendez-vous :
Colombes : Mairie à 16h30
Issy : Eglise à 15 h
Bagneux : Mairie à 16h 30 et Rond-point des Martyrs à 16h45
Sevan : Mairie, Place Cretier à 16h 30 et 60, ave. de Livry à 16h 45

COMITE DE DEFENSE DE LA CAUSE ARMENIENNE - LYON - JOURNEE DE LA CAUSE ARMENIENNE - 24 AVRIL

à 16h15 : Grand Rassemblement devant l'Eglise arménienne de Lyon et défile jusqu'à la place Bellecour où sera érigée la réplique du Monument du Génocide Arménien
« Dzidzernagapert » d'EREVAN.
à 17h30 : Dépôt de gerbe au « Veilleur de pierre ».
Allocutions devant « Dzidzernagapert » :
M. Francisque Collomb, Sénateur, Maire de Lyon
M Charles Hermu, Ancien Ministre, Député du Rhône
Maire de Villeurbanne
M. Jean-Michel Dubernard, Député du Rhône
M. Vahé Muradian, Membre du bureau national du C.D.C.A.
Avec la participation de Madame Paulette Lacaze, représentante de la Fédération Internationale et de la Ligue Française des Droits de l'Homme

De nombreuses personnalités du monde culturel et politique participeront à cette journée.
SERVICE DE CARS AU DEPART DE (RETOUR ASSURE)
DECINES: Réservoir: 14h10 - Cornavent: 14h20 - Berthaudière: 14h30 - Place de la Libération: 14h40 - **PONT-EVEQUE**: 14h40 devant la mairie - **VIENNE**: Gare 14h10 - Place d'Arport: 14h30 - **ST-ETIENNE**: Place Chavanne: 13h50 - **ST-CHAMOND**: Square Lamarine: 14h00 - **GRENOBLE**: 13h00 devant le monument aux Morts, Parc Paul Mistral - **PONT DE CHERY**: 13h30 salle communautaire arménienne, rue Neuve Charvieu.

ԻՍԻ

Կարմիրպոլիսեան՝ Իսիի Հայ Առա
քելական և Առաքելական Եկեղեցի -
ներս. ու շրջանի հայկական բոլոր կաղ
մակերպութիւններուն պիտի նշուի Ապ
րիլին Մեծ եղեռնի ծաւառակներու օրը.
Կիրակի, Ապրիլ 27-ին:
Ժամը 10-ին Պատարագ
Ժամը 11-30-ին Բարդ և Հոգեհաւ.
զատան մասնաւոր արարողութիւն:
Ժամը 11-50-ին շերտի միւնուի զէպի
Հայ Առաքելական Եկեղեցին:
Ժամը 12-15-ին խոր, հոգեւոր և ծաղ
կեղանկներու զանգում Նահատակ
Յուշարարի առիւթ, ուր յա Տիկնաւ:
ՄԱՐՍԷՅՆ

ՄՐՐՈՆ ԲԱՐՍԻԱՆՅԱՆ
ՄԱՐՐ ԵՆԵՆԵՆԻ
Զորեզաբքի, Ապրիլ 23 -
Ժամը 20-30-ին ՄԱՐՐԱՆ. - Հալուի
Եկեղեցի յուշարձանի առիւթ և արար.
ութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, մասնակցու
թեամբ բոլոր Եկեղեցիներու զանին:
Հինգշաբթի, Ապրիլ 24 -
Ժամը 10-ին. - Հանդիսարար պատա
րագ, ձեռնար.
ՅԱՆԱՐԿԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՐՎԱՆԵԱՆԻ
մասնակցութեամբ երեք Յարմառու -
Եկեղեցի պիտեան և Յիշատակի կիկե
ցիներու կիսանդաններուն:
Երեկոցութիւն. - Մահալ. - Սերոպ
Կրդիպալանի կողմէ, զեկամարութեամբ
Խաշի Նիւմարանի:
Ժամը 11-ին. - Հոգեհաւանական մա
սնարար պաշտօն Յուշարարի առիւթ:
Սոթ Կոմիթի Գեպ. ԲՈՅՅԱՆ. (Մար
տիկի Կարգաւոր Արեւանդանի)
Ժամը 11-30-ին. - Դասախօսութիւն
Մար Եկեղեցւոյ Մահալ. - Սերոպ Մա
հալանի կողմէն Արեւանդանի Զիւր
նալ արհիւ մէջ, օրուան խորհուրդին
շուրջ Ժիւրիկալ զարգանքներու աշակ
րութեան ծանար:
Ի ներկայութեան բոլոր հայկական դպ
րոցներու տնօրէնութեան, ուսուցիչնե
րուն և աշակերտութեան:

ԼԻՈՆ

Հայ, Առաքելական, Կարգաւոր և
Առաքելական համայնքներու հովանա
րութեան ներքին՝ Պատարագ
Ապրիլ 24-ին
Լիւնի Ս. Յակոբ Մար Եկեղեցւոյ մէջ
կատարուի Երեւոյ Ժամը 3-ին:

ԿՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ
Ապրիլ 24, Հինգշաբթի տաւանին եւ
օր 9-30-ին, Կրեմալիէ՝
Քրեմալան Եկեղեցւոյ մէջ պատարագ
է մատուցուի:
Eglise St. Joseph
Place de Metz
Կր պատարագ և կը քարոզ
ՄՐՐԱՆՍՆ Ս. ՔՀՆՆ. ԳԱՆԵՆԵՆԻՍ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԳՅՏԵՐԵՐ

Լիւնի Մեծ
Կիրակի, Ապրիլ 27, Ժամը 11-ին, Շուր
վիկի Տերաւոր տաւանին մէջ պատարագ
է մատուցուի:
ԿՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՐԱՆՍՆ
Կր քարոզ Լիւնի Արեւանդանի
Գեպ. ՏԷ ԲՈՒՐԲԵ
Երեկոցութեամբ կը զեկամար Եսայի
Արեւանդան:

ԲՆԵՐԵՐՈՒԹԻՒՆԻՆ

Լիւնի Մեծ
Շաբաթ, Ապրիլ 26, Ժամը 18-30-ին
Օրանալ դպրոցական արհիւ:
145 րեւ. Գեպի
Կր խորի - ԳԵՐԳ. ԳԱՆԵՆԵՆ
Հայկական զաւթ յուժան մահին

ՀԱՅԳԱՐԺԻ
ԱՊՐԻԼ
24
JEDDI
24 AVRIL
1986
LE NUMERO 4,00 F

ՀԱՐԱՇ

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE-FONDE EN 1925
83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
DIRECTRICE: ANRIK MISSAKIAN
TEL.: 47. 70. 86. 60 — TELEK: HARATCH 280 868 F
C.C.P. PARIS 15069-82 E — 51027314 A.R.C. PARIS

ՕՐԱԹԵՐԻ
ՀԱՐԱՇԻՐ ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱԲԱՆ

ԲԱՃԱՆԴՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆրանսիա: Տար. 600 ֆ. — Վեցամսյա: 310 ֆ.
Արտասահման: Տար. 700 ֆ. — Հատը: 4,00 ֆ.

Fondateur: SCHAVARZE MISSAKIAN

61e ANNÉE — No 16.211

ԵՄԻ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 16.211

ՕՐԱԹԵՐ ԽՈՒՐԷ

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԻՐԵ

ՔԱՆԻ ԱՇ ՏՈՂՈՒ

ԱՊՐԻԼԵ

ԱՊՐԻԼ

Ապրիլի Ապրիլ, ցեղասպանության թրված
սրտին՝ կը հետադարձ ու մահաանդ յա
վերջին ժողովրդին, գրեթե ամեն օր կը թա-
նջեց մարդոց: Գանձեր քանի տարի աշ-
ու աշխարհ ու մէկ վայր մնացած պիտի
ունայ:

Ապրիլի Ապրիլ, չարի և խելի հաշտու-
նքն քնէ: Ի՞նչ շանչանք, ի՞նչ կոր-
սործանք, Ո՞ր հասու մեր գաղտը
կրկիններէ խուսաղելու: Համար
մանք այն դժգոհ հետաւորները
որոնք ունեն կամ չունեն՝ կը պարտի-
նան պայքարին, գոնէ բարձր թիւը
նոր շարքի մը պոփանակացման տեսա-
կան: Հոս աւելորդ է մանքամանը: -
Ինչո՞ւ մէկ մանկ, գաղաղակուն: Համար
տաղանթակա արարներու ընդդէմ: Իս-
պիւր քանից քանից, աղջ մասին:
Ինչ մանք, սպանի, իր ծրարի-
նանք, և կը հզօրին խել: Հանդի-
րանքներէ ոչ մէկ գիտնայ պար-
թի կրկին թրեմպանող ըլլալ: Այդ
կը պատճառով չարի և քաղաքական
տնիկ չափ չարանքներէ պայքարը: Եւ
կրկին հետեւի թրեմպանող հակադրու-
ման, գիտակցուն: Համար թէ գիտ-
ակցական արարներ ծնունդ տարուած աշ-
խարհ չափ չարի կը նշէ ու կը խա-
նայ թրեմպանող քան աշխարհական ա-
րարը, զոր երբեմն կը յաղթէ յանդի-
նանքին ինչ-որ մէկ: Երբ, այս գիտնի-
նայ, կը յաղթանակէ չինոս տարած,
անպակով յաղթանակներ ձեռք ձեռք
կը: Կրկին՝ քանի, գոնէ արտասու-
նայ յաղթ ՄԱԿ-ի դաւանանքուն մէջ, թէ
կատարած ցեղասպանութիւն իր: Յու-
րիկ հանդիմանք՝ Եւրոպայի Ռուսի-
անք, ուր իսկանդանք չեն պարկեր:
Կարգական այս հակառակ վրայ, պէտ-
ք է լինանէ հրատարակման աշխա-
տանք: Յանդիմանք Քրիստոսին լոյս
տանք վաղարարը, վաղարարներ
Թ. Գիտանակ փառաբանութիւնը քարոզ-
ելու կարեւոր նպատակ մը կը թ-
նայ:

Այս աշխարհներէ զուտ անհոգեական
նայ ընտանիք, միայն ու միայն մեկի
կը գտնանք անոնց հետադարձութիւն:

Ինչ չար գաղտ արտադրութիւն մը
կը խախտէ, հոս - չոն ցեղասպանութիւն
նայ ընտանիքը գաղտնաւորութիւն
տանք չարիք: Յաղաղակ միջնա-
րանքներէ ևս անոնք, գաղտնաւորութիւն
նայ ընտանիք պարզած ժողովուրդի մը
համար:

Հայ զաւթ, կը տարադրութիւն մէջ,
գաղտնաւորութիւն մահաանդ է, հայա-
նայ ընտանիք ու խել, ինչ որ յաճա-
կէ ընտանիք տարադրութիւն կը արեւ-
մասին: Հայ զաւթանակութիւն պարզապէս
նայ: Չնայ զաւթանակութիւն տ-
անք զաւթիկ: Եւ հոս է, տառակա-
րը, մը քաղաքներէ, քանի, գոնէ
հարկին շարքին համար, ընդ վաղար

Մեծահայր Հայոց Կառավարութեան մը
նկարագիր:

Կրկին, Ապրիլ 13-ին, Փարիզի Մ-
Եւրոպայի եկեղեցին արտասանած
իր քարոզին վերջին մասին մէջ, Վա-
րդէն Կառավարութեան յայտարարութիւն
կազմեց: - Մեծէ կը հաւատամք ման-
ք որ ինչ որ կը հասկնայ մեր ժողովուրդը
այս գաղտ ընտել, հնարաւոր պիտի ըլլայ
որ մեր իրականացնին նոյն 29 յոյնի-
նան մահապարհով: Հետո անպակով
գաղտ հետադարձի կապարտելով արդի
նպատակ մեր մայր հայրենիքին: Հետո
անպակով յայտարարեցին հնարաւոր պատ-
կարք մը ամենապարզամտ ինտ, արեւ-
մասին ևս արեւելի միջին:

Միջոց պարզ է ու արտասանական:
Ոչ մէկ Հայ կրնայ այսօր նման գաղտ-
նարարքի մը վրայ յայտարարել, անհա-
վայ: Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ հասու այս մեր
Հայրենի արտաքին գաղտ կը լուծէ կրեւ-
մանը, կըր տառանակներէ ի վեր, չի
լուծեր մեր ներքին գաղտ, ան որ միայն
ու միայն իրմ կարեւոր ունի: Ինչո՞ւ
հասու, որ ցարգաթ իր շանչ չի պա-
նայնէր, Ռուսիայի Միութիւնը զէջ
մեր ըլլայ մեր թուն թշուառի թուր-
քին հոս: Ուրեմն, Հայ գաղտ հետադար-
ձութիւն կը մնայ կրկին մեր, Սփորդի ու-
նորուն: Այսինքն՝ թուն է այն արտասա-
նակ ժողովուրդին, որոնք հոգին ինչ որ
տանք արեւելի տանք, ցարգաթ քաղաք-
ական մը վերածելով ողջ արեւմտա-
հայութիւնը:

X

Ապրիլի Ապրիլ, ժողով և խել Փարիզի
մեր զաւթիկ մեր պարզած պատկար:

Այլուս պիտի չհրատարակենք Մ-
Եւրոպայի մահա: որ - գիտակցաւոր -
1956-էն ի վեր չի կործանէր իր պոփան-
կանութիւնը:

«ՅԵՐԵՆԻՔ»-ի, ինչ որ ան, որ թշուառ
խորտակման զգրա: ՅԵՐԵՆԻՔ թէ ժող-
վարք մը կը կըր գաղտնայ: յաղաղակ
միայն կրկին: Գոնէ մէկ որ լուծնին, ա-
մէն տեղ: Տարուած մնացած օրեր
լուծնին կը բաւեն, հակահասու, տա-
նակ պարզելու, իրարու դէմ զուգահե-
րական պայքար մղելու համար:

Ինչ չար գաղտ իսկանդանք կը պա-
նայ միայն 364 օրեր, ու առ մէկ օրը
գաղտնայ է, իրարու դէմ հակահասու, ու
տանակ պարզելու, զուգահե-
րական պայքար մղելու համար: Ստեղծած այս
կայսերական պատահաւորականութիւնը պէտք
է գիտակցուն, սպանի, որ պէտքով ժո-
ղովուրդ մը կայ որ ոչ կրկին իր այս
մարդկային, ոչ այ կը հաղթանայ անոնց
մեր քանին:

Ինչ պիտի ըսէր, այսօր, Մ-Եւրոպայի
գաղտնաւորութիւն այլ մահաանդ տա-
նակով: - Ինչ այսինքն պիտի ըսէր, մի
մէջէն:

«ՅԱՆԱՆ»

ԼԻԲԵՐԱԼ (որոն անունը այսինքն) «Էկ Օգիտ
ընկերակցական ժողովրդական արար
ձեռնարկելու է կը զանազան
ճիշտագործ զգրք, անհրկեան ու
դաստիարակ թրեմպանող իրարմէն հա-
մար: Ինչո՞ւ չէ, անչափ, Ամերիկա-
ցիներուն դէմը: Հայրենակներէն
միայն է Ամերիկահայերը հրատարակ Քր-
իստական անդադաւորութիւններ և
էթիոպիան ու Շախարի ցեղասպանութիւն
մէջ կը ման, ինչո՞ւ Բանաստեղծի ու
Պոլին, որոնք յաճախորդ կը պատեն:
Աւելի մասնագիտ է ճիշտագործ համար Եւ-
րոպայի թրեմպանողները, ինչո՞ւ չէ:
Ինչո՞ւ, որ կը ըսէր: Եւ - ճիշտ
այ 1000 թշուած արձանագրած է, թէ
Ամերիկացիներ ինչո՞ւ կը ինչո՞ւ վրայ աշ-
խարհ ունեն համարներ, զոր գիտակցուն,
որ յաճախուն են: Օգիտագործ ընդ-
րակներուն կարգին, շանչանք են՝
«Էթիոպիան», «այսինքն» ՍԱՍ, ՍՈՒԻՍԵԼ:
Ճիշտագործ կամ Խալիս կարգաւորութիւն
անմիջական կը փոխարինում են ՄԱԿ-ը
ու Բանաստ:

ԲԱՆԱՆ փառաւոր (Շարահանք) կը
սկսէր Մայիս 8-ին և կը տանէ մինչև Մա-
յիս 19: Դասական կարգին մէջ է Շաղ-
Անուար:

ԱՅՏԻ ԲՈՂՈՒՄԻՆ մէջ ընդգրկուած
որոն փառաւոր Այդ: հակառակ քաղաքա-
կան տան, շանչանք զորք հանդիմանող
կը վերադարձան իրարմէն հակահասու
իրականութիւնը, թուն ցեղասպանութիւն
որ թույլ կուտայ կառավարութեան հրա-
մանագրով կարգաւոր կըր զէջ ման
տանք ևս, ընդգրկուն որոշմանը Ժա-
մանակ շանչանք համար: Եթե իրարու
հանդիման, տառապանք անհրկեան իս-
կանք ընտանք ևս շախարհագրումը
մարդկային, հակառակ կը Փնէր թերած
մարդկային:

ԲԱՆԱՆԱՆԱՆ, ԵՐԿՈՒՄԱՆՈՒՄԻ, համար
զգրքին անպակով կը քարոզարկ շարու-
մը, որ ծրարութիւն կը Ապրիլ 23, 20րդ
չարքին օրուն համար: Պատճառը 8000
պարտաւորութիւններ էին, որոնք շախա-
տանում են:

ԿԻՊՐՈՍԻ շախարհային կիբրիանու մե-
թէ ՄԱԿ-ի նոր տառապանք, զոր
Թուրք իրականութիւնը ընդունած էին:
Կիբրիան կառավարութիւնը չափ փափու-
կէր մէջ է ՄԱԿ-ի նկատման ևս թու-
րակին ինչո՞ւ: համար, կիբրիանու կը
կը խախտէ իրար: Թուրքիան - Կամ
միջազգային ժողով մը, որ ունենանք
կիբրիան հարցին թուրք իրականութիւն
գիտակցուն՝ Թուրք զորքին կը խա-
նայն է, կամ, կը խախտէ մէկ կարգին է
կիբրիանու: Եթե ինչո՞ւ հակահասու մը,
որ ծնունդ թրեմպանող զորքին միջին
միջազգային կը խախտարարութիւնը և
չարքին, հաստատարութիւն ևս տեղա-
նարարութիւն կըր պարտաւորութիւն զոր
մարդկային հարցին:

ՄԱՐՍԻԼ ՏԱՌՈՒՄԻ յաղաղակարութիւ-
նը կառավարութիւն չոն լուծով, Ապրիլ
25-ին, ՄԱԿ-ի ևս զգրակուն, որ զամ-
րականութիւն մը խախտէ: Ժաղ Եւրոպայի
տանկով Քրիստոսական օրտաւարութիւն
մէջ կը մէջ ևս անոր շարունակութիւն
է: Թաղարք անպակով, այսինքն իրար
նայ կը ծնունդ հանդիմանող զգր ընտ-
նում 2000-ով, որոնք կը հարկենք փաղեքան
կրկին:

ԿԱՆԶ

Երբ կ'աւ, Աստուած և չիս տանգով
Արտասանում է լայ, հոնին, անիմին,
Թէ չար մահաանդ ընտել մահաանդ
Դու չիս վարակին պարզութիւն հաղտ,
Թէ դու չիս անի որ ինքնին պայտէ
Լինի մահաանդ տանակին հանգէ,
Մեղաւոր մարդկային կիբրի
անարտասան,
Երբ Աստուած և չիս յաղաղութիւն:

Տէր արագանաւ, Աստուած արդարի,
Ո՞ր ևս, ինչ կ'աւ, ևս ազօրք արի,
Ինչո՞ւ քաղաքական անարկին մայնի,
Լայտաւ անարք, իմ պարքն անիմին,
և ևս վարկին կիբրի զապաւոր,
Անարարութիւն քաղաքի փառած,
Քա անաւալ յայտով կրկին կիբրի,
Պարզանայ Տիգրիս, սպանկ չիս չիս:
Ինչո՞ւ եւ ևս տառապանով այսինքն
Երբ Աստուած և չիս արդարութիւն:

Ինչո՞ւ տակաւ չիս քաղաքական չարք
Ո՞ր չիս քաղաքական, քէ՛ չիս քաղաքական,
Ո՞ր յաղաղութիւն դու չիս անի տար
Որ յաղաղ կրկին արտաքին ի գորք,
Թէ դու չիս չիս ևս արտաքին կրկին
Մարդ քաղաքին, մարդ է յոյնական,
Դիւ արի ևս անի, քաղաք ևս տանկէր,
Երբ Աստուած և չիս վրէժիմանք:

ՅՈՂԶ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

ՖՈՒԹԳՈՒԼ

Հ. Մ. Բ. Մ. ՄԱՐՍԻԼ
ԵՆ ԵՆ ՏԱՌՈՒՄԻ

ՄԻԼԵՆԻՔԻԱՆԻ շարունակ մէջ, Հ. Մ.
Բ. Մ. Անիմին, հակառակ իր անպար-
զութիւն, զգրքին զոր չիս ևս իր զա-
ւին վրայ յաղաղ է Ամերիկա ժողով
անհրկեան, շարքին: Թուրքիան և չի-
սարկան ծնունդով կրկին կիբրիան,
2 - 1:

Մարտին միայն տեղաւոր ՄԱ - ՔԱՆ-
ՔԱՆ, պարտական է միջինին մէջ՝
3 - 1: Եւ ման տեղաւոր չար խաղի
որոնք ընդգրկուն հայտնայ կրկին խա-
ղի: Միայն պարտակ զաւթանքին ար-
տաքական ժողովուն տանք են:

Շառ տանի զոր զաւթանքին մը մէջ,
ու մէջ ժողովուն կիբր Հայ Մարդկային
որ չիս արտաքին իր մը մեղաւոր Անի-
մին:

Լուրդ մէջ, 3-րդ զաւթանքին, ՄԱ -
Շառին Անիմին պարտական է Շառ-
նայ 3 - 1: Իր վերջնական զաւթանքին
պիտի ըլլայ 6-րդ կը խաղին մէջ:

X

ԸՄԲԵՐԱՐԵՑ

ՀԱՅ ՄԵՐ
ԵՆ ԵՆ ՏԱՌՈՒՄԻ ԱՆՈՒՅԱՆ

Ընդամարտի զաւթանք ունի պիտեւն:
Ինչո՞ւ չիս քաղաքական զգրքին մէջ
քաղաքական տեղաւորութիւն մարդկային
տանակութիւն: Խուլ քաղաքական տեղ-
անք հայտնայ ևս 88 օրը զաւթին դա-
սակարար մէջ, յաղաղիկ կար, տառա-
կան, Պուլար կիբրիան:
Վ. Մ.

ԱՊՐԻԼ 24
ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ
ԱՐՏԱՔԻՆ ՃԱԿԱՏՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
ՖԻԼՆԱՄԱ

Ա. Զ. Գ. Ժ. Ո. Ղ. Ո. Վ.

ԶՎՇՏԱՑՆԵԼ՝ ԹՈՒՐԳԻԱՆ...

ՀԱՅԵՐՈՒ «ՋԱՐԴԵՐՈՒՆ» ՊԱՏՃԱՌԱԻ
Կ Ա Ր՝

ՖԻՆԱՆՍԻՍԻՆ COHABITATION

Զորքերաբաժին օր, Ապրիլ 23-ին, Ազգ. իրավուն մէջ, դնահատելի հետևողականութեամբ մըն է, որ համայնական երևեսիրան: Գի Տիւրքոն թերանայի հարմը մը բրտա կառավարութեան, ինչ կը կարելի իզգալի աշխուրթեան ստրնուր: Բար շայերու ցեղասպանութեան: ԳԱ. ձեռն շարց - պտտասխանը սա ղաակըր պարզեց: -

Տխլորեն հարցադնդեց կառավարու-
նին իօղալի հետ խօսակցութեանց մա-
կն: Հայերը ցեղապանութիւնը եւ
կողակին իրաւունքները խնդրոյ ա-
ռակայ եղա՞ծ են:

Կարգին յատկապես՝ Ժ. Գ. Ռևան
 Կր. Սահակյանին կը յայտնէ Հա-
 տան հետամտը, նաեւ զնախատե-
 իրութիւնն իր պատահածէ։ Բայց ի-
 նչ, որակով արդարեւ ժամա-
 ընկնէ իր, կարելի է այսօրուս Բու-
 իր կարգէն շարքերու պատահա-
 ռութիւնը։ Գլուշ է որեւէ զնաք ընկ-
 իրցէն հողայն ժողովականութեան
 Կարգը բուն կերպով իր պատա-
 ճարակութիւնը իր իր ձգլ, որ Ժը-
 յանդէս ի Բուրգէն յարգարէն
 Կը չըն ինքնաբերականութիւն
 Կարգն հարգով։

Քննչ. գիծերու մէջ այս է արտայայտու-
ած խորքը: Աստիճին կուտանք անշուշտ
գլխի արձանագրութիւնը: «Խումաիքէթ»
խորանայնէր Հակոբէն կերպով այս-
օրոք - ցատտախանին (Ապրիլ 24) յիշե-
լով ՔԵ խմբաբար բառն է ի մէջ այլոց -
«Il serait injuste de rendre responsable
de ce MASSACRE nos contemporains de
Turquie: ... il n'est pas question de fa-
voriser des manifestations qui tendraient
à déstabiliser ce pays».

Տարաքին ընդգծումը մերն է, անշուշտ։
Սերժան, յետ - փայլ մըն է որ կ'ըլլայ,
թան որ 1915-ը հի զադրի ցեղասպանու-
թիւնը ըլլաւ։ Կի Տիւրքոյնէ յարատեւու-
թեամբ կ'ընէ այս հարցապնդումը, ամէն

ՔԵՐՄԱՆԻՒՆ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԻ ՍՓԻՌԻՄ

Ինչպէս դամ էրէք, Ապրիլ 21-ին, Եր-
ւանքիքի իրեկուն, դերմանական հեռա-
նայի Ա. Կալանէն սփռուած է Հայերու
Կարօքունը շատ տարւորիչ տալարի
ը, միեւնի շատ ստեղծութեան: Ա-
րեւմտեան. Գերմանիոյ մեր բազմաթիւ
մշակութիւնը երկու օրէ խաղաղա-
պաշտպանութիւնեով կը հեռանայ մեր
իշխանութուն: Այս մասին արդէն, յիշ-
խանութիւնը պիտի տայ, ի մօտոյ աւելի
հարմարութիւն:

Կարծես թե թուրք մամուլը չափազանց է, այս առթիւ, ինչ որ անհրաժեշտ է, անդշուտ: Ապրիլ 23-ի երեկոյան թիւի թերթը լայն արձադանդեղեր կուտան շուրջ իր յարեանքի որ սփռում էին առաջին թուրք հիւպատոսին դիմումը (արդիւն է հանդիսանալու) նկատի չէ աճեալու:

Ազգրիւ 24-ի նախօրեակէն եւ թարմ
լու համար յիշողութիւնները ստորեւ
տանք ա՛ն պատասխանը, զոր ընկե-
րակեան կառավարութեան Արտաքին
առնջին՝ նախարարը՝ Քլօտ Շէսոն կո-
ճի, քունէի, Ազգ- Ժողովին մէջ,
Ազգրիւն. -

[illegible]

«La France veut, en toutes circonstances, rappeler l'identité arménienne malmenée par le grand drame du génocide».

ձեռք չ'որ այս քրտանդիւն արտ
տուրիմենէ ետք, Զ. Միկելան՝
մը զրկելն Անգարոյ, բայց զոնկ ցեղը
նուրբին բարե գործածուած էր եւ
ուրբաւ էինք: Գիշորդ - այսինքն՝ խոտ
գիւնացող սոցոլորդ եղ: Բայց, Տ
նչ իէ աւելի առաջ չ'ենք կ'ըմբ (օր)
Քրտանական ինքնգործարանն է
ճանաչումը ցեղացուականին
մառն - արքեւ մը կ'ըլլայ: Կը թու
նան ճամբանիկներն - cohabita
թուրքայն ճետ պիտի:

ግዜ ትኩረት

«VIVANT UNIVERS»

LES ARMÉNIENS

«Ավանդ իմիդի» (*) շաբաթա-
կերպ ապրեկականն է (շինի
1934-ին) որ մյս էր տեսն նամե-
կերէն թիւը - Մարտ - Ապրիլ 1986
րոպոյն թիւները նոյնպէսն է շա-
բաթ տեսն իմիդի: Թիւն հասար-
կեան իննց գործակալները թիւն
թիւը ՏԵՐ - Մարգարիտն է. Գաբրի-
էլապոյն թիւն շաբաթան կերպոյն
էն - ՏԵ - Ա): Ենթերկ էր վեր-
շաբոյ ապրեկականն, ցկապա-
կական, մադիթիւն, շաբաթա-
կական:

(*) Այս թիւը կարելի է գտնել Փոստի Սէ - ԷՖ - Տէ - Ա-ի կամ Հայ - Սօս :

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԵՊՔԵՐԸ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈԿԼ

[illegible]

Թեկնիկ, ըստ երևույթին, ուսման
թիւններու մեծ արտոժապ ունի
միջոց չէ դասած պայթարկելու համա-
հարեկնութեան դէմ: Արդարեւ, ի
յն նաեւ, տրամադդրէ թեքանն
մասակոսն ալ ուսմանոծել, եթէ հար-
ալ:

ՇԻՐԱՔ ԱՆԹԷՆ 2-էն ՀԵՆԿԵՅ ԹՎ
կառավարութեան առաջին մաս-
թիւնը զործադրկութիւնն է: Շատ
է ընկերային ապահովութեան նիւթ
վիճակը: Բացը, 1986-ին 20-էն 25 մի-
լիարդ 40-ի հասնիլ 1987-ին:

ԼՈՒՏՏՈՒՆԻ մէջ, Հինդւարթի վաղ
 ւտեան ոճարտորձ մը կատարու-
 Պրիթիշ - Էն - Լայնգի գրասենեակին
 Ձոճ Հիւայ, բայց նիւթական վնաս
 մեծ են :

ՊէՅՐՈՒԹԻ ՏէՂ, Բրիտանացի պա-
մը եւս սպաննուած է: Տարբէ մը,
ստեւանդուած լրագրող մըն է,
ղերակին նկարը եւ այլ մանրամասնու-
թիւն վիտէօ - ֆատէթով ղրկուած են
բուլթի օրաթերթի մը: Մահմետ-
կազմակերպութիւնը կարծած է Ան-
ցիլն:

000 ՓՐԵՄԻԵՐԿԻՐ ամերիկեան շահագրգիռ մեծ գէմբը, մեռաւ 80 տարեկան իւր խլրդէ: Ծագումով աւստրիական Վիեննայէն խոյս տուած է նացիզմի բռնն եւ 1936-էն իսկ սկսած շարժարարի նուիրուիլ Հոլիվուտի մէջ:

ԴԱՆ ՏԵՐ - ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ, անգլա-
բլ., «Մոսկովի Մոսկովայի աշխատանք-
ային կազմակերպության ինքի կայան» (Ս-
24-ի թիվ)։ Ծանոթ է որ Վալան (1930) և 1947-ին էլ գեր Վերով-
հաստատում, այս Մոսկովային
ունե տարի է կելի վիշակ ձեռք է
Ֆրանսան կարենալ գերադասանալ
մար։ Նր կարծուի որ իր հարցը
ձեռնուի ՄԻՖԵՐան - Կորաջով
ցուրթան առեն, Մոսկովայ, Յունիսի

കുറുപ്പുനാൾ

Ա. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ 17-ՐԴ ԱԽՈՅԵՆՈՒԹԻՒՆ

«ԿՈՏԱՅՔ»ի մարզիչը
ԴԱՆԱՏԵՐ

Արգելանքները իրենց անդրանիկ համադրվումը ունեցան Մարտ 30-ին, Ռոստոմյանի, տեղւոյն «Ռոստոմյան» խումբը հետ: «Կոստաթի» տղաքը առանկարապաշտպանողական խաղարկութիւն մտադրարեւած են եւ 0 - 2 արդիւնքով պարտուած:

Ապրիլի 2-ին, Մտարուդուրի մէջ տեղ
ունեցած է Հիփամոս - Հոտալաք» հա-
ղվումը: Դաշտուր տէրերը խաղի
մէջ վարիկանաներէն իսկ զինելով կորու-
գործողութիւններու, դորածած են սա-
կընելով իրենէ չհրերը, սակայն Հե-
տալաքի տղերքը ներշնչանկ պատգամա-
թեան մը կցած են սկանաիկ պահել ի-
րենց ընդդէմ ի խաղը վերջ գտած է հա-
ւասարադրուելով (0 - 0):

Սերժի ևս, Արթուրի ևս հայտնի էին համայնքի անդամներին՝ իրենց հետևողական աշխատանքի և քաղաքականության համարձակության համար։ Հիշեցրեց թաղական խորհրդի նախագահ Զարուհի Բախչաճյանը՝ քաղաքական գործունեության և համայնքակազմի համար իր անհատական ներդրումը։

Երբեք մարդիկն են։ Մասնաբաբար առաջին 35 փայլեկաններով անոց զրկված են Արթուրիանները՝ նախաձեռնողներն են համայնքի կյանքի և զարգացման համար։

Մեծ հարգանքներով հիշվում են Սերժի ևս, Արթուրի ևս, Զարուհի Բախչաճյանը։

Հարկ է նշել, որ «Դոտայք - 86» կազմը մեծ մասամբ բաղկացած է նորից, երիտասարդ թյուր ուժերից, որոնց ստեղծյալ, սակավին բարձր մակարդակի մրցումներու փորձագույթները կը պահպանեն մասնիկ, որ տարբեր պատճառներով խուսափէին հեռացած են տասը մարզիկներ ինչ որ անբարենպաստ կը դարձնէ նոր զօլաներու ստեղծումը:

Ինչ կը վերաբերի մարզիչ - մարզիկ
յարարերութիւններուն, «Սովետակա-
նայաստան» օրաթերթի թղթակցին հե-
ռանցած հարցազրոյցի մը ընթացքին
Արեգի Անդրէասեան, խօսելով մարզի-

[illegible]

Մաղթինը որ այս լաւատեսութիւնը յոռաջիկայ մրցումներուն տայ իր պատուին :

ՀՐԱՆԴ ԱՃԷՄԵԱՆ

Այս առթիւ Քրանքեւհայկական Սորի
աթիւի բողոքի հաղորդագրութիւն մը
հրապարակեց Ապրիլ 24-ին իսկ: Դեռ ա
ռիթմ կ'ունենանք անդրադառնալու այս
ինքնին:

Fondateur : SCHEAVARCHÉ M.A.S.

ԱՊՐԻԼ - 71^{րդ}

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄՆԵՐԸ
ՔԱՂԱՔԷ ՔԱՂԱՔ

[illegible][illegible]

ሀ ኔ ኔ ቅ' ኔ ቅ ኑ ኔ ኔ

[illegible]

ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 24-ին նախաձեռ-
նությամբ Ապրիլ 24-ի յանձնախորհրդին,
պատարագ մատուցուեցաւ տեղւոյն Նոթթր
ձգեցիկնք Հայ ա-
ղիականքը եւ լիւր
ուսուցութիւններն
ցիկնք մեր աւերակ

• Տամ եկեղեցւոյ ժէջ, որու Որդանք ծածկէին իր Ետադրոյով: Պատարարիչներն էին Հ. Յովակիմ Լեւոնեան եւ Կղեմէս փրբ. Մայեանն, որ քարոյզէ: Ապա, թափօրը ուղղուեցաւ զէպի Մեղանիներու յուրանոր, որ խաբ ստին երեսփոխան - քաղաքապետ Ժաք Պատկէ և խտաբ Մարտիրոսեան:

ᄆ ᄆ ᄆ ᄆ ᄆ ᄆ

**ԽԱԶԳԱՐ ՄԸ ՊԻՏԻ ԶԵՏԵՂՈՒՄ
ԱՄՊՐՈՃԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ**

Ապրիլեան օդեկոչումներու շրջափոխին մէջ, Հինգշաբթի, Ապրիլ 24, ժամը 12-ին պատարագ եւ հոգեհանգստան օրացոնեց հատարուեցան Ս. Բառնաւոն Մանկութեան նիկեղեցոյ մէջ, որու ընթացքին Սարգիս ԲՆԿԱՍՅԱՆ Սարգիսեան օրուան խորհուրդէն ներշնչուած քարոզ մը տուաւ:

[illegible][illegible]

ጣ ኒ ፍ ሶ በ ኩ ቅ

ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀԱՆՐԱԺՈՂՈՎ,

[illegible]

ጣኔ፡፡።

ՌՈՒՄԲԵՐ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՆ
ՎՐԱՅ

Մէծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանին
ղեկարարը՝ Կր. Պրոքսէսը, որ Ուրբաթ առա-
ւօտան 2-ին, խաղաղօրէն, առմբեր ինկնելու
են Կաթողիկոսարանին վրայ, նիւթական
մանր վնասներ պատճառով: Բարեբախտ-
աբար, ոչ ոք չ'ընդունաւ, ոչ ալ եպիս-
կոպոսներէն ու վարդապետներէն ոեւէ
մէկը վիրաւորուած է:

Վնասուած է մուսթը, կառասուռն
(որ շոր կտաւ այրած է) եւ ընդհանրա-
պէս բոլոր սպաիկները շարունակաբ-
եկած են:

~*~

人

Ներառված օրուան (Ապրիլ 26) «Ողբալի լը փոռ»-ը կը բերէ թէ Հինգշաբթիէն Ուրբաթի լուսնակը բեշերը կատարուած աշխատանքները հետեւեալն են՝ 8 հոգի մեռած է եւ 34 հոգի ալ վիրաւորուած են նկար մըն ալ կը հրատարակէ կաթողիկոսարանի կրած վնասները ցոյց տալով:

കുറിപ്പ്

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ 49-ՐԴ ԱԽՈՑ ԵՆՈՒԹԻՒՆ

Ապրիլ 27, Կիրակի, խաղերու արդիւնք
ներն են. -

ՋԷՆԻՔ - Դիմամո Թ .	3 -
Ժազգիրիս - Տարպեղո Բ .	1 -
Շախտեր - Արարատ	1 -
Լեռնալիստ - Նեֆքչի	2 -
Կալրաք - Զերմամբեց	1 -
Տորպեղո Մ . - Դնեպր	1 -
Դիմամո ՄԲ - Դիմամո ՄԲ .	2 -
Դիմամո Կ . - Սպարտակ	2 -

Դասաւորման գլուխն է՝ Զէնիթ

18. *Chrysomelidae* (18)

տե, քրիստոնէութիւնը մեզի կը ստընդ
ցնէր եւ հաշիւակէս յարութիւն էր:
Մէջը Գեորգի Պառլեանի, կը կորսի
յայտարարեց թէ - «Աղբիւր Աստուծոյ
իւ արտաւ քնէ մարդկային ճանապարհ
վրայ: աչք օրը, Պոլսոյ մէջ, խիցք մ
կը կը տեսնէր իմ ժողովուրդներս
Այլ օրը, Հայկերի ժողովուրդներս» (6)
անոյմ հոդոյցներով: Անոնք ինչեւ
բովանդակեցին իմ անաստուծութիւնը
նախապաշար, որովհետեւ իրենց ժողո
վուրդները ճամար ապստամբութիւն եւ արեւ
մարտութիւն կուգային:

[illegible]

Հանրաժողովը մ.թ. տեղեկության Յակոբ Տէր Մելքոնեան թատերասրահ, ի ներկայումս
թեան երեսփոխաններ՝ Անդրանիկ Մ.
Նուկեանի, Մելքոն իպլիկովեանի, ին
պէս նաեւ Արամ Նալիսկոյան Բէշլեշեան
եւ Անդրէաս Նալիսկոյան Պետօլեանի :

ՏՈՄՍԵՐ

ՆԱՄԱԿԱԲԵՐԸ

[illegible]

Զարմանքս մեծ է, որովհետեւ կը կա
ծէի որ այս դպրոցը կգործ մըն է, գործ
մէկ մակոյկ կը միացնէ շրջակայ ան
ջական ցամաքամասին:

Հիմա ճանապարհորդ է բռնկվել: Օ՛վ
երեւա անցած անպատկ լսած եմ նա
կարծիքներու փոխանակուել ուրիշի հե-
ռու ունեւած որ բաւական զարգացած մե-
ն, ճիշդեցուած եւ մտնանանց հիւմու-
ռան: Երբ մկտուկ կուտամ այս պարզագո-
ւումանկան իր հաստատել մնաստան
կը նշէ: որ ունեցածը անցկիսկան հիւմու-
ռ: Կողմն ձեր պոխեյրն ալ անցկիս-
կան իր հիւնքնեմն երբ կ'ըսեն.
« Գուրգամբն ալ » կ'աւելցնէ մն ու ցո-
կուտայ անմեց սկովտիական բառակոս-
մներ: »

Տասնորիկը ստաի էլ շրջակայի մամուկներն էլ, որոշ գաղթական ունի Հայաստանում, զիստ որ Հայերը վերջնականապես հաստատված գաղթականներ են և կը շարունակէ իստիկ, երբ ամբողջ գործած ամսէ պէտք, մէկ քաղաքաւորութիւն կ'իցնէ գն: Գիտի՛ք, որ կան երկու տեսակ բքիստականներ կամ իստական, ամեն որ *գիտնախէ* են եւ ամենք որ չեն: Ի՛նչ, Կ'ոտգը բաշտ ան Մամուկիէ *գիտնախ* ու ի՛նչպէս ասիցանք էր որ Հայերը հեռագրեալ են կը կարծաւ, կը լուծուի Կամուկապիտը, ճշդիկե տաք, որ իստական կան քիթանտեղի է, քառ:

Անոսքի որ «Յառաջ» կը ստանան
անոսքի որ չեն ստանար:

ապրազը, կիրարկող անհատը այն է որ
մեն օր իր լրագիրը կը ստանայ ու Ե
լնոսանիքը, որ ամեն առտու իր նամակ
տուփին մէջ չի գտնիր օրաթերթը, Լ
րուստի նամական քոնոմէ է:

Հայեր :
Հայեր :

Հասած է որ ոչմարտութիւնը մանու
նեբուն եւ խեմքեբուն բերնէն կարելի
առնել: Աւելցնե՞նք: Գաւ. Գամակարբ
բերանը:

ԼԷ. 9

ՕՐՈՒԱՆ

ԴԵՊՔԵՐԸ

ԱՀԱԲԵԿԶՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԿԵՆՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋԱԶԳԻՍԵՒՆ ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՒՆ
—X—
Լիոնի մէջ է, որ անցեալ շաբաթ
էրջաւորութեան, մահաւորած էւ ոճ
(Շաբ. ը Դ. էջ)

« ՅԱՐԱՆ »-ԻՆ ԿԱՐԱԿԱՏՈՐԻ ԱՌՏՆԵՐ

ԵՂԻՔԵ ԶԱՐԵՆՑ

Մ. ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ

Եւ նրան պատահեց ինչ գինեմանում :
Դա իմ առաջին հանդիպումն էր :
Երբեք չէի եղել մի այդպիսի որջում :
Բանքը ծուր, մուգուր եւ կանաչների
գլեմբեր, անընչակի օր, քիտում գինու եւ
թուրի օդի հոտ, կարաւոր (առաւելակ
ապրիլ) եւ կարգաւոր բուրբուր, հաստ
եւ անսպառ փայտեղ շինում անգամ եւ ա-
թուրներ ... Եւ այդ թուրքի հետ հաստ
եր քառասունը եղել է Չարենցը ...

Նա չէր գտնուում ինն շրջապատող
առաքանիկների եւ մարդկանց : Նայեաւ
ցած եր թուրքի հետ :

Բերքեր, որ ինն առաքանիկների եր այդ
փայլեր, ժամային ուղիղ Չարենցի սեպա-
նին : Երանք մարդկանցիկների էին :
- Բարեկ, Չարենց :
- Աղջիկ, պատահական մի խոսքում եւ
մաշտում ծախ :
- Մի է քեզ հետ եկողը, ասաց Չա-
րենցը :
- Մի երեսասար, որ նոր է նուրբուր
բերել :

- Հապեր, թեկեր, նուրբ : Բեմ եւ Բա-
նաստանիկների քոր եւ երանք ...
Նայեց այդ գինու եւ օդի հոտ, երկուն
եր Չարենցի մեջ ... Բայց զի չէ չէր
գտնում, թէ որն է այդուն եւ որն է կեր ...

Կատերի : Համարելի չէր նրա գլեմբեր :
Մի փոքրիկ, փոքր մարդ եր Չարենցի
արտաքինը բաժնիման, նրա մարմնի ու-
րիկները քորք էին ցրում ... Կեմբեր
գլեմբեր ... Բարաստանիկի պատարագիկների
թուղջ փայտ : Միայն եր աղբերի հին
անտառից պէս փայլում ... Մի կե-
տան եւ ճեմիկների փոքրիկ, կատ
անտառիկների ցածր կայուն եր իր օմե-
րը, որը գլեմբեր անհասարակ եր որդեկ :
Նա կարծում փայլ, որ մէկ մի ապարի-
նակ թաւ կատարելի :

- Բեմ, եւ ցարժանք մարկ անում ...
գլեմբեր չէիս քեզ : Եւ կատերի հայ
քառասունը որդեկ կերպ էր պարտա-
ցրում :

- Եւ որդեկ հայ քառասունը որդեկ անել
եմ :

- Բայց ինն նման չէիք անել ... գի-
նում, քո անտառների քառասունը չա-
նայ եւ կրում եւ որդեկ պատահել
իրենց մարդի համար չամա եւ նուրբ
պարզում ...

Ինն Բայց, որ խոսքը Ա. Խառանկա-
նին եր ուղղում :

- Ե, Բայցեմ, խոսքը Եւ օղիքը Չա-
րենցի գլեմբեր եր խոսում թէ օղիք եւ
կատերի համեմ էր անել եմ : Այն միջ Մու-
կուր (խոսքը գլեմբերի մասին եր) ...
տուն է, որ օղիք պատարտանում եւ Կա-
տանի թուրքի, իսկ գլեմբերի եւ անել
պատահական : Բայց հաստատում Այն
օղիք համեմ եւ Տայիկի խոսքից եր
... իսկ գլեմբեր, անտառում գլեմբեր թէ
իրենց քառասունը եւ, բայց Կատերի թու-
րեկ, գլեմբեր չէի գլեմբեր եւ օղիք չէի
օղիք եւ ... ինն որ քեզ Չարենցի եւ նա
յաւ է : Մուկուր, օղիք թեկ :

Աղանիկի փայտ անտառում երկու կե-
տան քառան եւ մի չէր գլեմբեր :
Երբ թէ, օղիք, իսկ թէ, քեմ թուր չէի
գինու եւ կեմ փոքր կարաւոր գլեմբեր անել ...
Երբ իմ ֆրեմանայ, եր ծախանք
ձեք ... կամեմ ...

Չարենցը գլեմբեր հարաւ եր ... նրա
աղբեր պարտաւոր էին, եր գլեմբեր թուրք
անտառում եր :

- Դ, Կեմ ինն ծիկեցի : Եման թէ թէ
եւ, օղիքի պարտաւոր եր ... ու որ
չէ կարող նայել, բայց եւ կր գլեմբեր ...
ծիկեցի եւ իսկեցի ... կայարտ նուրբ եւ
կարեկ գլեմբեր քառան եւ կր ... Կեմ
թեւ հետ : Կատան եւ Հայաստանի
նայեց ինն ծիկեցի : Երբ թեկ եր նուեկ
նրա ծիկեցի : Չարենցը լրջում :

- Սպայիկ եւ քառասունը ինն ծիկեցի :
... Դ, Կեմ անտառի սպառ քառասունը ...
Ինն եր քառան ... ինն արդարեւ եւ
քառասունը ինն ծիկեցի իսկ : Երեկ
քառասունի այս նոր ծախանի չէի երկու,
որ եւ Կատանի եւ, Մարգարիտ ...

այո, այո, Համարեմ, մի խոսքով
Բայցեմ ...

- Դու անել չէիք անարեւատ եւ, ասաց
Չարենց :
- Թէկուր անարեւատ ... կամեմբեր
համարեմ եւ հարեմ անարեւատ ...
նայեց կարեմի ունը : Դուեկ կեմբեր ...
Կեմ իսկ եր նրա մասին ... անայեկ
Բայցեմ : Մուկուր, չէի երկու չէի կրա-
տանի այս անարաւոր գլեմբեր ...

- Չարենց, քառան եւ, ասաց Չարենց,
այդպէս իսկ չէի կրեցի ... ծախանք
թեւ ...

- Հայոց աղբի քառասունը չէի ... Կե-
մբեր անայեցի Չարենցը : Իմեմ չէ,
չէ, փայտ քառան եր ծախան, ինչպէս
հետ երկու ծախան եւ այս երկուստա-
րը ... Իմ ինչ ուղիւ եւ թուլ ծախան,
կարեւոր այն եւ, որ եւ չտանում, որ եւ
այլուն թուրանայ չէիմ ծախան ...

Մի ուղիւ իսկ չէիմ չէիմ չէիմ եւ
փայտ չէի նոր ծիկեցի :

- Դու ինչու չէի խոսում, նայեց Չա-
րենց ...

- Դու չէիք չէի ապիւր ուրեմբեր, աս-
աց Չարենց :
- Դ, Կեմ, եւ իսկեցի, խոսեցի զուր :
- Դամանակի եւ փայտ, ասաց Չարենց :
- Դամանակի եւ, չէի խոսում, բայց եր
խոսում եւ մի չէիմ թաւ անտառ :
- Դամանակի եւ փայտ : Իսկ ո՞վ է աս-
մանի այդ ծախան ... Կարեմ ...
Հայաստանի եւ ծախանի եւ, բայց ծա-
խ, որը, անել եւ արեւոր ծախանի
չէի ... Կարեւոր կարող եւ մի քան
փայտ, մի ծիկեցի ... մի ասացի
այն չէի համար ծիկեցի ... բայց ծախեր
... ծախեր թուր եւ ...

- Բառանակ, եւ, Չարենց, ցարժ, փոքր
Չարենց : Չարենցի չէիք փայտեցի ծա-
խանի, աղբեր փայտը կրաւ, իսկ ծա-
խ նման եր ծախան պրեմի ... Մուկուր
... չէի երկու չէի գլեմբեր ...

Բիկերի նայեց : Եւ հետեկեցի նրան :

- Չարենց Չարենց, մի քան եւ ուղիւ
անել ... ասացի եւ :

- Նայե ինն ծախան եւ պարտաւոր : Կա-
տանի պարտաւոր կարեւոր չէիմ եւ ասում ...
ասում Չարենց, իսկ եր ծախան քառան
թուր թեկ գլեմբեր փայտ : ասում Չա-
րենց ...

- Կարեւոր եր, կր գլեմբեր, չարանակեց
եւ ...

- Կեմբեր, Կեմ, որ եր չէի չարանակ
եւ, ասաց նա : Կեմբեր եւ ինն ծախան
յառաջ իսկ չէի չարանակ ... ասում եւ ...
եր ինն չարանակ եւ ասում ... Գաղտնի
եւ անտեր եւ Թիֆլիսի Սուրբակի գլեմբեր
ներս եւ չէիմ ... Ինն հետ խոսեցի եւ
քառան ... եւ երկու մարդ եւ ... չէի
հաստատում ... չէի եւ իմ մէջ ասում եւ
երկու մարդ, բայց որը նրան չէի ան-
տառ ... նա փայտ եւ պարտաւոր ...
նայեց եւ : Իսկ քառան այս աշխատանք
որ չէի անարեւատիկ չէիմ եւ ...

- Կր մարդը Թիֆլիս :
- Թիֆլիս ... Դ, նա այսօր իմ եւ
փայտ կարող եւ պարտաւոր արեւել ... չե-
տան դառնալով իմ ասաց ... Դ, մի քան
էր ուղիւ անել ... լուծում եմ ...

- Եւ ասում եմ ... Կարեւոր ... Կու եր
եւ ծախանի գլեմբեր գլեմբեր ...

- Երբ ինն ասացիկ ասում եր հայոցեկ
երկու թեկերի մասում ... Կր պարտեմ մի
երկու մաս, ինչպէս չէի եր կեման, եր
լուծում եմ նայեցի կր, եր փայտ եւ կր
լուծում եւ ինն ծախան իմ այն ասում, եր
լուծում սկսում եւ չալանայ :

- Կու չնայեմ այդ փայտեկների, մի-
նայեցիկ ասաց Չարենց :
- Կեմ ծախեց, պատահական Չարեն-
ցը : Եւ ինչպէս անում եմ, ձեզ ասաց
յաւ չէի անում : Կու երկու պարտաւոր
եւ փայտեկ թառանակի ինն ասում :

- Կու գլեմբեր չէիք կարողանում գլե-
մբեր :
- Կու գլեմբեր կարող :

Մեկ գլեմբեր կարող :
Երբ քառանակում էին գլեմբեր ասում :

Նայեց, Չարենցը կարող ասում եւ զա-
նայով գլեմբեր ինն, ասաց :

- Ինչ կ'էր չէ ինչեման այս պատկեր :

- Մարտի փոքրիկ ծառանակեմ, պա-
տահանակ եւ :

- Գառու, իսկ եւ նրա հերոսներից ո՞ր
մէկն եմ ...

- Այդ արդեւ չէիմ ...

- Բարեկ չէիք թաւ կայ մէկ, ասաց
նա եւ ծախան թեկերի թեկ, զուր
կրա փայտ :

Թարմ եւ մարդը օր մեկ կեմբերի
թեկ : Կարծես մի նոր եւ պարզաւ աշխա-
տանք :

- Ինչ լաւ է, ասաց Չարենց, ինն ծախան
եւ անարաւոր օր ...

- Իրաւաստար անել եւ արեւայ կրա-
տան ունը ծիկեցի այդ մարդը օր, ա-
նայեցի Չարենց :

Մեկ նրան Չարենցը մեկն, եր ըն-
կարեւոր, կրաւորների թեկեր ասաց :

- Վաւ ապարտեկեց Չարենցը :

- Դ, բայց արտաւոր նրան :

- Դու չանաւ չէ պատահում նրա հետ,
քայլ երեւում է փայտ եւ անել ունում :
Չէ կարելի նրան մեկուցել ... մի անա-
նակ թաւ կայ նրա մէջ եւ նա զուր երեւ-
ել : Կրա չարանակ միայն կրա, կրեւ
եւ զառան եւ զառանիկ նման չէի եւ
չանաւ չէ քառան, փէլ չար ... անա-
պարտեկ եւ ... զուրք է օր իր անել
պատահում զառան :

Մեկ լուռ քայլում էինք :

X

Չարենցի չանաւ պատահում էր : Այն
պարտաւորների որ նայեցի ասացի չէի
երեւել չէիմ :

- Կու երեւում էր ... Այնու ինն եր եր-
կանի փայտ ... Բայցեմ կեմբերի կրա-
նայ չէիմ պարտեկ ծախանի փայտ եւ
պարտաւոր քառանակ եւ ...

Եւ այն ծախանի քառանակի լուռ ...
գլեմբեր անտառը եւ Չարենցը չանաւ գլե-
մբեր եւ արեւոր, երեւում Կարա Կարեւոր
չէի : Թիֆլիսի նայեցի հետեւում եր այդ
գլեմբերի չարանակ ... Չարենց գլեմբեր
Թիֆլիսի տուն Չարենցի պարտաւոր :
Երեւում եւ մի անգամ ասացիկ փայտ
կրաւուն Կարա Սուրբակեցի թուր
անտառի ինն թեկեր եւ ծախան մէկ ծա-
խան իմ քառանիկի մասին : Եր զուր
փայտերը նրա էին եւ արտաւոր երեւ-
ում, բայց համեման օրը չարանակի թեկ-
նայ :

Կրա կարող թեկն եւ չարանակ-
րեւել, կրաւուն եւ չարանակի փայ-
տի գլեմբեր անտառներում մի որեւէ երկ
... Չէի պարտեկ քառանակ չէիմ չա-
նում :

- Եր կրա որ գործում ծախան եւ հո-
տան, նա չէ կարողացել զուր փայտ իր
նեկ պարտեկ :

Շարիկ շէն Խառանակի անտեր եր
թեկի կրա եւ կարողացել : Ծառ եւ հաս-
տան, բայց ֆիլմեր գլեմբեր եր անա-
տառ :

- Կրաւոր լուրջով գլեմբեր փայտ զուր
փայտ, իսկ Սուրբակի թուրանակ անել,
մարտի փէլ եւ ծախանի փայտիկ ծառ
եւ անապատի նոր մի կեմբեր անտառ-
նայ :

Շնայ անտառ մեկ ծախան հարանակ
եր քառանակ արեւել : Թիֆլիսի տուն
նայեց : Թիֆլիս փայտ, որ կարող եր փ-
թալիկ փայտիկ : Կրաւոր Չարենց թեկ
եւ փայտ :

Թիֆլիսի մի լաւ եւ քառան փայտի : Եւ
նարանակում եր Չարենցը ... արա-
տաւոր եր, բայց սկսում : Մի անգամ քա-
ցրեցի նրան :

- Ինչ է քեզ կարող Չարենցը :
- Թեկ եւ չէի նրան եւ ինն եր փայտ-
նայ : Եւ իննում եւ նրան, նա ինն փայտ
փայտ : Կրաւոր անտեր Թիֆլիսի լուռ-
նայեց : Կրաւոր չէի զուր Չարենցը որ
ցրեցիկ երեւում մէկ արաւանակի փ-
թալիկ փայտիկ : Կրաւոր Չարենց թեկ
եւ փայտ :

Ծախանի ասում եր : Հայաստանի
կարեւոր փոխանակ : Փոխանակ նայե-
ցի : Մի Սուրբակի թուրանակ եր նրան :
Մի որ երկու փայտ ժողովանակ հետ
մասն Սուրբակի, փայտեկ Կարա Սուրբակեցի
երկու արտաւոր այդ
գլեմբերի կրեւելիկ ծախան, որ նր-
կարում եր ինն եր երկու փայտեկ
Կարա Սուրբակի ինն ծախան : Մի կրա-
նայ մէկ ինն ծախան օրը արտա-
տառ :

նայ : Եւ ասացի որ չեմ կարող արտա-
նայ :

- Սուրբակի թեկ եր քառանակ ...
ասաց Չարենցը :

Ծախանիկների փայտ էին : Եւ փայտ
էր իսկ : Չարենցը արտաւոր թեկ
օրը Չարենցը ինն ծախան եր քառանակ
կր եւ անտառ :

- Կեմ եւ Կարա Չարենցիկ եւ ...
Եւ Չարենցը չանաւակում եւ արեւոր
թեկիկ մեր ծախանիկների ... չէի թեկ
... թուրք չէի կր փայտ քառանակ :
Կու : Եւ թեկ օրը անգամ այս քառանակ
նայեց : Կեմբեր թեկ :

Եւ զուր կայ :

Մի գլեմբեր չանաւակում էին մեր Սու-
րբակի փոխանակի թեկերը Կարա Սու-
րբակի անտառ, չէի կրում : Ծա-
խանի եւ ասում չէի կրում չանաւակում :

Ծախան : Հայաստանի եւ Թիֆլիսի եր ին-
նում եւ չանաւակիկի մասին :

- Կեմ եւ ինն ծախան ասացի արտա-
տառի ... Եւ թեկ էլ ասում եւ եր փ-
թալիկ :

- Հարաւորեցի : Կուեցի եւ փայտ
նայեց : Կարա Սուրբակի փայտ ասում
էին, փայտ Սուրբակի փայտ ասում : Ծա-
խանի եւ նրա մեկուցիկ փայտ փայտ
եր անտառի ծախան : Չարենցը ասում
էր ինչ այդ փայտի փայտ : Իննում եւ
Ծախանը նրա Չարենցը փայտ ասում
Սուրբակի նայեցի :

- Դեւ արեւոր փայտում ծախան եւ
գլեմբեր փայտիկ փայտ, զուր փայ-
տ : Կար թեկեր այդ փայտ :

- Խոսեցի եւ կեմ, ասաց Սուրբակ
արտաւոր :

- Կեմ եւ, զուր թուրք, որ նայեց
այստեղ, անտառ եւ այդ մարդիկ չէի
չոյ ... Կար առեւ ասում եմ :

Այն եւ չարանակ :

Չարենցը քառանակ կողքի չան-
ապարտեկ արաւանակ եւ կրեցի փայտ
Սուրբակի նայեցի :

- Մեկուցիկ մէկ եր մարդ անտառի փայ-
տում ասում ... Կար ասում ասում եւ
նայում : Եւ այդ ասում ասում լուռ
էր, հաստակ եւ ծիկեցի ծախան :

- Կեմբեր եւ չանաւակ Չարենցի
լուռ եւ լուռ ասում :

Թիֆլիսի եւ լուռ փայտ : Չարենցի
արեւել եւ փայտ անտառ : Թիֆլիսի
պարտաւոր եր նրան, չէի կրում
պարտաւոր եւ ծիկեցի ծախան :

- Կեմբեր եւ չանաւակ Չարենցի
լուռ եւ լուռ ասում :

Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

- Կար թեկեր եւ փայտ : Կար թեկեր
լուռ եւ լուռ ասում :

(Տար. Ա. Լեյն)

ՀՊԵՆԱԿԻՍ

Գործ, զի մը տակ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Այս ամբողջ նախ քան լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Երկրէ կրօնական գործունէի կրկնորէ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Շարքի մէջ արտաքին մէջ, Ներքին տնտեսական տնտեսական...

Այս ամբողջութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Միջոցաւ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ԵՐԱՐԱԿԱՆԻՍ

Այն - Ժողովրդ. Ս. Մարտի 10-ին: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ...

Այն - Ս. Մարտի 10-ին: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ...

Այս ամբողջութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Ս. Մարտի 10-ին: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ՊԵՐՇԵՐԻ ԶԵՐԵԿՈՅԻ

Կարգադրութեամբ Կարգադրութեամբ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ԵՐԱՐԱԿԱՆԻՍ

ՄԱՐՏԻ 10-ԻՆ: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Հարգաւորութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ՄԱՐՏԻ 10-ԻՆ: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ԿԱՊՈՑ ԻՍԶԱՆ

Կարգադրութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch» 83, rue d'Hauteville — 75010 Paris

ԵՐԱՐԱԿԱՆԻՍ

Ս. Մարտի 10-ին: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

TRANSTOURS 6890 + Visa 100 F. PARIS - KIEV - EREVAN - MOSCOU - PARIS

TRANSTOURS 6890 + Visa 100 F. PARIS - KIEV - EREVAN - MOSCOU - PARIS

Table with 2 columns: Dates and Destinations. Rows include Paris, Leningrad, Erivan, Moscow, Marseille, etc.

ԲԱՎԱԿԱՆ ԽՈՐԶՈՐԻՐ: ՍՈՒՐԻ - ԲԱՎԱԿԱՆ ԽՈՐԶՈՐԻՐ

Կարգադրութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ՄԱՐՏԻ 10-ԻՆ: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

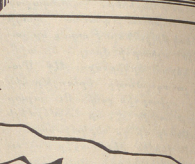
ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ: ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ

«ՅԱՌԱՋ — HARATCH» 83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI, DE 14 à 18 h. 30. SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

ՅԱՎԱԿԱՆԻՍ

Կարգադրութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

TRANSTOURS 6890 + Visa 100 F. PARIS - KIEV - EREVAN - MOSCOU - PARIS

TRANSTOURS 6890 + Visa 100 F. PARIS - KIEV - EREVAN - MOSCOU - PARIS

Table with 2 columns: Dates and Destinations. Rows include Paris, Leningrad, Erivan, Moscow, Marseille, etc.

ԲԱՎԱԿԱՆ ԽՈՐԶՈՐԻՐ: ՍՈՒՐԻ - ԲԱՎԱԿԱՆ ԽՈՐԶՈՐԻՐ

Կարգադրութեամբ լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ՄԱՐՏԻ 10-ԻՆ: Ս. Մարտի 10-ին լայնորէ միջոցաւ: Նախ քան որ անոր տակ լայնորէ միջոցաւ...

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ: ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ

«ՅԱՌԱՋ — HARATCH» 83, RUE D'HAUTEVILLE - 75010 PARIS

LES APRES-MIDI, DE 14 à 18 h. 30. SAUF SAMEDI ET DIMANCHE

իւ. Երեք հարեւոյի շորի
Մարտ 29-ին ճառարապետի օրացան
ընկնելիս արպաշապուհ է լինի -
Քաջաջ Բէրբէր, Մարտ 29-ի ր Քի
Լ. Աման Ինկնիտիկ արարչութեան
Յարգածապուր. իւ հէ. թէ ճառ-
արապէ լաւաւորիք արն է, ու Հայ
տանի իսկ իսկան իսկան իսկ
ու ցոյց կուտայ ճառարապետի
ղովորիք էր, ցրտան ողբերկեան
պատմութեան խեղճանք, ու Ի
պատշաճութիւն Ի մարտից: Ապա Իս-
րազանայ ճառարապետի հնարա-
կան, պարտաւոր ծախարապետ,
ճառարապետ պարտաւոր իսկ ու ճիշդ
ըստով իսկ:

ET
ARATCH